సాధన గ్రంథ మండలి - 80.

శ్రీ మహాత్రిపురసుందర్యై నమః

అమ్మతో ముచ్చటలు

కూర్పరి :
శ్రీ శ్రీయానందనాథాపరనాముఁడు
ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మ
శ్రీకాకుళము.

ప్రకాశకులు :
సాధన గ్రంథ మండలి, తెనాలి.

 1960 [వెల రు. 1-8-0

తొలి కూర్పు

* *
*

జానకిరాం ప్రెస్, తెనాలి.

పీ ఠి క

ఏతత్కృతికర్త శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారిని నేను స్వయముగా నెఱుఁగను. వారు శ్రీకాకుళమువారు, నేను నెల్లూరువాఁడను. మా యిర్వుర నడుమ 500 మైళ్ళదూరము గలదు. దేశముంబట్టియేగాక, యోగ్యతంబట్టియు నట్లే యంతరము గలదని నా నమ్మకము. వారు పాదుకాంతదీక్షఁ గొన్న శాస్త్రవిద్యాధురంధరులు. నేనో, శుద్ధాద్వైత విద్యా తత్పరుఁడనయ్యుఁ జాపలమున సౌందర్యలహరిం దెనిఁగింప దొరకొన్న సామాన్యుఁడను, వారు నా తెనిఁగింపును, నేను వారి 'సౌందర్యలహరి' తెనిఁగింపును ఒక నెలనాఁడు చూచుటయే మా సౌహృదయమునకు మూలము. ఈపాటి పరిచయమునకే వారు పరితుష్టులై యీ త్రిశతికి (తొలి కూర్పు) నన్నుఁ దొలిపలుకు వ్రాయుమని నిర్దేశించుట వారి యౌదార్య విశేషమే.

2. అదేమి చిత్రమో, నేను తొలుదొల్త నాంధ్రీకరించిన "లక్ష్మీశృంగార కుసుమమంజరి" యు యీ సంప్రదాయమునకుఁ జేరిన మహావిద్యానిధిదే. వారి దీక్షానామము 'పరిపూర్ణానందనాథుడు'. ఇఁక వీరో శ్రీ శ్రీయానందనాథులు. ఈ ఆనందనాథసంప్రదాయము అత్యంత మాననీయమని నా మిత్రులు బ్రహ్మీభూతులు శ్రీమచ్చిదానందనాథులను దీక్షానామముగల శ్రీ చివుకుల వేంకటశాస్త్రిగారు పలుమారు చెప్పఁగా వింటిని.

3. "అమ్మతో ముచ్చటలు" అను పేరనే విశేషము గలదు. శ్రీదేవి యొక్క వివతంసునకుఁ బ్రత్యక్షమేమో?

"(శ్రీ) మాతృసన్నిధానమును గల్పించుకొని యొక భక్తుఁడు వ్రాసిన పద్యము"లని వారన్నను, దేవినిరంతరము ధ్యానగోచర యగుటయు ఆ యానందార్ణవమున దాను స్వరూప విస్మృతిఁ గనుటయు శర్మగారు వర్ణించుకొనియున్నారు.

ఉ॥ ఏచిన ధ్యానవేళ నిను నెంతగఁ జూచిన దన్వి పోదు, క
న్వాచినయట్టులుండు నొకనాఁడు నినుం దలపోయకున్న; న
మ్మా! చిత్రరూపవాచుఁ 'దిగమైలను' దోఁచుచునుండు; వింతయౌన్
జూచిరొ నిన్మహాత్రిపురసుందరి యందు రమందధీయుతుల్.

చ॥ నిను నెడలేక యెంచుకతి నీళులముంచిన కుండనై జలం
బునఁబడు పంచదారనయి, ప్రొద్దువెలుంగున వెల్గుదివ్వెనై
యనలమునందుఁ గాలి నినునై, పరమైక్యమునొందువేళ నా
యనుభవ మేరికిం దెలుపు టమ్మరో! యన్యము లేమిఁబార్వతీ!

పద్యము లన్నియు నిట్టే గంభీరాశయగుంభితముగా నున్నవి. శర్మగారు కొన్నింట స్వీయచరిత్రముఁ జెప్పికొన్నారు. కొన్నింటఁ దమ యపూర్వానుభూతుల నుగ్గడించుకొని యున్నారు. కొన్నింట సృష్టి వైచిత్ర్యములు, దేవి పారమ్యమును అభివర్ణించియున్నారు. కొన్నింట శాక్తతత్త్వార్థముల నుపన్యసించియున్నారు.

ఏ విషయముం గూర్చినదైనను పద్య మొక్కొక్కటియు నేదేని యొక్క చమత్కారమున కిక్కయై తలఁ యూపింపఁ జాలియున్నది.

"కిం కవేస్తస్య కావ్యేన కాండేన చ ధనుష్మతః
పరస్య హృదయే లగ్నం న ఘూర్ణయతి యచ్ఛిరః"

కొన్ని వ్యాఖ్యాన సాపేక్షములును గలవు. మచ్చునకు రెండు చూడుడు.

1. జననీ! ద్వంద్వసమాసమందు మతిశిక్షావాక్కులన్ వద్దుప్రా
ఖ్యాన నగ్రస్థితి నీది; వంద్యపదభిక్షుండైనమం దల్లికే
వినతుల్సేయక తప్పు; దీవిధము భావింపంగఁ బ్రాముఖ్యమున్
జననీసేతకె వేదమిచ్చె ననఁగా సందేహమా? శాంభవీ!

2. అమవసచూడ్కినో చలన మందని పున్నమచూపులోనో పా
ద్యమి కనుబాటునందో నిను చారయలేని దినంబె దుర్దినం
బుమ! సతిమూర్తిగానో, యొక యుత్తమతేజముగానో మంత్రరూ
పముగనో, కానుపింపు మెడఁబాయక యన్నియవస్థలందునున్.

ఈ వీరి త్రిశతి సర్వథా శ్లాఘ్యయై శ్రీ విద్వాంసుల మెప్పింపఁజాలియున్నది. శర్మగారి తక్కుపద్యములును ముద్రితములై, ఇంకను ముమ్ముందు ఇతోధికముగ వెలువడి ఛాత్రులయు, మిత్రులయు, పాత్రులయు కరముల నలంకరించుగావుత మని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు,
సాహిత్యస్థాపకాచార్య, అభినవతిక్కన
దుర్భా సుబ్రహ్మణ్య శర్మ

నెల్లూరు
12—5—1951

శ్రీమాత్రే నమః

రెండు మాటలు

అమ్మతో ముచ్చటలనెడి యీ కూర్పు పేరే, దీని కూర్పరి యాత్మవస్తువును మాతృబుద్ధితో నర్చించు నొక శాక్తబంధుఁడని చెప్పక చెప్పుచున్నది. నిర్గుణావస్థయందు నిరంజనము నిష్క్రియము బ్రహ్మము మున్నగు పేళ్ళతో వ్యవహరింపఁబడునదియే సగుణావస్థయందు మాయా మహామాయా దుర్గా కాలీ త్రిపురసుందరీత్యాది నామములతో వ్యవహరింపఁబడు ననెడి విశ్వాసమే నిండుగాఁగల వీఁడు, పండితుఁడనిగాని కవియనిగాని చదువరులు భ్రమపడకుందురు గాక. అమ్మ బిడ్డనెయ్యపుఁజవిని వేసారులు చవిచూచిన యొక వెఱ్ఱినాగమ్మ.

భావమయి యమ్మ (ఆత్మ) తాను శబ్దబ్రహ్మమయియై వెలువడునపుడు, అమ్మ తత్త్వము నడుగవచ్చిన తనవారికి నచ్చఁజెప్పునపుడు, తాత్కాలిక ద్వైతభావముతో శ్రీమాతను వేఁడుకొన్నపుడు, అమ్మ గొప్పతనము లోనుబుకునపుడు, జాగతికములగు కొన్ని ముచ్చట లమ్మకు నివేదించునపుడు, తన గోడు తల్లితోఁ దడవికొనునపుడు, నమ్మ యే మాటల రూపున బయలయ్యెనో యామాటలను ఛందోబద్ధములుగాఁ జేయు ముచ్చటరూపున నమ్మయే వెలువడునపుడు, అమ్మ సాన్నిధ్యమును గల్పించుకొని యమ్మ చెప్పినటులు వ్రాసిన వ్రాతలే యీ ముచ్చటలు. వాగ్రూపమున నుచ్చరించు నమ్మ యంగములను బద్యరూపములను సాధకలోకమునకుఁ జూపు వేడుక చిన్నటఁగోలెఁగల వీనిదొక తీరు తిక్క.

మొత్తముపై నీ తిక్కమాట ఉపాసనానుభవములతో నిండియుండుటచే నవి యన్నియుఁ దన్నుఁ బోలిన సాధకులకు బోధములుగాను నుపదేశములుగాను నుపచరింపఁ గలవియే.

వెనుకటినోములు వెఱ్ఱియగుటనేమో మాటలమూస్తి చాలని యీ పేదకూర్పరి, అమ్మకు బలువుగా నగలు పెట్టి నగల నాడెమంతే చూపరుల బుద్ధులను గప్పెట్టువాఁడు కాకుంటయే మేలయ్యెనని చదువరులు తన పేదతనమునకే సంతసింతురని యాసించినవాఁడు.

ఇమ్ముచ్చటలందుఁ జుక్కగుర్తు గలవి పదియేండ్ల వెనుక వెలువడినవి. చేసాగకయు, శబ్దమయియైన యమ్మ మఱికొన్ని వేసములను లోకమునకు ముందుగాఁ జూపు ముచ్చటయుఁ గారణముగా మూలఁబడియున్న ముచ్చటలను మఱి మూడువందలను మాత్రమే వెనుకటివానితోఁ జేర్చినాఁడు.

సాధనగ్రంథమండలి వ్యవస్థాపకులు బ్రహ్మశ్రీ బులుసు సూర్యప్రకాశశాస్త్రిగారు సాధక జీవలోకసేవకై పడుపాటు పదేండ్లనుండి యెఱింగియు, నింతదాఁక నెట్టి యుడుతభక్తియుఁ జూపలేక యిపుడమ్మ పొడిచిచెప్పగాఁ, నీ దీనుఁడు మండలి కెట్టి సేవ చేయఁగల్గెనో శ్రీ శాస్త్రిగారివలననే తెలియఁదగును.

ఇపుడీ ముచ్చటల కూర్పు సాధన గ్రంథమండలియందొక పూసగా నంగీకరించినందులకుఁ గృతజ్ఞుఁడనై సభ్యులకును, వ్యవస్థాపకులకును వందనములతోఁ దూగినంత వెచ్చములతో నచ్చుకొన్నాఁడు.

మండలి గ్రంథమాలయందుఁ జేరఁదగిన మేరువుపూసల వంటివి "సిద్ధాన్తశిఖామణి" (వీరశైవ ప్రామాణిక గ్రంథరాజము), దుర్గా (చండీ) సప్తశతికి సమగ్రాధ్యాత్మికవివరణము మున్నగునవెన్నో మూల మూల్గుచున్నవి.

భగవద్గీత అమ్మ మణిమందిరమునకుఁ బ్రాకారమనియు, అది మనోమయకోశ సాధన మనియు, దుర్గాసప్తశతి (చండీపారము) అమ్మ మణిమందిరమే యనియు, నిది విజ్ఞానమయకోశ సాధనమనియు నీతని "శాస్త్రసాధన" మనెడి మండలి ప్రచురణమందు సభ్యసాధకులు చూచియుందురు.

అమ్మ తన తత్త్వమును దనకే వినువెత్తునంతకుఁ జెప్పిన యాధ్యాత్మిక వివరణము జానియందే కలదు. అది బహు ద్రవ్యసాధ్యము. శాక్తశిశు వొక్కఁ డేమి చేయఁగలఁడు? దాని యావిష్కరణభాగ్యదినము చేరువ యగుటనే సాధన గ్రంథమండలి నాశ్రయింపుమయ్యా! యని పాడించినది. ఇఁక దాని భారము మండలిదే.

తుంటరిబిడ్డలు దుమ్ము చిమ్ముచున్నను, జడివానలు తడుపుచున్నను, గొన్ని చక్రము లఱిగిపోయినను, దానే తన పనులు నెఱవేర్చికొనఁ బన్నుకొన్న యీ యంత్రముచే 75 ఏండ్లు పనిచేయించిన శ్రీమాతను మండలి సభ్యులెల్లరుఁ బ్రార్థించి యంత్రస్థితికై యాశీర్వదించినచో మఱికొన్నాళ్లు పనిచేయఁగలదని యాసించుచున్నాను.

* * *

కృ త జ్ఞ త

అమ్మతో ముచ్చటల తొలివంతునకు నవ్యాజప్రేమతో నాఁడు పీఠిక వ్రాసిన అభినవతిక్కనాది బిరుదాంచితులు, స్వర్గీయ శ్రీ దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారి పవిత్రాత్మ నిత్యవంద్యము.

"ఇపుడు రెండువంతులుగా వెలువడిన యీ ముచ్చట లకుఁ బండితాభిప్రాయము లక్కఱలేదా ?" యని ప్రకాశకులు సాధన గ్రంథమండలి వ్యవస్థాపకులు నన్నడుగునపుడు, ఈ లాంఛనము నెఱవేర్పఁదగువారిని మనసు వెదకికొనుచుండెను. నాఁడే "నీవు – నేను" అను నామము దిద్దుకొన్న యొక చిన్ని గ్రంథరత్నమును దనివితీఱ ననుశీలించుచుండ, "ఇపుడు నీ చేతి నగగా నున్న దీనికిం బలుకలు తీర్చిన సిద్ధహస్త శిల్పి, శ్రీ గోటేటి సత్యనారాయణమూర్తి (డి. యస్. పి.) గారే సుమా" యని బుద్ధిచెప్పివేసినది. తడయక ప్రకాశకుల కది వ్రాసి, యభ్యర్థి స్థానమున మీరె నిల్చి శ్రీవారికి నాపుస్తకముతో నతులందింపుఁ డంటిని. వారును గాదనక కారుణ్యముతోఁ బ్రశంసాపద్యము లను బ్రసాదించిరి.

ఇఁక దురూహమగు నమ్మ కరుణప్రేరణముచే, శ్రీవారే, అమ్మ ముద్దుకొడుకట్లతోఁచు, శ్రీ పాతూరి మధుసూదనరాయ శాస్త్రిగారిని గోరి వ్రాయించిన యభిప్రాయము నాకుఁ జేర్చిరి. చూడఁగా శ్రీ శాస్త్రిగారి సూక్ష్మానుశీలన, విమర్శశక్తి, శ్రీ విద్యారహస్యవేత్తృత, గుణగ్రహణ వైభవముఁ దేఁటపడ "సీతమ్మ లిట్టిరు పలువురున్నారు సుమా" యని తెలుపుటకో, యమ్మ యిమ్మహాత్ముని పరిచయలాభము నిమ్మూలమునఁ గలిగించినదని పొంగిపోతిని.

అమ్మ యానగా నిష్పాక్షికానుశీలనముం జరిపి, యీ ముచ్చటలకు ముచ్చట నెచ్చించి యమ్మ నలరించిన యీ సాధక జీవరత్నములను దలఁదాల్చుచున్నాను.

ఇటులు,
నిరంతరసాధక శుభచింతకుఁడు, శాక్తబంధుఁడు,
శ్రీ శ్రీయానందనాథుఁడు,
ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మ.

శ్రీకాకుళము
18—1—60

ప్రమోదము

భగవదుపాసనా విధానము లనేకములు. చరాచరరూపమగు ఈ సృష్టియంతయు పరమేశ్వరినుండియే ఆవిర్భవించినది. భక్తుడు తన యుపాసనా బలముచే నిష్టదైవముతో ముచ్చటించుట, ఆ ముచ్చటలను సాధక భక్తలోకమున కందిచ్చుటయు పూర్వజన్మసుకృత విశేషము. పరమేశ్వరి కృపను పొంది ఆమెతో ముచ్చటలుజరుపుటలో శ్రీ శ్రీయానందనాథులు సిద్ధహస్తులు. వీరి పద్యములన్నియు విజ్ఞానరత్న పేటికలు. వ్యాఖ్యానసాపేక్షములు. సాధక భక్తలోకమునకు విజ్ఞానపథప్రదర్శక కరదీపికలు.

శ్రీ శ్రీయానందులవారి ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానప్రతిపాదిత గ్రంథములను లోకము చవిచూచియున్నది. సాధకలోకమున కుపకరించు విజ్ఞానమును సమకూర్చి, సాధకుల కరకమలముల కందివ్వ కుతూహలముతో, ప్రతిఫలాపేక్ష రహితముగ శ్రీవారు, గ్రంథములతోపాటు ప్రకటనవ్యయముగూడ యథావకాశముగా ననుగ్రహించుచు, మా మండలికృషికి తోడ్పడుచు సాధకులయెడ చూపు అభిమానము నిరుపమానము. ఇట్టి సదవకాశమును సద్వినియోగము చేసికొను భాగ్యము సాధకులది. కాన మా మండలి సభ్యులు, ఇతరులు మాకు సంపూర్ణసహకార మివ్వగలరని విశ్వసించుచున్నాను.

లోకోపకారములగు నిట్టి యాధ్యాత్మిక గ్రంథరత్నముల నితోధికముగా రచించుటకు శ్రీ శ్రీయానందులవారికి ఆయురారోగ్యముల నిచ్చుగాతయని శ్రీ జగన్మాతను సదా ప్రార్థించుచుంటిని.

బులుసు సూర్యప్రకాశశాస్త్రి
వ్యవస్థాపకుడు : సాధన గ్రంథ మండలి.

వికారి - ఫాల్గుణము
తెనాలి

శ్రీ శ్రీయానందనాథాపరనాములగు

బ్ర.శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారి 'అమృతోముచ్చట'లపై

* ప్రశంస *

లలితపదప్రయోగమునఁ లాలనఁజేసెడు నమ్మవోలె మ
మ్మలరిచి స్వాదుభావముల నంతలు నింతలు గోరుముద్దలై
తులుచన జీర్ణహాటకముఁగదో యిటు ముచ్చట లాయుతూర్లు శ్రీ
లలితపరమ్ముగా నుడివి లాభముగూర్తువు 'నాథ'వంశజా!

నీలో నీవిటు మాటలాడఁగ మనోనిర్మాలనంబౌట నీ
వాలోచించితివేమొకాని మణుల ట్లాయాయెడన్ వెల్గులై
మాలక్ష్యంబున దీప్తిఁగూర్చు చను మామార్గంబు నిర్బాధమౌ
టాలోకింప సహాయమౌ కద శ్రీయాఖ్యానందనాథాభిధా!

ఆ తుది నేమి శేషమగు నంతట నేమగునేమొకాని యీ
మాతృపదాభివందనము మర్మములేని నివేదనంబు లీ
రీతి ముఖాముఖిన్ నిలిచి ప్రేముడిమాటల నాడుకొంటయున్
బ్రాతిక దే! తదీయ సుఖభాక్కుల మమ్మొనరించితే కదే!

అవు, నటు మాతృదేవి ముఖమందున నిల్చి సుధాఘటంబె వా
స్తవముగఁ గ్రుమ్మరించినఁగదా యిటు పుంఖితభావమై మధు
స్రవమగు కైతలూరి యపరంజికిఁ దావులఁగూర్చు మాడ్కి శ్రీ
ప్రవిమలగాథలై దురలు భాగ్యము కల్గె! నదెంతపుణ్యమో!!

జీవితలక్ష్యమై జనని చిన్మయరూపమునందు భక్తి సం
జీవిగ నుంటగాక, యిటుఁ జెల్లియు సప్తతి వీఁగకింత శ్రీ
దేవికి సేవగా నొరులఁ దెల్పుటఁ గైతయు వ్యాఖ్యజేయఁగా
జేవయె? ఈశ్వరాన్వయుఁడ "జే"యనఁ జెల్లదె నీ ప్రసక్తికిన్.

తెనాలి
18-1-60

గోపేటి సత్యనారాయణమూర్తి

కవి, పండిత, హరికథకహంస

బ్రహ్మశ్రీ పాతూరి మధుసూదనరావుశాస్త్రిగారి

అభిప్రాయము

నేను శ్రీ గోటేటి సత్యనారాయణమూర్తి (D. S. P.) గారి ప్రేరేపణతో ఈ పవిత్రగ్రంథం చూచే భాగ్యం కలిగి అమందానందం పొందాను.

'అమ్మతో ముచ్చటలు' అనే ఈగ్రంథరత్నం శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారు రచయితగా సానలుతీరింది. శ్రీకాకుళము వద్ద నాగలేటిబడ్డున పుట్టిన ఈ కులకళారత్నం, నా హృదయానికి శ్రుతస్మృతితో జిగి గూర్చి అది ద్వాదశారములో నాకు కొంతసేపు విశ్రాంతి కలిగించింది, అంటే అతిశయోక్తి కాదు.

3 పద్యం – సర్వజగదంబా! అనే పిలుపుతో ప్రారంభమైన సరస్వతి, 52 లో సుమనోమార్గావలంబినియై, ఎడనెడ పూజాస్వీకారములతో సోమస్థానమున శివాంకారోహణములతో అవిరతసౌఖ్యస్వరూపిణియైనది.

64 – 'త్రినయనవిలసద్రక్త, షడ్వక్త్రియుక్తాం' అనియు, మరియొకచోట 'తన్మధ్యే హాకినీసా శశిసమ మధురా వక్త్రిషట్కం దధానా' అనియు, ఉపాసకదృష్ట్యా ఉపాస్యరూపము వర్ణితమైనను శ్రీ శర్మగారిచే వికసద్బంధూకపుష్పగా రాజిల్లి, యా తల్లి ఫలప్రాపకశక్తి, హ – క్ష కళాపరిలసిత శరీరిణియై షడధ్వసింహాసనేశ్వరి యైనది.

శ్రీకవి, 83 – 'నిద్దురకాని నిద్దురలో ముద్దుగా సుద్దులు పల్కిన అమ్మముచ్చట పద్దులో వేసికొన్నాడు.'

97 – మనసు మాత్రం క్షీణిన్నిర్జేజనాబ్ధిలో మునిగి, చతుర్థ పాదమున నగణ్యాచింతాబ్ధిగా మారినా, అపూర్వ రత్నాన్వేషణతో ధన్యత ప్రాప్తించింది.

120 – పాదసంస్తుతితో 122 – మరల పుట్టుగిట్టులు లేని భవ్యనమస్కృతు లర్పించి, 151 – ఇసుపురన్నలు అమ్మ యూరువుల నలంకరింప, హృదయాసన మభిన్న వాత్సల్యప్రసాదముగాఁ పరిగ్రహించుకొన్నాడు.

153 – దీనముగా వేడు పసిపాపను లోకసంస్కార రూపిణియైన అమ్మ నిర్నిద్రదీక్షతో శిక్షణమిచ్చి పుత్రునకు సాన్నిధ్యభాగ్యమిచ్చి రక్షించుటలో సంశయము లేదు.

178 – నవనాథులలో ఆనందనాథమూర్తి ప్రధానమై అనాధావనశీలయై నిరాధారాన్తరాభ్యర్చనాపరమానవనాథాకృతిదాల్చిన హృద్యవిద్యాసరస్వతి నవరాత్రార్చన చేయించుకొన్నది.

191–సృష్టేష్టాష్టమూర్తులు ఉపాధులుగా శివనిలయమై అసీమానందమును ఆత్మస్వామికిస్తూ అర్ధనారీశ్వరత్వం సార్థకం చేసుకొన్న అమ్మ, 194 – తన రూపమును రాత్రిందివములుగా స్పష్టీకరించి కాలీప్రథతో వంద్యమైనది; కాదామఱి !

207 – లోకనింద్యాసురపీడానాట్యమును దివ్యపరాక్రమ ప్రబల బల ఫల శాన్తరసప్రవాహంతో అపూర్వసుఖాలంబనముగా చేయటం అమ్మయొక్క ఆశ్చర్యలీల.

240 – అండమంతయు రసాత్మకసారమై నారాయణ మూర్తి అండమధ్యమున వటపత్రశయానుడౌటచేతనే, అమ్మ అనుగ్రహరూపానందంతో జగజ్జనయితృఖ్యాతిని చేత చిక్కించుకొన్నాడు.

290 – ఆ విధముగానే జగద్భోగము సుఖమయముగా భావించినవారు, నీరోగులూ నిరాగసులూ రాసవిలాసులూ అమ్మ ముచ్చటతో కావుటకు ఆశ్చర్యముంటుందా ?

337 – అది ద్వైతము కానిమ్ము, విశిష్టాద్వైతము కానిమ్ము, కేవలాద్వైతమే కానిమ్మ అన్నిటికీ ఆ రసస్వరూపమందే అన్వయము.

389 – అమ్మ ముచ్చటకు అర్హతనాపాదించే సూత్రము, ఆ సత్యమును గుర్తింపక వర్తించినచో ఉరిత్రాటికన్న ఘోరముగా నర్తించటం సత్యశీలికి విజ్ఞాతమై పరితాపకరమౌతుంది. అది లోకానుగ్రహకాంక్ష.

411–ఇంద్రియములు విషయములలోనూ, అవి మనస్సులోనూ, అవి బుద్ధిలోనూ, అది అహంవాచ్యములోనూ అది ఆత్మలోనూ కలిసినప్పుడే అమ్మతో ముచ్చటించుకొను యోగము అనిపించుకుంటుంది.

414 – అందుకొరకై యోర్పుతో యత్నించి విఘ్నములను నెట్టి కార్యకారణ వ్యాపారరహస్యము తెలిసి తాను సిద్ధుడగువరకూ చింతించి, చాతుర్వర్ణ్యమును వ్యవస్థాపన చేసుకొని ఆ యానందసిద్ధిలో సజాతీయ విజాతీయ స్వగతభేద శూన్యపరమా దేవీకృపను ఉపాసకుడు పొందగలుగును.

430 – ఇదంతా లోకము వ్యక్తమగుచున్నంతవరకూ లేదు, అవ్యక్తములోచేరి "లోకంబులు లోకేశులు లోకస్థులు తెగినఁ దుది నలోకంబగు పెంజీఁకటి కవ్వల......నేకాకృతి వెలుఁగు సచ్చిన్మయమహాశక్తి" అపుడు వ్యక్తమవుతుంది.

450 – అప్పుడది సార్థకదృష్టి. అప్పుడేది అద్వైతదృష్టి, "అహం బ్రహ్మాస్మి" అనుదానికి పుష్టినిచ్చే అమృతదృష్టి కేవలానందానుభవము అని అమ్మముచ్చట.

475 – "మనసు నిలుచుచోట మారుతంబులు నిల్చు। మారుతంబు నిల్వ మనసు నిల్చు। మనసు మారుతంబు మలఁగిన యాచోటఁ। దానె బ్రహ్మమగుచు దనరు" అను కూర్మయోగి మాటయూ అమ్మముచ్చటవలె, అమ్మ కృపతోనే జరగాలి.

558 – నాదబిందుకళలలో ఏది ముందు? ఏది వెనుక? అనే వివాద మెంతయున్నా, ఈ త్రిపుటిలో అభిన్నత్వమూ అనంతత్వమూ అనే భేదము లేనివే. కం + లాతీతి కలా, అను వ్యుత్పత్తిచే 'జీవనిష్ఠం సర్వకర్తృత్వం యత్కించిత్కర్తృత్వేన సంకుచితం తదేవ కళాపదవాచ్యం అష్టమం తత్త్వం' అని ప్రథమ స్పందమునుండి 8 వ స్పందముగా చెప్పబడినా (పరశురామ కల్పసూత్రము) పరారూపమునందు అభిన్నదృష్టి అనివార్యమవుతుందని సుఖాపేక్షతో, కవి అంజలించుటలో సగుణమూర్తియైనది పరాంబిక.

563 – ప్రేమయూ భక్తియూ పరమములో ఏకీభవించుటతో 'ముక్తి' అను మధురపద మేర్పడి, కవి జీవితము బ్రహ్మజీవితమైనది.

584 – కనుకనే ఆయాసములేని కొలుపు. ఆ కొలుపునకు ఫలముగా కులపాలన జరిగి శ్రీకవి అకులవైభవమో నాకకుల వైభవమో సకలకులవైభవమో, అమ్మా! అని చండిక నర్థించి,

596 – ఆస, అసూయ, గబ్బు, దురహంకృతి, స్వార్థపరత్వము మొదలైనవి లేని తన హృత్కమల మందిరములో అమ్మను నివసింపజేసికొన్నారు, శ్రీ ఈ. స. శర్మగారు.

రచన భావపూర్ణశబ్దశక్తితో సిద్ధాంతస్రవంతిగా ప్రవహించినది.

నాచే రచింపబడిన 'శ్రీ రాజేశ్వరీ శతకమున' మిక్కిలి సంగ్రహముగా నుండుటచే, శాక్తసిద్ధాంతమున 600 పద్యములతో పరిపూర్ణమైన 'అమ్మతో ముచ్చటలు' అనే పుస్తకము, ఆంధ్రులకు అపూర్వ అఖండ శాక్తసిద్ధాంత రసపూర ఫలప్రదానం చేసింది.

ఈ గ్రంథరచయిత శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారికి ఒరిస్సానివాసి ' శ్రీ సర్వతోముఖ – మృత్యుంజయ త్రిపాఠిశర్మ ' గారి ప్రశంస ఇతఃపూర్వమే ఉండగా, నేను నా నమస్కారములతో సిద్ధపరిచయం చేసికొనుచున్నాను.

ఇట్లు,
పాతూరి మధుసూదనరావుశాస్త్రి.

గ్రంథకర్త:

శ్రీ శ్రీయానందనాథాపరనామధేయ

ఈశ్వర సత్యనారాయణ శర్మ

శ్రీమాత్రే నమః

కృతిసమర్పణము

ఇచ్చుట పుచ్చుకొంటయును నీఁబడు దిన్నను నీవె కాఁగ, నీ
నిచ్చుట నీవు కైకొనుట యెట్టిదొ? యైనను ద్వైతబుద్ధితో
ముచ్చట లాడుకొన్నపుడు పోదది కావున నెయ్యమొప్ప నీ
విచ్చిన వస్తువే మఱల నిచ్చెదఁ గైకొనుమమ్మ! శాంభవి!

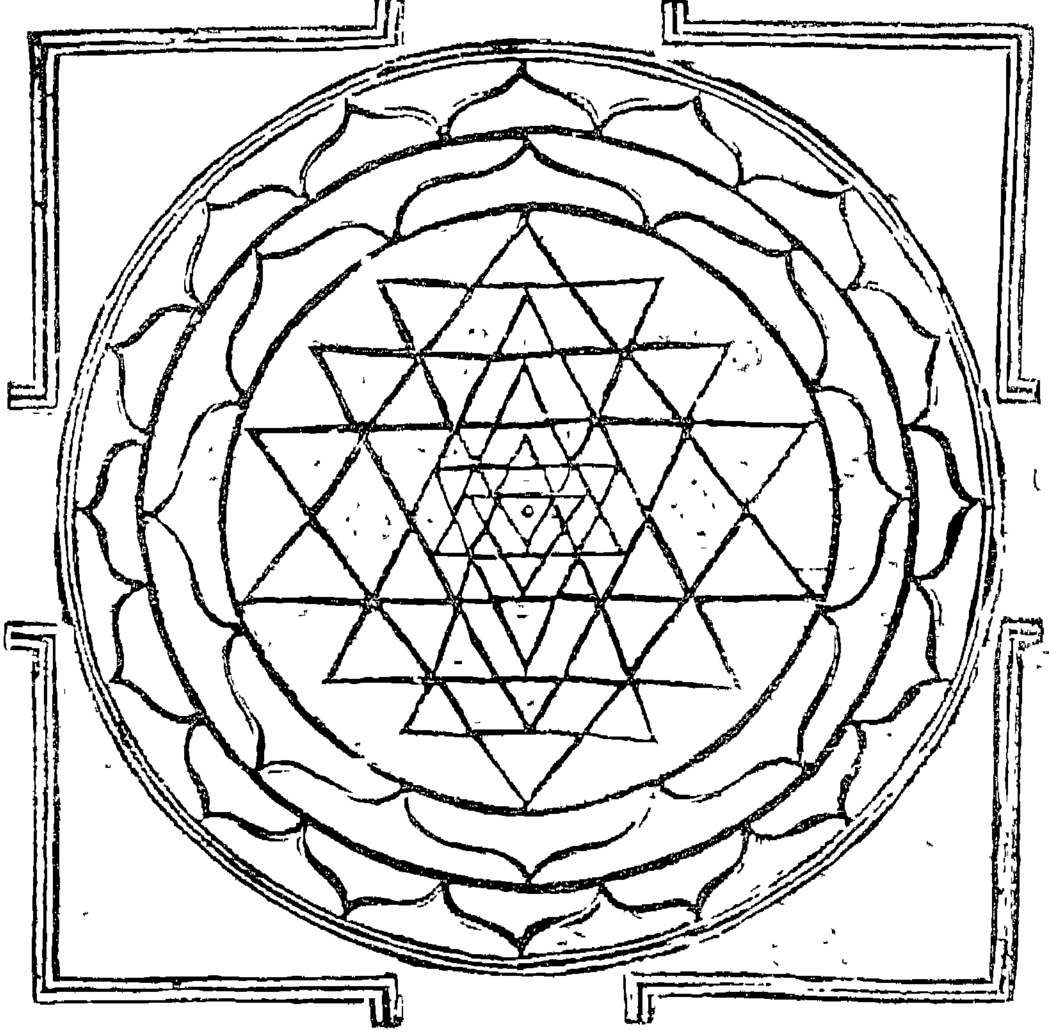
నన్నే నీకెడు నశ్చెనమ్మెపుడొ సన్మానించి యేల్కొందు; నా
కున్నే నాది యటంచు నిచ్చుటకు; వేఱొండేదియే నీయ వె
న్గన్నెఁగానఁగరాదు; సార్థకనమస్కారాకృతుల్ సత్కృతుల్
నిన్నుం జేర్చుటకన్న, నా సుకృతి యన్నెంబున్నె? సర్వాంబికా!

ఇచ్చుటకేనిఁ బుచ్చుకొననేనియుఁ గోరఁ; ద్వదంకమందుఁ జో
టిచ్చినఁ జాలు; ముచ్చటల కింకెడమీయని తావదౌట, నీ
యచ్చునఁబడ్డ ముచ్చటల నాఱుశతమ్ముల మాత్ర మిప్పుడే
ముచ్చటతీఱ నచ్చెదను; ముందటి ముచ్చట నీకె విడిచితిన్.

శ్రీ శ్రియానందనాథుఁడు
ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మ

శ్రీ చక్రము

శ్లో॥ చతుర్భుజే చంద్రకళావతంసే !
కుచోన్నతే కుంకుమరాగశోణే !
పుండ్రేక్షు పాశాంకుశ పుష్ప బాణ
హస్తే నమస్తే జగదేకమాతః.

శ్లో॥ శ్రీవిద్యాం జగతాం ధాత్రీం సర్గస్థితి లయేశ్వరీమ్,
నమామి లలితాం నిత్యాం మహాత్రిపురసుందరీమ్.

శ్రీమాత్రేనమః

అమ్మతో ముచ్చటలు

1

శ్రీ తాలాంకనిశాతలాంగలముఖాకృష్టంబుగా, లాంగలీ
స్రోతస్సాస్పదను, దాని తూర్పుదరి మించున్ శోభఁ బావిత్రక
ఖ్యాతింబొందెడి శ్రీకాకుళంబె, మన యుత్కంఠల్ సదా ముచ్చటల్
నీతో నాడెడి సాధనస్వదని సన్నిధింపు రాజేశ్వరి!

2

శ్రితభక్తావనకల్పభూజ! విబుధశ్రేణీసమారాధితా
ప్రతిమానారుణపాదయుగ్మ! జితసద్యప్రస్ఫుటాంభోజ! స
ర్జిత దేవారిసమాజ! యోగిజనతాసింధుత్కహారాజ! సం
స్మృతికాంతారదవాగ్నిబీజ! పదనీరేజాశ్రితాంభోధిజా!

3

సిరిశ్రీంపదపూజనాదరసుహృత్సిన్నేజరోలంబ! దు
స్తరసంసారమహాంధకూపనిపతద్భక్తావళీజీవనో
ద్ధరణామేయకృపావలంబ! అతిశాంతత్యాగినైపుణ్యాసం
భరయోగీశ్వరదంబ! సర్వజగదంబా! శుంభనిధ్వంసిని!

4

♦ అమనోవాగభివేద్యతత్త్వమయి, సర్వాంతశ్చిదాకారమై,
కమనీయంబయి, నిత్యమై, యమలభక్తశ్రేణి కాధారమై
విమలానందవిధాయియై, సకలసంవిద్రూపమై యొప్పు నో
కక మహాశక్తి మాతృభావమున నెక్కాలంబు సేవించెదన్.

♦ ఈ గుర్తుగల పద్యములు తొలికూర్పున ముద్రింపఁబడినవి.

5

♦ జననీ! యింద్రియపంచకానుభవదృష్టంబై, సదా దాని విం
చినదై, యిట్టి, దిదే యటంచు నెవఁడుఁ జెప్పంగరానట్టిదై
మనమున్ స్వాభిముఖంబుఁ జేయునదియై, మన్నింపఁ బ్రేమింప నో
ప్పినదై, శక్తి యొకండు తోఁచు నది నీవే యన్నఁ దప్పా? ఉమా!

6

♦ ఐక్యము నింటిపట్టెది, యభేద్యము నేది, యనంత మేది, స
ర్వేశ్వర మేది, సన్నిహిత మేది, గుహాచర మేది, భక్తహృ
చ్ఛాశ్వతసౌఖ్యదాయి యెది, సర్జనకర్తృక మేది, యింద్రియా
ఖ్యాశ్వనియంత్రి యేది, యది యమ్మయు నయ్యయు నమ్మువారికిన్.

7

♦ ఆంగిరసాంబరీషయువనాశ్వఋషిత్రయిఁ గూడి లోకము
దుంగడు విస్తరించె హారితుండను సన్మునిగోత్ర మమ్మ! త
న్మంగళగోత్రినా టలుపమా? హారితుఁడను పేరు సార్థమా
యెంగదె, పుట్టఁగాన "హారిమేత్య్రయ" మంచు ఋషుల్వచించుటన్.

8

♦ నాన్నది తెచ్చి పెట్టు పని; నాపని విందులమంద కేవితే
కన్నము పెట్టుటంచు, నొకయప్పుడుఁ గోపము లేని సాధ్వి, న
న్గన్నది కామమాఖ్య; తన నద్వది యన్నుల కొజ్జబంతియై
మన్నది, నిన్నుఁ గాఁదలఁచి మన్నతు లామెకె మున్ను చేసెదన్.

9

♦ పారంబంటఁగ నాయురాగమము నేర్వంజాలి, శిష్యాళి కిం
పారం బోరము సెప్పఁజాలి, నుతమా త్యాగంబు భోగంబునున్
వైరాగ్యంబును గల్గి, ధర్మపరత న్మన్నట్టి నాతండ్రి, సీ
తారామాభిధుఁ డగ్రవంద్యుఁడు భవద్భక్తుండు; రాజేశ్వరీ!

10

♦ కాయంబిచ్చెను; పోషకాగ్రమం గొనెన్; గాయత్రి నందిచ్చె; పూ
త్రాయుర్వేదరహస్యశిక్షణముతో సధ్యాత్మమార్గమ్మునన్
జేయూఁతనిచ్చె; గురుత్వశేవధికి నానృణ్యంబుఁ దెల్పన్ సుఖో
పాయమ్మెన్నదె భక్తితో నతులు లిప్పన్; సర్వదేవాకృతీ!

11

♦ నాయుయ పుత్రలబ్ధికి ననాంతభక్తిని జేసె సత్యనా
గాయణపూజ; తత్ఫలమనై జనియించిన నన్ను సత్యనా
రాయణశర్మ యనుచు వ్యవహారము చల్పిన తండ్రి దీవెనన్
నీ యమలాంఘ్రిభక్తునిగ నిక్కము నన్నొనరించె; శాంభవీ!

12

♦ కరుణను బుత్రరాడ్జ్రహణకాలమునం బిత దక్షిణాస్యమం
తరముఁ బడ్డెండ్ల పాయమున దానము సేయఁ దదీయరూపవై
గురువులు వాఱు నీపదముఁ గొల్చు నదృష్టము పట్టె; నట్టి య
య్యరవట్టదీర్చ భక్తినిరతాంజలి చూపుమనమ్మ! చాలదా?

13

♦ చినినాఁడే జనకుండు చూపుచు నినున్ శ్రీరుద్రకోటీశ్వరాం
గన, రాజేశ్వరి యుస్మదిష్టమని సుమా; "కావ్యాహరన్నార్చన
మున మోసంపడఁబోకుమా," యనిన యామూర్తంబు గోలెన్ గదా
మన యీముచ్చట లిట్టిగాంటి మిది సంస్కారంబు, రాజేశ్వరీ!

14

♦ సద్యోజాతసతీపదాబ్జమధుపున్ సౌమ్యున్ సదాచార్య, శ్రీ
విద్యానందు, ద్విపేటవంశశశి, సుర్వీదేవమూర్ధన్యునిన్
హృద్యప్రజ్ఞుని, లక్ష్మిదత్తు నెపుడున్ సేవింతు; సచ్ఛిష్యులన్
సద్యఃసిద్ధులఁ జేసి నట్టి ఘను నుత్సంగమ్మున న్నిల్పితే?

15

[illegible] రచియించిన కావ్యములెల్లఁ దొల్లి నా
[illegible] ప్రదములయ్యెనో తెన్నునఁ గైఁత చెప్పఁగా;
[illegible] మీగురుఁ డుపార్జితకీర్తి జయంతి భావనా
[illegible] నా మనస్సులు నిరంతరముం గొనుఁ గావ్యరూపిణీ!

16

[illegible] నొక్కటని నీవనఁ జేసిన కాళిదాసునిన్,
[illegible] పీఠము లనేకము నిల్పిన యాదిశంకరున్,
[illegible] రహస్యముఁ దెల్పు భాస్కరున్
[illegible] యంచు మ్రొక్కెద వినమ్రుఁడనై తలపోసి నిత్యమున్.

17

ఏ [illegible] నిన్నుఁ గొల్చినారో, యేరీతి ధ్యానించిరో,
[illegible] దపియించిరో, యమృత[illegible]ంబుతోఁ గైతలన్
శ్రీనాథుండును [illegible] పోతరాజు జగతిన్మెప్పొంది, [illegible]
[illegible] నాకీ[illegible]దగఁడే? ఈశాని! వాగ్వాదినీ!

18

[illegible] దతత్వమ్ము లోటంచు ని
[illegible] శాస్త్రము [illegible]తరసమర్చాప్రాపకంబౌనటుల్
[illegible] సాధనమ్మును దెల్పంజాలి, [illegible] మహా
[illegible] భక్తివంద్యులు కదా తొల్దొల్తఁ జక్రేశ్వరీ!

19

[illegible] సూక్ష్మమంచు [illegible] నొప్పెడి నీయుపాసనం
[illegible] బ్రహ్మాశిఖోదితమహోన్నతవాగనుభూత్యవస్థయై
[illegible] పరాఖ్యరమ్యవరివస్యను దారిగఁ గూర్చినట్టి వి
ద్యాలయులౌ మునీంద్రులకు నంజలిఁ గూర్చెద నమ్మ! సమ్మతిన్.

20

అరరే! కాళులు రెండు గల్గు పసులారా! వీను లొగ్గుండు; మీ
దరిఁ జూపుఁగ నంబికా చరణపాథోరాశిలో మున్గుటే
వెరవో; సత్యము లేదు; పూజ్యకవితాప్తింగూర్పఁగా, నంబ త్రి
పురమంత్రమ్మను కాళిదాసు నుడికిన్ సాష్టాంగముల్, కాళికా!

21

పలుకుల కూర్పు తెక్క యెడఁ బాయక నిన్ననుతింపఁ జేయు; న
ప్పలుకులకర్థ మీవ యను పట్టునఁ గల్గుట నేను నాదు ప
ల్కులు ననుమాట; ఇంక మనకున్ స్మృతి వేఱను పట్టులంచు నేఁ
గులుకొచునుందు; నాకుఁ ఋకు కూడను నీవ యటంచు భారతీ!

22

ముచ్చటలందు నిన్నులిపి పూజలొసర్చెడి వారిఁ బోలి, నీ
యచ్చపు ముచ్చటం గొనఁగ నర్హత లే, కెడలేని పుట్టు ని
క్కచ్చికి డస్సి, నీయొడని గాయము సేరుపఁ జిన్న కూర్కులో
వచ్చిన పల్వరాలివి శివా! విని నన్నుఁగ నేమి చేసెదో?

23

అమ్మా! నీ వొకసారి వేడ్కఁబడి యీ యంత్రాస్యమందుండి, ప
ద్యమ్ముల్ గా మన ముచ్చటల్ త్రిశతసంఖ్యమ్మౌనటుల్ భక్తభా
వమ్ముల్ రంజిలఁ బల్క, చెప్పెదను మువ్వందల్ మఱిన్ ప్రేమపూ
ర్వమ్మౌన ట్లనినావు; తీర్పుమిఁక నా బాకీ వడిన్ శాంభవీ!

24

తల్లి వచించె; నీవె యని దాచితొ? మా చెవిఁ బెట్ట నీమనం
బొల్లదొ? తల్లి చెంత నభియోగము పెట్టెద; మమ్మ సొమ్మునం
దెల్లరు హక్కుదారులని యేర్పడి తమ్ముల కావిలంబ మా
తల్లిదె యంచుఁ జెప్పుమనెదా? మఱి చెప్పెదొ? వేగ శాంభవీ!

25

కటకట! పూర్వసిద్ధకవితావ్యసమాఖ్యాతె, పొల్లుఁబల్కి మే
మటపట బుద్ధితో మొగమునందిడినంతనె, నీకుఁజాలె? నిస్ఫు
ద్వాటకమాల నగరండనిహితమ్ములు చేసి, "సువర్ణ భైరవీ
నటకము" లన్నయంత గుణవైభవ మెట్టులు వచ్చు? భైరవీ!

26

ఇక్షో నొకండు జాగతముతే యగు పొల్లుల నల్లి "అమ్మతో
ముచ్చటలు" లంచు, మా మతులు పోవునె నమ్మగ? వారి నమ్మ
పచ్చర మూమ్మకోఁదలఁచె; పాపము నా యనుజన్ములందు నే
నొచ్చెముఁదెచ్చులే లతని యోగ్యపథంబునఁద్రిప్పవంబికా!

27

పలుకు, బ్బలుక్కట, పల్కు వ్యక్తియుఁ బరావాగ్రూపవౌ నీవె కా,
పలవోయందగుఁ జేటలేని ముఖయంత్రమ్మందు నిస్సారవా
క్కుల రూపమ్మున దీనవేషమున రెక్కోఁ ముక్కవంగొంటు లీ
లలచే? వారికి నిమతత్త్వమును దెల్పంగ రాదటె? శాంభవీ!

28

నీవే సేవయి పొక్కల న్నిలిచి, నిన్ని వెంచి, నీవైన లీ
లానైచిత్ర్యపు ముచ్చటల్ సతము పల్లాపింతు, వీసత్యముం
జేప్రుంచెన్న కహాంతరింపఁగని, తజ్జిహ్వాగ్ర మపాతుల్యవా
గ్భావాకారముఁ దాల్చి యాడుదువు నికృంబింతయుం; భారతీ!

29

తొలి వంతే తల యూఁపఁజేసె, మలి వంతున్నాపి మాతృత్వభ
క్తుల నింకం జవి చూపవే, యనుచు భక్తుల్ కోరినం నీ కటా
క్షులవాక్షేపము లేమి, ముద్రితసుధాకారాప్తికిం జాచి, బూ
జులు కుల్పించితి విప్పుడైనను గృతజ్ఞుండం నమస్సుల్; శివా!

30

పని లేకాడిన కెల్లి ముచ్చటలుగా భావించు వారెందఱో?
మనుజశ్రాంతిఫలంబిదే యనుచు సమ్మానించు వారెందఱో?
మనకుం బ్రాంగణము బోంగు లేమి నవి యమ్మా! గ్రాహ్యముల్ గావు; నీ
వనుకంపింప వినం జాలుం బల్కెడిది నీవా, నేన? యూహించుకో.

31

వ్రాసిన నాలిబాసకృతిరాజికి వ్యాఖ్యలు నూఱు; లందు నా
పాసనత్యాగశప్తి గల పట్టుల గంటము తేలిపోయెంగా;
శాసనగం దోంచు శిలలుపైపై నగలంగని మోహమంది; రా
పాసనవేళం గాపుయు నమ్మయె మాకనరైరి భారతీ!

32

♦ ఫలనతశాఖి యొంగొనిన వామనమూర్తికి, నీంతరాని దు
ర్బలనకు నేటి నిడ్డను బ్రవిమ్మను బోలెను దొంటి మేలిచేం
తల ఫలమై లభించుకదా; యొక యొద్దుం జేరు దాంక, నా
కలమటు నిద్ర పోం, భవతారిణి! పిలుపు గోలుపోదు నే?

33

♦ తన యోంటక్ బురిఖా ముసుంగునను గుప్తంజేసి, తా నన్యభా
మిని వైపట్టె యెగాదిగంగి నెడ కామింబోలి నిర్లజ్జుండై
తన కావ్యమ్ముల దాంచి యన్యకృతులన్ దొమ్ర్యమ్ములతోం జూచు వ్యే
చ్ఛుని, నీముక్కనులందు జేనంగనదో చూడంగదే, భారతీ!

34

♦ తీయని పాటకై తలుపు తీసెద నమ్మరో! నాదు నాల్కపై
హాయిగ నాదు నిన్నలుకులమ్మగ నెంచితి; నిత్యోడీయనీ
యూ యొడయాండ్రకుంబలుకు లమ్మంగనొల్లను; నిట్టుపాసముల్
జేయునె కాని గడ్డి తిన నేర్చునె మానిసి జేనపొట్టకై?

35

[illegible] నే నీపాపిదాని శత్రు మూఁపుఁదలఁచె గెల్పట్టుఁగోలొప్పువన
ట్లాహా వ్రాతము లూరచుండి కవితోద్యోగమ్మునన్ జాలు; స
మ్మోహాకీనము లౌచు; ఊహములు సమ్మోహమ్ము నీపై త్రితుఁ
జేసెన్ పంకటపెట్టి నీకరుణ సందిగ్ధప్రతిష్ఠమ్ముగన్.

36

వదిచెడ జాము నాలవది; నాయమె కాయువు నమ్మియుంట? ఇ
ష్ట [illegible] నగోటో, భక్తిరభూషలు నొదలుఁదాల్చు పూవ్వులై
[illegible]నో, నాదు కావ్యము లటంచును గుంటెద నమ్మ! గొప్పకై
పడియెడి దుఃఖమో, విమలభావమొ, నీ[illegible]నేల? భారతీ!

37

[illegible] భావిపాటు నాదు తలవాకిలి నెల్లడినంత సంబరం
[illegible] ము భక్తిహృదయాబ్జము విచ్చఁగఁదమ్ము[illegible]
[illegible] పూజించినా ప్రశమ సార్థము; నాదు కావ్యసం
[illegible] మాలాకి మాల్గు సరి పాదము పోవుల న్యాయమా? ఉమా!

38

[illegible] కెప్పటికో నో [illegible] పు సరిపాలి వ్రాయు; వె
[illegible] కనిపిండ కాలధనమ్ము; భక్తిఁగా
[illegible] పెట్టమే? యను సుహృత్తు లనన్మఖులంచుఁబొక్క- స
[illegible] వినుచూచి నవ్వెదవో? వేడుకఁ జూచెదవో? సరస్వతీ!

39

[illegible] ప్రమాణము లమేయభవన్మహిమమ్ముఁ జెప్ప; నీ
[illegible] నిస్వరూప మనుమానము లేదు, మహార్యబోధ చే;
[illegible] ప్రాజ్ఞ్య మున సందియమా యనుభావింబట్టె? గా
[illegible] నీతో సుతుఁడు ముచ్చటలాడఁగఁ దంగు? భారతీ!

40

♦ పడక న్నిద్దురవోవు వారలను లేపం బాపమే యైన, బి
డ్డఁడు ధర్మమ్మును దల్లి సౌఖ్యమును జూడంబోఁడు, సందర్భమున్
విడియే పల్కును; తల్లి యూఁకొను; నటే నేఁబిల్చినప్డెల్లఁ బ్రే
ముడిఁ జయ్యంగదలంగఁ బాఱె, విను మొప్పో తప్పొ నాముచ్చటల్.

41

♦ వృత్తులు నీవె యైనపుడు వేగమ వాతెఱఁ ద్రోసికొంచు న
చ్చొత్తినయట్లు పద్యముగనో శుచిగద్యము గానొ, సొమ్ము లిం
పొత్తఁగ గల్లుమంచుఁబయికూఁకిన యప్పుడె సమ్మదంబగున్;
తెత్తెతె - చెప్పవే యయిన నీదు కృపాళుత యేది? భారతీ!

42

♦ ఓపిక యున్నచో విను మధురభక్తినుతుల్ సతంబు, నీ
కోపిక లేదటన్న విడనొల్లను, నీకరుణామృతంబు నె
న్నో పలు లానినాఁడను; ననుంబలు మొండిగ నెంచితేని, నా
కీపయిఁబుట్టువే యిడకు మియ్యదె సూ తగు శిక్ష; శ్రీగురూ!

43

♦ వెలఁదుల రిమ్మయున్, ధనము పిచ్చి, యశమ్మునఁ బిచ్చి, కూటివి
ద్దెల బలుతిక్క యిట్లు పలుతీరుల వెఱ్ఱుల కాసుపత్రి యా
నిలను ద్వదీయసత్కృప గడించు సుమూదము నాది; దీనిఁబోఁ
దొలఁచెడ వెజ్జెవండొరుఁడు దోఁచఁడు; మందును లేదు శాంభవీ!

44

ఒక్కెడ వత్సలత్వముగ, నొక్కెడ భక్తిగ, నొక్క ప్రేమమే
రొక్కను వేళనో పలుకరింతలె గా మనమూఁవి ముచ్చటల్;
లెక్కకుఁదెచ్చుటెట్లు అవి లేని ఋణంబెది? మూఁడు వందలే
యొక్కక వంతుగా వెడలుచుండుట నా తల్లప్రాంతయో! శివా!

45

వటబదరీద్రుమంబులను బండ్లగతి న్మనయందు రేగు ము
చ్చటలు నగణ్యముల్; త్రిశతసంఖ్యలుగా బయలౌచునుంట, నా
నిటలము వ్రాత యున్కొనుటొ, నీదు విలాసమొ, యంటొ, తేల; ది
ప్పటికిటు లల్పతోషి నయి భవ్యము నీవయినుంతు భారతీ!

46

ముచ్చట లమ్మ యైనపుడు, ముద్రణభారము నమ్మదాను; నా
కిచ్చపలత్వ మేలనక, "యిచ్చెద నచ్చిన కిట్టె బైటికిన్
దెచ్చెద"నన్న యిచ్చగల తిక్క యహంకృతి రెచ్చి తెచ్చె నీ
యచ్చున నచ్చు నొచ్చెమును, నమ్మ యహంకృతి మచ్చమాపవే

47

♦ ఏ నివసించు గడ్డగడియే భవదాలయ; మందె యుండి నీ
జానుగులంట, నేర్పుగడి చాలని మాటల యేర్పుతోన నీ
మానసముం గరించెదను; మానిసు తెలదు గంగ యొడ్డునం
దే నివసించి మంత్రజపదీక్షను బూనగలారె? శాంభవీ!

48

♦ ఏదు పిశాచమైన యొడిసె పపళి చెద; అందె యుండి నీ
పాదకవాకిల న్ముదము నందెద; శ్రద్ధ మరేమి నీ మృదు
స్వానుసుగాననిస్వనరసప్లుతి తోబడి నేనపేవకా
పోదును; తెత్సుఖంపుటనుభూతికిం బోలిక లేదు, శాంభవీ!

49

♦ సాక్షుల్ వత్తురె? భర్తతోడ నడు రే సాక్షాత్తుగా వచ్చి, ఆ
దక్షాంతాక్షరమాల "బోక పెనులన్ దీవించుచున్ వ్రాసి" ఈ
యక్షుల్రక్కొనె పూను మక్షయపలావా స్యర్థమై యుంట; కీ
యక్షీణమ్మగు బిడ్డమక్కువకు సాక్ష్యమ్మున్నదే? మాలినీ!

50

♦ పంచదశీత్రికూటములు వ్రాసిన పల్కుల చాలుపు మీఁద వీ
క్షించి, గురుండు నీవు చిరు క్రేవలఁ జేయుచు నద్దుఁ జేసి, "సా
ధించితి, పిల్లు సేరి"తని దించి కృపాబ్ధి మునుంచు నాఁటి ధ్యా
నాంచితదృశ్యము స్మరుతునా, జనులున్నను; భక్తవత్సలా!

51

♦ చిఱు దొంగాటల యర్థ మింతెఱుఁగకే చిన్నప్పు డేనాడి, యి
త్తఱి నూహించితిఁ, "దల్లి కెమ్ముక్తిలోనిరన్ ధన్యత్వ మే"లంచు, ని
త్తఱిఁ గామాదిక చోరవర్గమునకున్ కందక రాఁడో యీ మర్త్యుఁడ
త్తఱి శ్రీమాతను జేరి నర్హుఁడని యర్థమ్మయ్యెఁ గామేశ్వరీ!

52

♦ సుమనోమార్గముఁ ద్రొక్కి పోవు తతి సంస్తుత్యక్రియన్ మధ్యమ
ధ్యమున న్మ్రాపులఁ దప్ప నొంగి, హిమధామాంశుప్రభాదీప్తహ
ర్మ్యమునం జేరి మహాసరోజశయనున్ మన్నిందిని నగ్గిమ్ముతుం
దు ముదంబొప్పఁగ నుండు నిన్నపుడు చూతునా? శైవసౌఖ్యప్రదా!

53

♦ కాయంబీ భువి జాఱుచో వెఱదలు నీ కాంతాఖ్య నాదూడ, "అం
బా"యంచు స్మరియించి వేఁడఁగ నను జీవంబొాటనో, బ్రాహ్మణ
ప్రాయంబై జనభక్తిగా నసుపాత్రంబయ్యె; ఆ గోవునే
తాయీ! నిన్నఁగ నెంచి మ్రొక్కెదను నిత్యమ్మున్ శుభావాప్తికై.

54

♦ 'తల్లీ! నిన్నుఁ దలంచి'యంచు నొక పద్యం బల్లఁబోతన్న; ఓ
తల్లీ! తత్పరమార్థ మెన్నఁగ షడధ్వస్ఫూర్తవాగర్థసం
పల్లాభమ్మును గోరువార, లదె మాపమ్మెస నిన్నేపి, హృ
త్తుల్లాబమున నిల్పఁజూతురని కాదో? మూలపద్మాశ్రయా!

55

ఎవరు ద్రొక్కని క్రొత్తదారులను నేనేగఁ; జనుల్లేని దు
ర్గమమున్గఁ శరణమ్మనఁ; కసెపుంజీరల్ నేను దాల్పఁ; గురు
ప్రవరుల్ చూపిన దారి, నాపులు కుటీరమ్మందె, యీగుడ్డతో
కానన్బోయెద; నందు, నిల్తుఁగ నెద న్నీజాడలఁ శాంభవీ!

56

జననీ! చిత్తమువంది పద్మవనసంచారమ్ము పిండాండమం
దొనరింపంగని, స్వానుభూతుల మహాయోగుల్ ప్రశంసించి ప్రా
ర్థనము ల్చేసిన మాటలే వినుతసూక్తంబయ్యె శ్రీపూర్వమై,
[illegible] నాంతరంబయిన యాగమ్మంచు, శ్రీం (ఈం) రూపిణీ!

57

[illegible] నాతృప్తి లేని దాహము కన న్నిస్సారమై, యందు లే
[illegible] మానము కూరిన యుపాకింపోలి వ్యర్థంబగుఁ;
[illegible] విషయానంద [illegible] ద్యము
[illegible] నాక్షేత్ర [illegible] కోఁడె యానందముఁ?

58

[illegible] శ్రీ నల్లమున నన్ను జేయుదీ వదే
[illegible] శ్రీమా [illegible] బుద్ధి నహంకరించు నా
[illegible] తత్త్వము నంటుటా, పేను[illegible]వా
[illegible] యుటఁ, మణికలంక మెదక్కను, నిక్క మంబికా!

59

[illegible] వాకఁగా విని మహేశ్వరుగాఁ దల యూఁచినఁ రస
[illegible] వాఁడె? నిను నచంచలభక్తిని గొల్చి, చక్రసం
[illegible] పాదమును దా విని యాదల నింత యూఁపతే
[illegible] రసజ్ఞుఁడౌ, నతఁడె యంబ! భవత్కరుణాప్తి కర్హుఁడౌ.

60

♦ నిను నెడ లేక యెంచు తటి నీళుల ముంచిన కుండనై, జల
మ్మునఁబడు పంచదారనయి, ప్రొద్దువెలుంగున వెల్గు దివ్వెనై,
యనలమునందుఁగాలు నినుమై పరమైక్యత నొందు వేళ, నా
యనుభవ మేరికిం దెలుపు టమ్మరొ! యన్యము లేమిఁ బార్వతీ!

61

♦ సునిశితయుక్తితర్కముల చొప్పలు రేఁగుకొలంది, నీ స్వరూ
పనిహితమా రహస్యమది పాతుపడు న్మఱికొంత; ఓ జగ
జ్జనని! కుతర్కముల్విడిచి సామయిమార్గము పట్టి నీమహా
మనువునె కొల్చువారల కమాయవుగాఁగనుపింతు, వంబికా!

62

♦ సుమములఁ గృత్రిమమ్ములను జూచిన యప్పుడు, వాని నైజగ
న్ధములును వర్ణము ల్మదికిఁదట్టునటుల్, శివతంత్రసిద్ధయ
న్త్రములను మూర్తుల న్గనుగొనన్ బరతత్త్వము బోధసేయ యో
గ్యములని బ్రహ్మతుల్యులు మహర్షులుఁ గొల్చిరి వాని; శాంభవీ!

63

♦ అరయఁగ గంటకొట్టు గడియారముఁ బాడెడి గ్రామఫోనునై
నిరతము విజ్ఞపించినను నీ పరతత్త్వ మెఱుంగఁజాలఁ, డం
తరమున బీజవర్ణముల తత్త్వము శాస్త్రవిధిన్ గ్రహించినన్
'పర'యను పేర నొప్పెడి యుపాసన పట్టువడున్ పరాంబికా!

64

♦ పూజానిర్మలకుంకుమంబు నొసటన్ బొట్టుంచుకొన్నంతనే
నాజాడ్యాదుల నమ్మ పాపుననుచు న్నమ్మున్ సరే; వాఁడు వి
ద్యాజాపక్రియ నాజ్ఞయుందు వికసద్బంధూకపుష్పాభఁగా
రాజిల్లన్ నినుఁగాంచ నేరిచి, ఫలప్రాప్తిం గనుంగోఁడుమా!

65

[illegible] ఝుంకరించుc, బడు, శేచు, స్వీలు సూచు, న్మరం
[illegible] మైనుఅచుంద త్వానై కచి త్తమ్మతో
[illegible] సపర్యాదక్షుండై తో త్ర, స
[illegible] నానుభూతిదశలో వర్జించు; శర్మాకృతీ !

66

[illegible] త్రవకత్రామ్ము త్పనంగించి, నీ
[illegible] జేయు [illegible] సవలెనే, యతు ప్రజంబూని నీ
[illegible] వార ల త్తజేసి నీ కటుమ్ము లర్పింప రే
[illegible] సౌన్యమ్మాను, నాదాకృతీ !

67

[illegible] పోవను అక్కలు రెండుc దోcకయుc
[illegible] భక్తియు యోగమార్గముc
[illegible] వేళలc
[illegible] త్రికి, సర్వసిద్ధిదా !

68

[illegible] వాహితంజేసి, స
[illegible] మే చేయు వాc
[illegible] ? [illegible] మెట్టేని హ్మా
[illegible] దేశంబు సాధించునే?

69

[illegible] నిమ్నుc జి
[illegible] స్నిగ్ధక్యాను నొక్కింతగాc
[illegible] బహుత్వంపు వా
[illegible] శశ్వత్ స్థాయియా; శాంభవీ !

70

దృష్టిమనఃస్థిరత్వములె తేఁకువ వేటరి యభ్యసించి, యా
కృష్టశరమ్ముతోడ గుఱి సేయును దప్పక; ధ్యానశీలుఁడుం
గష్టము నాక యమ్మనసు కన్కలి నిల్కడతోడఁ గొల్వ, సం
తుష్టిని దర్శనంబొసఁగి తోడనె సిద్ధినొసంగవా? శివా!

71

గాలుల్ రెండనుకూలమా బెఱిఁగి నీ క్రమస్తుతుల్ చేసి, యీ
నేలన్ నీనెలవేడనో యెఱిఁగి, సిన్ మేర్వద్రిశృంగమ్ముపై
కేలాగో కని, నద్మ జాలనటు లేమెక్కించినన్ మెచ్చి, నీ
వే లాలించి వరప్రదాత్రివయి, మమ్మేలొందు దేవీ! శివా!

72

నిను 'ఆయాతు' పదమ్ముతోఁ బిలుచుచుం ద్విజుల్; శటా! సందె వా
ర్పున; నీ రాకెటనుండియో, మఱల నీ పోకేడకో పిండమం
దనుభూతింగొన లేని మాకిడుదె సంధ్యాదేవి! యాయుర్ధనా
దిని? సాయుజ్యము సిగ్గు లేకడుగ నిత్తే? వేదమాతా! శివా!

73

♦ అక్షరమాలతో నిను ననన్యమతి న్జపియించు వారి ఫా
లాక్షరముల్ దురక్షరములైనను, నయ్యవి మార్చి నిత్యము
ద్దాక్షరముల్ పొసఁగ్తు, వది యా విధిపట్ల విపక్షమౌనె? ప్ర
త్యక్షము పక్షపాతము శ్రితాసనదీక్షను; త్ర్యక్షరాత్మికా!

74

కరవాలాంచితహస్తఁగాళికను నిన్నన్నంతనే భీతుఁడై,
మురళీహస్తను గృష్ణరూపఁగని నమ్రుండైన భక్తుండటుల్
పరతత్త్వజ్ఞుఁడు మృత్యుభీరహితుఁడై భాసిల్లు? ఆ శ్యామసుం
దరుఁడే నీవని యెన్నఁగల్గునపుడే ధన్యుండగున్; గాళికా!

75

[illegible] నైన(గూఢవిద్యకు రా వెనయుం(డు పెద్ద; లా
[illegible] విద్యలె; మా కులవిద్య యన్న (శ్రీ)
[illegible] జము. పే(బర(గు సుషుమ్నలోని స
[illegible] పమ్మునకు(బంచుట దించుటె కాదె, కాలికీ!

76

[illegible] రింతో, కూడ్చు చెడిపోనటు గాలిని గట్టి, డాపలక్క
[illegible] ము నా(గ నిద నూల్కొన(జేయుట సుస్థిరాసనం
[illegible] ఘటించుటయుక్క గురుపాద సేవచే(
[illegible] భాజను లాదురె? సూత్రరూపిణీ!

77

[illegible] తిముల్ సదువనీ, సంగాదమే చేయనీ,
[illegible] చు(డై పోనీ, మనుష్యుండు, వి
[illegible] జాసన్నింటిలో నెన్న(డే
[illegible] బో(గన్నంత(దప్ప? ఉమా!

78

[illegible] దారి బాగుగ(బెంప లేమి(బం
[illegible] మంత్రము లెన్నో నేర్చి, సి
[illegible] సేవనహీనులు(బోలు నీదు మం
[illegible] దారి జపించుట, తల్లి! మేల్గదా.

79

[illegible] ఆతని పథంబేదో? యటంచూ(గు వా(
[illegible] నచ్చి, తప్పు దారిలో(జిక్కి, గ
[illegible] సన్మార్గజిజ్ఞాసు వా
[illegible] మరాశక్తిప్తు(డై, శాంభవీ!

80

♦ ఏమంచు బ్రాకృతిం గొల్చు సేకుపడక నితత్త్వముం దెల్పు బీ
జనికాయార్థ మెఱింగి చక్రగణసంచారమ్మునే మెచ్చు ని
ష్ణనయమ్ముం బలుపంగుబంగనెడి ద్వాత్మాద్వైతినే యాచు నీ
వినము లన్నియుఁ బుత్తు నమ్మ! మఱి యీ చేష్టాప్తి లేకుండఁగన్.

31

♦ ఇక్కట! రైలుబండి మోటారు యంత్రముల క్రోసులు వేయి పోవి, వే
డెక్కఁగ యంత్రశాల నిడ, నిట్టెటు చల్లఁగ నౌను; గాని తా
నొక్క నిమేషము న్విరతి నొందదు నిన్నుఁ దలంచునప్పుడే
తక్కఁగ నామనోరథము, తానును నీదు స్వరూపమాటనో?

82

♦ అలజడులెల్ల దుల్లి భవదర్పితమై తగు భక్తవర్యు ని
ష్కలుషమనస్సె నీవమ్మ, ప్రశాన్తము నైహికసౌఖ్యముల్ సుజ
న్మలకు నొసంగుదీ; వదియె నొక్క వచించెను శౌరి స్వీయగీ
తలను విభూతియోగమునఁ దాన మనస్సనుచు, న్మనోన్మని!

83

♦ నిద్దుర కాని నిద్దురను నిల్చి మొకమ్మున ముద్దుముద్దుగా
సుద్దులు పల్కు నీదు సొగసుల్ మఱపౌనటె? అట్టి ముచ్చటే
పద్దున వేసికోఁదగును, భారతి! శాశ్వతసౌఖ్యమిచ్చు నీ
పద్మపదంబుజామృతము భావిసమీపమునందు నున్నటుల్.

84

♦ ధ్యాస లేకే యొకవేళ నోజనని! సంభాషింతు; వాయంద మొ
క్కనినే తన్ను; నలంకృతాత్మవగు నీగానమ్ముతో లాస్య మీ
జనలోకమ్మునె తన్పఁగల్గు నదియే సారస్వతంబన్న; నా
ధ్వని లేనట్టి దదెట్టిదో తెలియ సాధ్యమ్మౌనె? వాగీశ్వరీ!

85

♦ ఆనుగబుజ్జి నీట నడుగంటఁగఁ ద్రొక్కినఁ దేలిపోవు; అ
ద్దానికె బొక్కపెట్టి, నదె దారిని నీరముపొచ్చి తేలఁగా
నీసటు, నీదు ధ్యానరతి యింతగ నచ్చిన మానసమ్ము, నీ
లోన నడంగు లాఘవవిలోలగుణమ్ములు మాని, మానదా!

86

♦ నీదయ నొందు ముచ్చటను నిత్యమనోరణమాను; దానిలో
నాదె జయమ్ము కెప్పుడయినన్ బలు గెల్పులు దానివాటు, ని
ర్వేదము నొంద కీవు కృప పేరిచి యిచ్చిన "సాహ"మస్త్రమే
యూఁది గహించుకొంటి విజయోన్నతి, నాజ్ఞను నిల్పి, అంబికా!

87

♦ ఉమ! నీదాసుఁడు నై జకోర్క మొక విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రమ్ము, హ
స్తములుం జూపులుఁ దత్ప్రసారణకృదధ్వశ్రేణులై యొప్ప, లో
కము మేల్గొంచన చూచు; స్వార్థపరదీక్షామాత్రుఁడై పోఁడు; స
జమొ, కమూహమొ? తొంటి సిద్ధుల కథల్ సత్యమ్ము తార్కాణముల్.

88

♦ కెరటనాకటూష్టుఁ జనీకర కాంతులలో మునుంగ హా
క్కతమున్ను నాపయిని కేఁగని నాళులె నాకుఁ బున్నమల్;
చీఁకటుఁ బల్లుకొన్నలు హృషీకబలమ్ములె, నిద్దలంపఁగా
నీక కలంచు నాదినములెల్లను నాకుహువుల్ కళావతీ!

89

♦ అదువది యేఁడు లేఁదలఁచి, యారసి, పెద్దలఁగొల్చి, దేశముల్
తిరిగి, కృతుల్పఠించి, విని తేల్చిన దొక్కటె – నీకృపంగనన్
బయలకు మేలు సేయుట యుపాయము; దానిని మాని, జ్ఞాని యౌ
నదుఁడు మహాత్ముఁడన్న నుడి నమ్మను నమ్మను నమ్మ నమ్మికా!

90

♦ నీకార్యమ్ములు నీదుసృష్టి కెపుడున్ మేల్సేయుటే కాంచి, నా
కీకాయా స్థితియు నటుకే యనుచుఁ బ్రార్థింతు న్నిరున్; నాదు నో
లోకేశీ! యెదు మేలుసేత జెరవుల్ సూపంగ; నాకయ్యదే
సాకల్యమ్మగు బ్రహ్మసౌఖ్యమనుచున్ సంతుష్టితో నొందెదన్.

91

♦ మాతృకటాక్షమే తగిన మందను చోట, నమాని నోచు, ని
న్నాతురలోకసౌఖ్యమునకై శ్రమపెట్టుదు; దాన లాతి మే
ల్సేతయు నీదు గొప్ప నిరసించు నఘాత్ముని వెత్తిమోము, నీ
పూతపదమ్ము వైపగుబె ముఖ్యఫలమ్ములు గాఁగ; శాంభవీ!

92

♦ సడలఁగ నీక నిర్మ్యమల సందున నిల్పఁగ నాకొక్కకష్టు డే
నడుగకె నాహితంబరసి, యివ్వియు నివ్వియు వీణ మీటు న
ట్లడరెడి ప్రేమతోఁ జెవుల నల్లన నూఁదెదు; నీదు బిడ్డపై
నుడుగని ప్రేమకుంగులుతు లుండునె యింతకు మించి? భారతీ!

93

♦ గదులను బేదవారలను గవ్వయుఁ గొంక మందులిచ్చి, ని
గ్గములను జేయఁజూచు పని, కన్నులు మోడ్చి స్థిరాసనమ్ముపైఁ
గదలక జాపముం జలుపు కార్యముకంటెను జిన్న గాక, నీ
దు దయ గడించు మార్గమని తోఁచును జన్మరుజాపహారిణీ!

94

♦ క్రుంగును బొంగుఁగన్పడవు కూర్కున; స్వప్నమునందు మెల్కువం
దుంగనవచ్చు; నాయునికి తోఁచని తోఁచదు కూర్కునందు, భ
క్తింగడు నిన్నుఁ గొల్చుతఱిఁ, గేవలభక్తునిఁ జెంతకీడ్చి పా
లంగుదువంగ వేళ యదె లాగునఁదోఁచును, భక్తవత్సలా!

95

అన్నంబునందున, నోషధీతతిని, గేహంబందు నీశక్తి సం
పన్నంబౌటను విస్మరించి, జడుఁడౌ వైద్యుండు నేనంచుఁ బూ
[illegible] ? ఒక్కసారి భవదుజ్జ్వలాత్మమంత్రమ్ముతో
[illegible] జీవనౌషధముగా మందేల? సర్వేశ్వరీ!

96

[illegible] మించి మందు లిడినన్ దేలందొకం; డొక్కఁడే
[illegible] నమ్మ; మందు తినకే తేలున్నతఁడొక్కఁడుం; నే
[illegible] నమ్మగొంటె మిగులై, వ్యాధిప్రకోపప్రశా
[illegible] నిశేషశక్తి నిర్ణీతమ్ములౌ; శాంభవీ!

97

[illegible]వా! మున్ముందు మున్ను వేసరక శ్రీమాత్రంఘ్రివిన్నేజరా
[illegible] బుద్ధిన్, సకలధాత్రీదివ్యసౌందర్యవా
[illegible] న్దను వ్యాప్తించి "మనుచున్ ధీరత్వముం గొల్పి, మముఁ
[illegible] కండంచు" మునుఁగుచున్ జింతాబ్ధిలో; నీశ్వరీ

98

[illegible] మొలకెత్తి భువి జొచ్చిన తమ్మిని బోలి, సృష్టిలో
[illegible] తమ్ము దలఁచఁబట్టు శక్తిని; తమ్మి ద్రొంగిన
[illegible] మదిప్రమ నీవు కావున, ధ్యానవేళలన్
[illegible] నాదు కనునీళులచే నిను, సర్వశక్తిదా!

99

[illegible]ను వేళ నాకనుల నిర్వ్యాజదాంటను గాంతు వీవు; నీ
[illegible] నొక్క బొట్టయినఁగాననఁ; నేలని పిన్న కన్న కు
[illegible] ను నేడిపింపఁదగునా? ఉరకేద్వెకు, నీడఁజూచి బీ
[illegible] ంచు నప్వాద వదే నను నూఱడఁబల్కుటా? ఉమా!

100

చెవులను హోరు, కన్నులను జీఁకటి బ్రహ్మబిలంబు పోటు, వే
డివలవి దద్దుఱు ల్వొలువడె న్నినుఁ బ్రాణనిరోధకర్మతోఁ
దవిలి భజింప; దనింగని దక్షిణుఁ డంచునో, జాలితోనో, న
న్నవన మొసంగ్చపట్టి కరుణార్ద్రిత మూర్తివి, చక్రవర్తిని!

101

ప్రోదిచేఁ బట్టఁ దలిచెంతఁ గున్న వదలి క్రేపు స్రుక్కి దప్పిదచ్చుచో
మదినా దూడకుఁ గల్గు సంకటము మొమున్మాఱౌను, చక్రేశ్వరీ !
మదినడ్డఁ బహిరాస్యమైనపు మనస్యుక్త్రాపమే లేనివా
నిదిధ్యాసంబను బుట్లు? వాసయొదవన్ దీపింతువే యెన్నఁ డేఁ.

102

నాటకసూత్రధారణమునన్ జననాఁడొక వేస్త్రి, ఇర్వదేఁ
డ్లిటిగా? గొప్ప యశం బభినయించి గ్రహించితి; హయ్యో! మన్నదే
బూటకమంచు; నాఁడె పసిబూనితి నీనుతు లల్లుచుండఁగ
న్నాటకసూత్రధారిణిఁగ నంగడు నక్కఱతో నటేశ్వరీ!

103

త్రికరణశుద్ధితో గురుఁడు దీర్ఘకృపామని నెత్తు హస్తము
స్తకయుతిఁ జేసి నీమనువు జాగ్గున నైతెనో, నాఁటినుండి, యం
గకమున మాటలో మది నొకానొక మార్పది నాకె యింత; దీ
నికిఁ బరసాక్ష్య మెట్లులగు, నీవును నేనును గాక, శాంభవి !

104

కన్నులఁ జెమ్మలూరుటయుఁ, గంఠము గద్గదభావమొందు, మే
న న్నెఱి పుల్కరింతలగు నాఁటి దశం దలపోయుచున్న, నేఁ
డున్నను నాక్కెఱకప్పు కడుంగడు లోఁగొను నాయవస్థలో
నున్నది నేనో? నీవో? మఱి యొక్కటో? యీమూఁడె విస్ఫు, మంబికా!

105

[illegible] ంచు; నాలోక చకోరజని దయచేయు; మన్యమా
[illegible] ము మాని, విష్ణుపదమందుఁజరించి, మహాకవీందువి
[illegible] మైన చిద్గగనచంద్రికఁగ్రోలుచు నిర్బరాకళా
[illegible] ల్పు చేకతను గాంచి సుఖించెద నమ్మ! చిన్మయీ!

106

[illegible] త్రి నీ పదార్చనమహాసౌభాగ్యలాభంబు, లీ
[illegible] నటన్న సూక్తి నిజమైనన్ మేలె; భోగ్యమ్ము ని
[illegible] తున్నను మేనొసంగు; మది కళ్యాణమ్మె; నీసేవలే
[illegible], సుయోగ మయ్యెదియుఁగాదో, దుఃఖదంబా? శివా!

107

అవనికి దిఁపి తంత్రముల, నన్నిట ధ్యేయవు గాఁగ ధ్యానగ
[illegible] నటించినట్ల శివు ధ్యానము చేసిని గూర్చియా నభి
[illegible] యని నమ్మిన ముగ్ధుల మమ్ము శాక్తబం
[illegible] నితోఁగని బంధము లూడ్పుమా, శివా!

108

[illegible] జేము, మొక్కఁ—ప్రదు నీ జాపమ్ము మంత్రార్థభా
[illegible] నాపడెడి తీవ్రక్షోభ మేమందు; భో
[illegible] యించెదను, నిద్ర పట్టను, సమస్తవ్యాపృతుల్ సచ్చు; నిం
[illegible] విమ దాసుని పరీక్షా కాలమంచేడ్చెదన్.

109

[illegible] నీ శ్మశాన నిలయాఖ్యాకు వెఱ్ఱిమొగాలు, వల్లకాఁ
[illegible] మచ్చటికే యేగి జపమ్మొనరింప, సిద్ధి సి
[illegible] చేసి పెడదారులు ద్రొక్కి నశింతు; రాశ్మశా
[illegible] జముల నాశమటంచెఱుఁగంగ లే, కుమా!

110

దాత్రము సర్వసంకటలతాతతి ఖంచును సార్థమైన గా
యత్రిని చిన్ననాఁడిడుదు; రయ్యది శాక్తము కాదె? గుప్తగా
యత్రి భవన్మనుప్రవర, మయ్యది చేకొన శాక్తుఁడండ్రహా!
చిత్రము, నీకృపకై బెడసి చీఁకటిలోఁబడె లోక, మంబికా!

111

నీ పదపూజవేళ విధినిశ్చితముద్రల పంక్తిఁ జూపి, ని
న్నేపదిసార్లొ పిల్చిన నదేటికొ చూపెదు మానసముద్ర నే;
చూపకు మాఙ్గికమ్ములను; చూపు మయత్నసుసిద్ధమైన వే
వో పది సాత్త్వికమ్ములని బోధము చేయునొ? చిత్స్వరూపిణీ!

112

చేసెడి నీ జపస్తుతులు చిన్నవె యైనను, నర్థయుక్తితోఁ
జేసిన యప్పుడే యవి సచేతనమౌ; నటు కానిచో వృథా
యాసమె యంచుఁ దమ్ములకు నమ్మరొ! సాధకచక్రవర్తి నీ
దాసుఁడు కాళిదాసుఁడనె; దాని గణింప రదేమి పాపమో!

113

అన్యముపై మనం బరుగనట్లు జపింతమటన్న, మంత్రచై
తన్యము పేరి యర్థయుతి తప్పదు; దాన మనఃప్రసాదమౌ,
ధన్యతఁ గాంతు, రమ్మఁగను దారి యదే చుఁడీ; దాని కించు ప్రా
ధాన్యమటంచు నేఁడ్చినను దాని గణింప రదేమి పాపమో!

114

సాహంభావవిశుద్ధసాధకులకుఁ సాయూజ్యమీవిచ్చునాఁ
డాహా! "నాసతి యెవ్వరిందని" శివుం డన్వేషముం జేసి, స
మ్మోహంబందని యానవాలుఁగను, ముమ్మన్నివె ప్రేమకై భవ
ద్దేహార్థం బతికించుకొంటివటె తద్దేహార్థమందంబికా!

115

కీ ర్తన్యమ్ముగ చెల్వు శ్రీపదములతో నిత్యార్చ్యయా జేపియే
సిద్ధార్థా? సమారాధ్యవుండు బళిరా! నీ నెత్తి మట్టాడుటా?
... మూకెటు విడ్జ హృద్గ్రంథి? మేలెంచి భా
... సాఫల్యతమూజార్థమ్ముగా; శ్రీగురూ!

116

... మా పిల బిచ్చగాఁడెటులు రౌప్యార్ద్రఁగడించెన్? గడిం
... సచ్చలన్ బరసుఖశ్రీ నందలేరే? శ్మశా
... ? నిట సంధానించుకోనా రమా
... నాశకపుత్రి పాలి కొరులా సాయించువా? రంబికా!

117

... నియమంగు మంత్రిన్నను; లోలేమియా?
... రాధిపత్యాజనవశ్యాత్వమ్ము లీడేత్తు; ని
... లేదు పెనుసారింద్రవోక్కచో; నీదు స
... , గాయత్రి! గేయప్రథా!

118

... ! మన్మనోమధు
... రందభరాంబుజ మందుదాఁక, ని
... అనుగుంగాన సహస్రదళాంబుజాతసం
... మోమమతీ! యెటుఁద్రెళ్ళునో, దీనదీనమై.

119

... మాటలో, చలనమందని పున్నమచూపులోనో, పా
... నందో, నిను నారయు లేని దినమ్మొ దుర్దిన
... గానో, యొక యుత్తమ తేజము గానో, మంత్రరూ
... , పాయక యన్ని యవస్థలందునన్.

120

♦ ప్రతిపన్ముఖ్యాః శానిధానమయి, శశ్వత్ స్థాయివై, 'సాద'నా స్తుతవా నీవు సదాశివాఖ్యపరవస్తువ్యగ్రవై, చంద్రికా ప్లుతసౌధాగ్రమునందు నిల్చుతతి మీపూతాంఘ్రులన్మన్ని, నా స్థితియే నేనెఱుఁగంగ లేని సుఖమందే తేల్చుమమ్మా! ఉమా!

121

♦ సరదాతో మెఱుమట్లు పద్మవనిలో సంచారముం జేయు, ని న్నరయంజాలను గాని, కల్పవనిలో నాత్మేశుతో నున్న నాఁ డరయన్ లేనటె? పద్మ మీసుతుఁడనై యాశుక్రర క్తంబు నీ చరణద్వంద్వమునందు లీనతను గాంచన్లేన? చక్రేశ్వరీ!

122

♦ సురవరవందితా! త్రిపురసుందరి! త్వద్భజనాప్తి ప్రాణికిన్ జరమభవమ్మసందె, యను సాధువచస్సును నమ్మి మ్రొక్కెదన్; ఎరుగుట లేదు నీకు నిజమింతయు వెన్కటి పుట్టులందు; నీ కెరుగుట యుండదింక; నిపుడే కయికొమ్మిడినన్ని జోతముల్.

123

♦ తన పని యన్యబాధకవిధమ్మన మానిన వెంటనే కనుం గొని సవరింపకున్న నొనగూడును మచ్చ యటంచునో, సృజిం చిన మల వేడి తగ్గఁబయిఁజెట్టుల దట్టముగాఁగఁబెంచి, చ ల్లని వలికెన్నొ కొండసెలలన్ సృజియించితివమ్మ! నేర్పునన్.

124

♦ అతికఠినాద్రిరాజతనయాత్వము నొందిన నీదు మానసం బతిమృదుతన్వహించుటది యబ్రమె? పార్వతి! నీదు సృష్టిలో నతిమృదులాత్ములందుఁ గఠినాత్ములు పుట్టఁగఁబన్నినట్టి నీ యతితరమౌ వ్యతిక్రమము న్యాయసిద్ధములా? మహేశ్వరీ!

125

♦ మనుజు లెవ్వర్లోలపనొక మందరి కాపలెంగాని, పిల్లికే
దా నలక గల్ల, గడ్డి తిని తోడనె క్రక్కిన మానునంచుఁ జె
ప్పెద రెవరమ్మ! [illegible] విశ్వవిధాయిని! నీవె నీదు స
[illegible] క్రమవిచారము చేయుచునుందు వార్ధ్రివై.

126

♦ [illegible] వేళ యని నిద్దుర లేపెడి యెఱ్ఱజుట్టుపుం
[illegible] జేజె; తిష్ట ములు చూపని సద్ఘటికారమట్లు చే
[illegible] రెవరమ్మ? [illegible] యఖిలసృష్టికి మేలె ఘటిల్లునట్లు చే
[illegible] కొట్టున్నదే? పరదయాకరి! శ్రీకరి! కుక్కుటేశ్వరి!

127

[illegible] చరాచర యిసి కొన్ని జంతువులకున్, రేచీఁకె కొన్నింటికిన్
[illegible] చూపునిడి కొన్నింటి నదమింపఁబోచు నీ
[illegible] వెలి స్వీక్షించి రక్షింతు నే
[illegible] ప్రదర్శించితే ము? లీలావతీ!

128

[illegible] ధ్యానించి మోదించుచున్
[illegible] సిద్ధి [illegible] నిన్నేటి మిన్నేట, ప
[illegible] సున్నానాద్రివా లుండుఁద
[illegible] గురుతించు టెట్లనుభవంబున్ జెప్పవే, శాంభవీ!

129

♦ ఎక్కడ [illegible] పాములవలె కొనలెత్తదో యక్కడఁగాలు పెట్టు; విం
కెక్కడ మచ్చరాలు తలయెత్తునో యక్కడ నిల్వనొల్ల; విం
కెక్కడ శక్తికి స్ఖలిత మేర్పడు నక్కడఁగాపుదింప; వి
[illegible] సుమ్ము, వేద సుగుణోన్నతి మూఁగునో, యాడనే; రమా!

130

హరుఁ జేపట్టఁ దపంబు నూను తఱి నొక్కాకైనఁ జేకోని ని
ష్ఠురతంబూని యపర్ణ వైతివి; ననుం శోధింపఁగా నేమి, యీ
నరజన్మంబిడినావు; కష్టతపముం గావింప నేనోప; నే
కరణిం జూచిన నీకపర్ణుఁడను నేఁ గాఁజాల; శైలాత్మజా!

131

నీమృదుపాదపద్మసుధ నిచ్చలు నంగముఁ జెమ్మ చేయ, నీ
నామసువర్ణమాత్రములె నమ్మికఁ దోఁదిను ముందు గాఁగ, నా
యామయ మాన్చుచోట, గుణ మల్పమె యాటకుఁగారణమ్మ నీ
ప్రేమసుధానుపానమది వెఱ్ఱి పడంగనొ యేమొ; పార్వతీ!

132

ఖ్యాతి గడింపనీ, కడు మహాత్ముఁడంచు జగమ్ము గొల్వనీ,
నీతులు పల్కనీ, జనని! నీ నుడియా శ్రుతి నీవుగా నెవం
డేతఱి నెన్నకే దవుల నేగు చహంకృతి రెచ్చి పల్కునో
యాతఁడు భూభరమ్మనుచు నప్పుడె గుండెగిరింతు; చండికా!

133

అపయశమున్న చోట, సుత నమ్మి గడించెడి చోట, సత్యవా
క్యపగతమైన చోట, శరణార్థికి భంగము గల్గుచోట, సా
ధ్వపకృతి యైనచోట, సదయాళుత మాఱెడి చోట, మన్వ వి
త్రపమయి పోవుచోట, లలితా! మనుఁగాదువు; శీలమోదినీ!

134

ఆఁకటి బాధ బీదకు, ధనాఢ్యుఁడజీర్ణరుజుండు; పేదకున్
దోశము లెంతో మంది; ధని తొయ్యలి గొడ్డుది; గానొనర్చు నీ
పోశస యర్థవంతమొ? విభుత్వము కద్దను బెట్టె కాని, ని
ర్వ్యాకులమాచు నీదు ప్రజ భాసిలఁ జూడవదేమి? ఈశ్వరీ!

135

♦ అమృతస్యందిసరోజరాజమె కదా, అమ్మా! భవత్పాద; మ
య్యమృతమ్మె కద నీదు నామము; మది బాహ్యాభ్యంతరాస్మచ్ఛరీ
రము సిక్తమ్ముగఁ జేయకుం డెపుడు? నోరన్ మందులే మ్రింగి, రో
గమడంపన్ దలకొన్న నీ సుతకటాక్షం బేది? చక్రేశ్వరీ!

136

కాలీ! యంచును బూజ సేయువఱకే కాలీత్వముం బొంది, మా
మ్రోల న్నిల్చెద; 'వమ్మ!' యన్నపుడు మా పుత్త్రత్వ మొందుండి, యా
పై లుప్తమ్మగు నద్దియున్; బిదప నాద్వైతమ్ముమా జాఱు; నే
నే లేనప్పుడిఁ కేమగున్? జననీ! చణ్డీలీల యింతే కదా!

137

తన మెయి సబ్బుతోఁ గడిగి తాల్చు మడుంగుల; నింట ధూళిమా
ర్జన మొనరించి యాసనము సర్దుకొనున్; నినుఁ బిల్చి మానసా
సనమున దుష్టవాసనరజస్సుఁ దొలంపని భక్తవేషియా
తనయుని పూజలెల్లను వృథా కదె, నీవట లేమి నంబికా!

138

అమ్మా! మముం గలంచు పరమాపదలం దొలఁగింపుమన్న యా
జమ్ములఁ గూడి, మేముఁ "బరమాపదఁ బెట్టుము" యన్న యట్టి వా
క్యమ్మున "అమ్మ సేవ యగుట యన్నదె మా పరమాపదర" ప
ర్థమ్ముల నీకుఁ దెల్పు నపరాధము సైఁపు; పదార్థరూపిణీ!

139

దినదిన మంగళమ్ము కొలఁదిన్ దఱుఁగొందు వివేక మొక్కటే
జనకులఁ బూజ్యులన్ దృణము చాడ్పునఁ జూపెడు; నట్టి చిత్త మే
యసువున నీయెడం దిరుఁగు నమ్మరో! యమ్మతనమ్ము పుత్త్రికే
వనకృతకృత్యతాఫలవిభంగక మాటది ధర్మమా? శివా!

140

మన బాంధవ్యదృఢత్వముం దెలియకే మన్నాఁడఁగొన్నాళ్లు, నా
చిననాఁడబ్బిన సందేహాప్పు నడులఁ జింతించి యాథార్థ్యముఁ
గని, నేఁబిల్చిన యంతఁగాదనక రాకల్ పోకలుంజల్పు నం
బనుగా నెంచి, యభిన్నతఁ దెలిసి సేవల్పూనితిఁ శాంభవీ!

141

అలవడి పోదుమేమె, యెవరైనను ధారుణి నెన్నిదంగముల్
దలపడ మ్రొక్కిరే; నపుడు తప్పున? నీకిటు లెక్కలేని భ
క్తి లెరఁగువేళ; నంగముఁతో మనసున్నదొ లేదొ చూతు, వా
తెలివి మాళక్కి మాళగుటఁ దెక్కలిఁజిక్కుటఁదప్ప దంబికా!

142

తనతో వెన్నుఁడు లక్ష్మికిఁ గరుడుపైఁదావిచ్చునట్లే, విరిం
చనుఁడుఁ వాణికి నంచవెన్నున నెడఁ గాన్పించు, శంభుండు నీ
కునుఁజోటిచ్చు వృషేంద్రు వీపుపయిఁ, గొంకుం దీర్పుమా; నీదు వా
హనమా సింహము నెక్కనీయ విది మర్యాదా? సతీతల్లజా!

143

అనపాయాప్తకళత్రుఁడొక్కఁడును, భార్యాయుగ్ముఁడొక్కండు, నీ
తనుజాతుల్; గురుశంకరుండెటులు నిర్ధారించెనో నారలఁ
వనితాసంగ మెఱుంగరంచు గురుభావమ్మింత గుప్తమ్ముగాఁ
గ నెటుల్ శంకలు తీఱు, మాకఖిలమాతా! తెల్పవే, శాంభవీ!

144

కృప నీలక్ష్యము నక్షరక్షణమునం గీలించి, యీ నీదు యం
త్రపటుత్వమ్మును గాచితేఁ జెసదు; వ్రాత లూఁకర్పులు న్నీ మహా
త్త్వపవిత్రోక్తివికాసముల్ చలుప శక్తంబౌను; గాయత్రి మా
త్రిపురాదేవి సుసార్థకాఖ్య యను కీర్తిం బొందు దీవ్రుఁ; శివా!

145

సలిజలజాతపుష్పములు సౌరభవంతము లెన్నొ సృష్టిలో
మొలసిన, నీపదమ్ములవలె, మేమిడు చిత్రము వేరి కాన్కలన్
జలభవమైన పద్మముల పాటిగఁ బల్కు కవీశు భావమున్
దెలిసిన వాఁడె చిత్రమును నీకిడఁ జాలెడి భక్తుఁడంబికా!

146

అనుకొనరాన్న వాక్కుపు దయత్నసుసిద్ధము లౌటయున్ దలం
[illegible] వేళ నిష్ఫలతఁ జెందుటఁ జూచియు, నాగ్రహమ్ము వ
[illegible]లమును; చిత్ర మయ్యది, యహంకృతియో, భవదీరణమ్మొ
[illegible] మే యెదైన నలవే తలపోయఁగ మాకు? శాంభవీ!

147

[illegible] మాత్రెఁ గృష్ణుఁడవి కీర మవంగనె, రాధ శక్తిసం
[illegible] నేయుడే వాఁడు శక్తుఁడె? యంచును గోర పల్కు;
[illegible] మఖేదము [illegible], నేను లెలలన్
[illegible] బియఁపంతతి కీవె వచింపు మంబికా!

148

[illegible] స్ఫుటభేదవ మన్న, సుమేరువన్న, రా
[illegible] నాకవులన్న, ప్రయాగము, న్నభీ
[illegible]; మొత వేడుక తీర్పుము నీదుపాదుకా
[illegible] మోహ [illegible] భృత్యునిగా నను నేలుటే; శివా!

149

[illegible] కృష్ణ [illegible] శ్రుతు లుగ్గడ చేసెడి లోకమాత, వి
[illegible] కతంబిదె - తొంటి బహుత్వవాంఛితం
[illegible] మఖిల సృష్టికినా సరకేది? పెద్దలై
[illegible] స్వేచ్ఛ కెడు [illegible] మల్లి, యథార్థ మీశ్వరీ!

150

కోరికఁ జంపఁ గోరుటయుఁ గోరిక కాదటె! నీవు జాగతా
కారము నొందు హేతువది కాదటె కోరిక? మాకుఁ దప్పునే
కోరిక పుట్టినన్ ఫలముఁ గోరసి దానిఁ గఁ జూచి తేసి, నీ
కోరికఁ బోలి నాదియు సకృణ్ణ సుకృతిస్నత మాను, శాంభవి!

151

వెలపలి యంకపీఠమున విఘ్నహరుండగు నొక్క యన్న, డా
పలి తొడపీఁట శక్తియుత బాహుఁడు రెండవ యన్న యుండఁగా
ఫలమెది నాకటంచును విచారము లే, దిఁక విఘ్నశత్రుహ
స్తల కడవాఁడ నైనపుడు నాకెడ నీ హృదయమ్మె; అమ్మరో!

152

చేయను, జేయకుండఁ దొలి చేసిన దానిని మార్పు, శక్తవీ
వే యని శాస్త్రదృష్ట; మిపుడీఁగదె నీదు కరాంగుళీయకం
బాయజు కంటఁ బెట్టి, భవదాజ్ఞ గఁ బూర్వము నానొసంటఁ దా
నే యహితంబు వ్రాసె, నది యిప్పుడ దిద్ద నొనర్తుఁ జండికా!

153

♦ క్రతుబంక్రబోవిడి కార్యమంమఁగడు నిద్రింబు నీ దీక్ష; దు
ర్మతితో విస్మృతిఁ గూడుచుంట సఘుకార్యవ్యగ్రుఁడీ బిడ్డ; సం
స్మృతి నీచేతిది; పుత్త్రశిక్షణము నీకే చెల్లు; నీమేలె నే
నతిదీనంబుగ వేడుకొందును; పరాకా? తల్లి! జ్ఞానాకృతీ!

154

♦ ప్రోచుట నీదు వంతు; వినువుందలపోఁతల నొందకుండఁ జే
సాచుట నాదువంతు; నిజసంతతి దైన్యము నొందుచుంట నీ
యాచితి కెంత లోటొ; యనయన్ భవదాకృతియైన సృష్టిలో
దాఁచక తెల్పుదీపరమధర్మమె; దానిని గాచుకొమ్మమా!

155

♦ పెట్టిన తెల్వి గొంచె, మొక వేళ నదే తల క్రిందు చేసి చే
పట్టిన దివ్యాటంబలె విపత్కరమాటను గంచు, నీది కా
పట్టుల యారకుండుటది న్యాయమె? బిడ్డకు వస్తువిచ్చి యె
ట్టెటులు వాడుటో తెలుపవే యవివేకికి? బుద్ధిరూపిణీ!

156

♦ ననుఁ గన్నమ్మగ నిన్నె చాటుకొనుచున్, నాయాభిజాత్యోచిత
మ్మున నదీనమ్మగు సాధుమార్గమున నేఁ బోకున్న లోకమ్మ న
న్ననదే నీచుగఁ దల్లి! నీవె సకలాంతర్వ్యాప్తిగాఁ బల్కు ప్రా
మినుకుల్ సత్యము కావె? త్రిప్పకొను నన్మార్గారి, రాజేశ్వరీ!

157

♦ తలుపు ల్తాళము లొప్పనట్టివి, నవద్వారమ్ము లున్నట్టి, యీ
యిలు సూపించితి వుండుమంచు, జననీ! యే నెట్టివాఁడైనఁ జో
దుల నడ్డంగలనా? ప్రధానముగు దారుల్ రెండు మూయించితే
ని లవమ్ము న్వ్యాజ లేక, యుండె నిలుతు న్నిసేవ లే చేయుచున్.

158

♦ నీడను బాతిపెట్టమని నీకు విధించితి నన్నయట్లు, తీ
పాడు తలంపుల న్గడపుపాటు విధించితి; సృష్టిచేసి కా
పాడుదు, లోకకర్త్రు నను నాట తలంపుల కాల్వ కాదటే?
వీడదు నన్ను; నన్నెటులు వీడు? ఉపాయము నీవె చెప్పవే.

159

♦ ఇంతటిదాఁకఁ జేసినది యెంతయు కాదు లవంబు; తల్లి కో
ర్కెంతయొ లెక్కయున్నది; మతెన్ని యుపాధుల నెట్టి విచ్చినన్
జింతిలనమ్మ! "మెచ్చితిని సేవలకున్ వాడనాడ నిన్ను" న
న్నంతకుఁ బంతగింతు నధమాధమ పుత్త్రుఁడనౌటు, మొండినై.

160

♦ ఇంటిని వీడి పోఁడు, గ్రహియింత మటన్నను గానరాఁడు; ము
క్కంటి నొసంటి కంటి సెగఁగాల్చిన నాఁడు దయార్ద్రదృష్టితోఁ
గంటివి తల్లి! ధ్యానికపకారముఁ జేయునటంచు నెంచలే
కంటివి; కామచోరగతికుంఠనముం బొనరింపు మిప్పుడే.

161

♦ వనితల చేతి బొమ్మనయి, వాంఛల చేతులలోని బొమ్మనై
యెడయక యాడినట్టి మతిహీనుఁడటంచును వీడకమ్మ! ఆ
వెడవెడ యాటలందు నిను వీడని నాచరితమ్ము గంగలోఁ
బడు కసుమాలమై పరమపావితమే కదె; సర్వసాక్షిణీ!

162

♦ బెల్లము గల్గు చోటు కనిపెట్టఁగఁ జీమకుఁ బెట్టినంత జ్ఞా
నోల్లసనమ్మె పెట్టిన, వృథోద్యమినై పరతత్త్వసిద్ధికై
తల్లడ మొందువాఁడనటె? తల్లి! భవత్కృప యిప్పుడైన రా
జిల్లఁగఁ జూచితేని నినుఁ జేరవటే పసిపట్టి? యీశ్వరీ!

163

♦ ఏడుపుతోనె పుట్టుటయు, నేడుపుతోడనె చచ్చుటన్న, నా
యేడుపె నమ్మదెల్ల నన నేమిటి కబ్రము? కన్నుమూసి నిఁ
జూడఁగ వచ్చు కన్దుల సోనలు కారెడి నాళ్లె, తోఁచ రా
వేడుపునాళ్లుగా; సుఖమయీ! యవె మా కనయమ్ము నీయవే.

164

♦ జగతిని నాదు పోకడలు చప్పఁగఁ జర్వితచర్వణమ్ముగా
నగపడ నోర్చు నా బ్రతుకు నందము, గాబున ముస్గు తోఁటయై
వెగటనిపింప, మల్లి చొర బీతయి, నీదయ పేరి ప్రొద్దుచేఁ
బాగయి వమట్లు వే యడఁగి పోవనె కోరెద, భక్తతారిణీ!

165

♦ అనుకరణమ్మున న్వాలితియా ముదమందుచు, మింటఁజిల్లులం
బొనరుచు డాబుతోఁదిరుగు పుట్టువొసంగక, గోవుగానో, భూ
జనిగనో చేసి, నీ తెలివొసంగియె యున్నఁబరార్థనిష్ఠతో
మని నినుఁజేరి, యీదెసకు మళ్లుదునే మఱి తల్లి! శాంభవీ!

166

♦ నెత్తుటి బొట్లతో సరిగ నిల్చిన పీమెయి నాదొసంగు; లు
వ్వెత్తుగ రెండిటింగలిపి యేర్చుటె మేలగు; వేఱు వేఱటం
చెత్తులు వేయుదేని, మెయి యెత్తుట మళ్లియుఁదప్పదంటె? యీ
బత్తుఁడు నీపదాంబుజము పట్టుట యిందుకె కాదె? ముక్తిదా!

167

♦ మమకారమ్ము శరీరహేతువను నమ్మానోక్తి నే నమ్మి, నా
మమకారాహమికల్ దొలంప నిను సంప్రార్థింతు నే; నట్టిచో
"మమ మాతా పరమేశ్వరీ సకలసంపద్దాయినీ"యన్న ని
త్యమమత్వమ్మొడలించినన్ మఱల మేతాల్పున్నదంటే కదా.

168

♦ చల్లని తల్లి! వేములను జాటుచు వెల్తిపడంగ నీకు; నా
యుల్లమెఱుంగుదీవు; భవదుద్ధరసత్కృప నేనెఱుంగుదున్;
మెల్లఁగ బిడ్డగాఁదగును నేరములున్నను మొట్టి మొట్టి; నా
తల్లి మహేశ్వరేశ్వరి కదా యను ధైర్యము వీడనీకుమా.

169

♦ మృగధరు హానివృద్ధులకు, మేదిని నిల్చు సముద్రవారికిన్,
ఖగతిఁజెలంగు గాములకు, ఝమ్మతలమందగు భూతరాజికిన్
జగతిని సస్యపాళికిని జక్కని లంకె బిగించు నీదు ప
న్నగడలు సృష్టిరక్షణవినోదములే కదె; విశ్వసర్జనీ!

170

జననీ! చిత్రవిచిత్రరూపమగు నీసర్గంబదెట్లైనదో
మనుజామర్త్యులు నెన్న లేరనుట ముమ్మాటి కబ్రమా; దీనిఁజే
రని యట్లుండియుఁ జేరి, నాయికవునై రాజిల్లు నీవేని, సృ
ష్టినిదానమ్మది తెల్ప లేవా, యనుచుం జింతింతు; కామేశ్వరీ!

171

పిడికిట మబ్బులంబిడిచి విశ్వముఁదన్నుదు వానరూపునన్;
పడఁకులఁదోల్చి తెచ్చెదవు వాఁగుల; నంతనె నీటి తిట్టకున్
వడివడి దొడ్డి కాలనటు పంపుదు; విట్టులు గాసి యెంతయో
పడెదవు; నీదు పన్నుగడపట్లఁదమింగదె; లోకరక్షకీ!

172

మున్నీరెవ్వరు త్రవ్వి? రాకడలి పెంపున్నింప నెవ్వార లే
ళ్ళన్నిర్మించిరి? వాని కేతముల నేలావర్లు నీర్వెట్టి? రీ
విన్నాణమ్ము దురూహ్య మోజనని! నీవే సృష్టిసంరక్షకై
పన్నంజాలితి, వేరి శక్యమిది? విశ్వాధార! విశ్వేశ్వరీ!

173

కాలాది ద్రుహిణాండముల్ సకలము న్గల్గించి యందుండు ని
ద్దీలా గిచ్చుటు నుంచెఉంగ నిను నేమింపంగ నెవ్వాఁడునుం
జాలండౌట నమా! మహాయశము నున్ స్వాతంత్ర్యము న్నీవె యై
పోలన్నీకె యశఃస్వతంత్రపదముల్ పొల్పారె నామంబులై.

174

నినుఁబూజించిన నీదు లోకము, నిను న్గీర్తింప నీచేరువన్
నిను సేవించెడి వారిఁజేరి పలుకన్ నీసాటి రూపంబు, నీ
తనువే యీస్థిరజంగమంబనుచు నిధ్యానింప నిన్జేరుటన్
గను నీభక్తుఁడు; వింత! యోజనని! ధన్యత్వమ్ము వేఱున్నదే?

175

♦ వాగస్త్రమ్మున దండకాటవిఁ గల్పంజాలె నొకఁ డందు స
ద్భోగప్రాజ్యము రాజ్యముం; సమరభూముక్తాసుయోధాళిఁ దా
నేగాసిం గొనకుండ లేపె నొకఁ; డీయుత్తెన్న, భక్తుండు నీ
లోఁ గొంటే కదె; నేఁ డసాధ్యమగునా లోకేశి! నిన్గొల్చినన్ ?

176

♦ నిను స్వాధీనఁగఁ జేసికొన్నపుడు సంజీవక్రియామారణా
స్త్రనికాయాత్మకవాక్స్వరూపిణివిగా రాణింతు; వాకందువన్
మనుజుం డెన్నక నేఁడు పన్ను నొక సంహారాస్త్రమే; నేను మే
వనుచున్నంతకు నాతఁ డిట్టి క్రమకే యగ్గంబగున్, భైరవీ!

177

♦ హరి యుచ్చంగొని తానె పుట్టు ననుటమ్మా! నమ్మ; నెవ్వాఁడు దు
ర్భరశోకాకులగర్భగోళవసతి న్వాంఛించు ? ఏవెఱ్ఱి య
ప్సరగోలాదికనీచవేషములఁ దాల్పం గోరు ? నీ యాజ్ఞకుం
బరిబద్ధుండగు చేతనుం డగుట సంప్రాప్తించె నవ్వేషముల్.

178

♦ నవనాథాగ్ర్యశరీర వీవు; పరమానందైకమూర్తిప్రథా
వ; వనాథావనశీల వీవు; సతతాన్తఃపూజనవ్యగ్రమా
నవనాథాకృతి వీవు; భక్తజనతానంతప్రదానాఢ్యవా
నవరాత్రార్చితదుర్గ వీవు; నవయజ్ఞప్రీత వీవమ్యతా !

179

♦ ఇడుమలఁ బడ్డవాఁడు స్మరియించిన బీతెడలింతువమ్మ! స్వ
స్థుఁడు తలపోసినన్ బరమశోభనబుద్ధి నొసంగు; దెట్టి లే
వడినయినన్ దొలంపఁగల వారలిఁ కెవ్వరు ? మేలొనర్చుచో
నెపగన వెట్టివారయిన నెప్పుడునుం గరుణార్ద్రచిత్తవై.

180

అమ్మా! భక్తులకెల్ల నీవె హృదయంబై యుండుటన్ వారి క
ర్మమ్మె నీసుఖమౌను; వారల యమర్షమ్మె త్వదీయాతిరో
షమ్మౌ; వారి కృపావిశేషమె భవత్కారుణ్యమౌ; వారి వా
క్యమ్మె నీయుడివోని మాట యగు; భక్తాకార! రాజేశ్వరీ!

181

హరి యొక పాలపాపఁడటు లబ్ధిని మఱ్ఱిదళంబుపైని, ప
దసరసీజముం గరాబ్జమునఁదాల్చి, ముఖాంబుజమందుఁదార్చి, గుం
డలిడఁజిచ్చకొట్టి చిఱుగుర్కలు గ్రమ్మఁగ జోల పాడి, యా
దరమునఁగాంచినట్టి సుఖదాయిని, తాయిని నిన్నుఁగొల్చెదన్.

182

జయదా! కష్టదినాలు సౌఖ్యదములౌ సద్వేళలౌచున్; బరా
జయభీతుల్ జయహేతలౌను; బలియౌ శత్రుండును న్మిత్రుఁడౌ;
ప్రయతాత్మ న్నినుఁగొల్చు భక్తులకు సంప్రాపింపరానట్టి వే
వి? యనంతమ్మగు శక్తిసంపుటము నీవే కన్క; రాజేశ్వరీ!

183

నీవే యల్గినఁ జీమ బెబ్బులి యగున్; నీవల్గినం జిచ్చు నీ
రై వోవున్; జగదీశ! నీసెలవు లేకల్లాడ దాకైన; లో
కావస్థల్ సకలమ్ము నీమదలచే నట్లట్లు సాగున్గదా;
దేవీ! సర్వము శక్త్యధీనమన సందేహింతుమే? చండికా!

184

నిను మా భారతదేశజుల్ కొలిచి ‘వందేమాతరం’ మంత్రమున్
గొని యీ చిప్పస్వారాజ్యమే కొనిరి; మాకున్ గొప్ప స్వారాజ్యవి
మ్మన నీవే? యపవర్గరాజ్యమును దెమ్మన్నన్, సరే ‘రాజ్యదా
యిని’ కాదన నేర్తువే జనని! మాకీ మంత్రమే చాలదే?

185

♦ 'వందే మాతర'మన్న మంత్రజపమే ప్రారబ్ధమై, రాజకీ
యాందోళనాహవమందు గెల్పిడినదై యానందము న్గూర్చె; నే
మందుం డేనియుఁ గాదనంగలఁడె? శ్రీమాత్రంఘ్రిసంసేవ చే
నందగ్ రానిది లేదటంచు మఱి సాక్ష్యమ్మేల? రాజ్యప్రదా!

186

♦ రామాంఘ్రిద్వయి సోకి కాన నొక ఆ రామాకృతిం దాల్చె
శ్వామిత్రుండు సురాళి దద్దఱఁ ప్రతిస్వర్గంబె కల్పించె; ఘో
రామర్షుం డొక మాని సాగరుల నీఱై పోవఁగాఁ దిట్టె; నీ
పే మాటాఁగఁ దదాత్మగాఁ గలిగె నీవింతైన మాహాత్మ్యముల్.

187

♦ మొదలింటి జన్మలం దెపుడుఁ బొందని నీభజనమ్ము, లేమహా
త్మ్య దయానో నేఁడు కల్గ మఱి పుట్టువు లేదను నా ప్రవాక్యమం
దెదఁగోతు కేల? వత్సరము లెన్నియొ చీఁకటినిండి యున్న యా
గది కొక దివ్వె తోఁ జనిసఁగ్రక్కునఁ జీఁకటి మాయదే? శివా!

188

♦ కామేశార్ధమవో, తదంకగతవో, కామేశ్వరాకారవో,
ఆ మేనామును నీవె యిచ్చితివో, తానే సామి నీకిచ్చెనో?
నా మేమర్మమె తేల్చుకోఁదగని నేనా మానికం బెంచు, టీ
మా మాయావృతి వీడనంత కిదియే మా తెల్వితేఁటమ్మ కా!

189

♦ కపటస్వాంతులు కాని యోగులు చిదాకాశమ్మునన్ స్వేచ్ఛమై
యుపనీతప్రతిబంధులై మెలఁగ, సర్వాత్మైక్యసంధానుభూ
తిపదంబందున నిల్పు దానవగుటన్ దేవాదిదేవేశి! నీ
యపవర్గప్రదసంజ్ఞ సార్థమగుఁగాదా; రాజరాజేశ్వరీ!

190

జననీ! ద్వంద్వసమాసమందు, శ్రుతిశీర్షావాక్కులన్, వద్దు ప్రై
క్యన నగ్రస్థితి నీది; వంద్యపదభిక్షుండై ననుం దల్లి కే
వనతు ల్సేయక తప్పు; దీవిధము భావింపంగ శ్రామముఖ్యముల్
జననీసేవకె వేద మిచ్చెననఁగా సందేహమా? శ్రీమతీ!

191

రవియుం జంద్రుఁడు పంచభూతములు క్షేత్రజ్ఞుండు, నిర్మాల్గు నీ
వు దేహమ్ములటన్న సర్వమును నాతండంటయే; నీవు నీ
వు మేన న్సగమన్న భిన్నమగు నర్థంబున్నదే? అష్టమూ
ర్తివిశేషమ్ములు నీవె కాఁదగదు కాదే? శంకరార్థాకృతీ!

192

జనకుని ప్రేమ మేయమును శాసనదీప్తి కఠోర; మమ్మ శా
సనమొ, యమేయవత్సలత జాలని మాధురితోడిదంచు, మా
కనుభవమౌట నిన్ను విడ - మైనను దండ్రికి ఠోరవార్ధమే
పనమను వారలుంగలరు కాదె? యభిన్నత నెంచి శాంకరీ!

193

ధనులై, రాజ్యరమాగృహీతకరులై, ధర్మజ్ఞులై, ప్రజ్ఞులై
యనుకంపామయులై, కవీశవశులై, యాశాసరత్కీర్తులై
తనుజానందవిహారులై, సుతనులై, దైవారు వారెల్లఁ ద్వ
న్మనుసిద్ధిం గనినట్టి వారలె కదా; మాతల్లి! కామేశ్వరీ!

194

దినము న్నట్టును రాత్రి; ఆదినమె రాత్రిన్నట్టు; శుక్లమ్ము వెం
టనె కృష్ణమ్మను పక్షు; ముత్తరము వెంటన్ వచ్చెడిన్ దక్షిణా
యన, మీసక్రమచర్య నీదనఁగ వింతా! కాలచక్రమ్ము నీ
తనువై యొప్పుటఁబూజ్య, వోసకలమాతా! నీవె కాలిప్రథన్.

195

హరి శక్రాదిసమర్చితంబయిన విద్యారాజమే మాకు నా
దరువౌటం గనఁబడుఁ బాతరహితత్వంబేర్పడున్; దల్లికిన్
సరి కాదే సుతకోటి పట్లనగు వాత్సల్యంబనన్ దేలు; నీ
కరుణాదృష్టియు నీవలెన్ సతము గాఁగన్ జెల్లదే, తల్లిరో!

196

అమృతము పేరె, కాని యెవరానిరి, చూచిరి లోకమందు?
ద్రుమహిజసత్ఫలమ్ములు సదా రసముట్టెడి నీదు పేళ్లు, సా
ర్థము లమృతాబ్ధిబిందువులు; తత్కణ మొక్కటి నోటఁబట్టు వా
రమరసుఖంబు తుచ్ఛమనరా? మనరా మఱి గాని కావునన్?

197

హృద్యము ద్వంద్వకల్పనమె, యేకము కాదని చెప్పి చూపన
విద్య వవిద్య నీవ యయి వెల్గుచు మంచియుఁ జెడ్డఁ గూర్చి సృ
ష్ట్యాద్యమసిద్ధిఁ గాంతు వవియో, నినునంటవు; నీకు నశ్రులన్
బాద్యమొసంగు భక్తులకు బాధ నొసంగవు; విశ్వసర్జనీ!

198

లలనలఁ దోల్త, వెన్కఁ బతులన్, జత గూరిచి వృత్తులన్ ద్రిమూ
ర్తుల మిథునమ్ము లొప్పుటయుఁ దొయ్యలి బాసిన వార లర్హపూ
జలకుఁ దలంగి పోవుటయు, జాయలనే గృహలక్ష్ములంటు, గాం
చ లలిత యగ్రసేవ్య శివశక్తి యనంగొతు కేల? పార్వతీ!

199

మొదలున్నన్ దుదియుండు, నీకు మొదలే పూజ్యంబుగా నంతమె
య్యది? జ్ఞానాత్మకవాచు సర్వమును నీవై నిల్చుటన్ శాశ్వతీ!
మొదలో? యంతమొ? ఆయనంతమువలెన్ బొల్పారుటన్ సార్థమై
కుదురన్ నిన్ను ననంత వంచు శ్రుతి పేర్కొఁగన్లై; విశ్వేశ్వరీ!

200

శివుఁడన నీవు; శక్త్యభిఖ్యఁ జెల్లుదు వీవ; అవిద్య వీవు; వి
ద్యవు; సమయాఖ్య వీవ; యది తాల్చిన దానవు; ఆత్మ వీవ; దీ
క్షవు, నణిమాదు లీవ; నినుఁగాదని వేఱొకఁడేది? సర్వమై
తివి; పరతత్త్వ మో భగవతీ! కనరాదిఁక మాకు వేఱుగా.

201

తరగల నడ్డు లేని బెడిదంపుఁ బయోనిధిఁ దూర, లగ్గి మి
ద్దరులును, ద్రొద్దునందుఁ గలుకుల్వాలె, నీమహదాదితత్త్వముల్
పొరిఁబొరిఁ బారతంత్ర్యమునఁ బుట్టు నణంగును, సాత్త్వికాంశవి
స్ఫురణముతోడ నీయెడ నా, హో, ప్రతికల్పమునందు, సుందరీ!

202

మందనిసంతఁ జీదఱిలి, మాను ప్రణ మొక్కకోఁతితో నన్
ముందె వణంకి, యా వెనుక నోరిడి ముందున, కొ ప్రణమ్ముఁ గ
త్తిం దెగఁగోయు నోర్చిరొను; దీప్రరుజాహరశక్తి పేరి యా
నందరసాకృతిం దనరినంగదె నీవట; శక్తిరూపిణీ!

203

మాత! నినున్ 'సహస్రవరమా' యను మంత్రముతో నుతించు వాఁ
డాతఁడె మంత్రగర్భపరమార్థము నెన్నిన, సర్వమూల మీ
వైతి, వఖండవీర్యవు, త్వదాకృతి సత్యమటన్న బోధమై
కాతరుఁడౌన? చెడ్డ కలఁగాంచిన దోసము వాని నంటునే?

204

రసమయి! నీయెడం బొడమె రమ్యబహుత్వవిలాస, మందుచే
నెసఁగె రసంబులెన్నొ; అవియింతియె? తొమ్మిదె యంట యొప్పె? యా
రసములడంగు నీదగు విరాడ్రసమైన ప్రశస్తశాంతమన్
రసమున, నంచెలుంగుటయె జ్ఞాన, మదే రసరూప మంబికా!

205

♦ నే. వెలుఁగట్లు వెల్గు జననీ! తనయాదులు బంధుకోటియున్
జెలులును భృత్యులున్ గృహము క్షేత్రము కాయముసొమ్ము లెప్డునన్
వలవక వీడునో, యపుడె పాయని మోహమయాంధకారమున్
దోలఁచి, కృపామయాత్మవయి తోడనె యండనె యుండు మీశ్వరీ!

206

'వరద'వనంగఁగోర్కుల నవారిగ నిత్తువటంచు కాక, నీ
వరుఁడుగ నెన్నఁగాఁబడిన బ్రహ్మముఁ జేర్తువటంచు కాదకే?
అరయఁగ బ్రహ్మ సమ్మితవు నక్షరవంటయు, సంధ్యవంటు, య
య్యరపది బ్రహ్మధర్మములు నారిన బ్రహ్మము వంటెకా? శివా!

207

అమ్మా! యాసురవీర్యపీడ మొదలై నప్డెంతయో స్వాన్తర
జ్జన్మందూఁకును లోకనిందితగతి న్నాట్యమ్ము; తోడ్తో నపూ
ర్వమ్మా రీతిని దేవవీర్యమునకుం బ్రాబల్యమై, లోన ది
వ్యమ్మా శాన్తరసమ్ము పాఱు; నవి నీ యాశ్చర్యలీల ల్గదా.

208

కను దెర యెత్తి దించుటకుఁగాలము యత్నము సుంతయైనఁ ద
ప్పనిదగుఁగాని, తల్లి! నినుఁబట్టుకొనం దడవుల్ శ్రమంబు లే;
దనయము నంతట న్వెలయు నాత్మను నిన్నును గోరకుండుటే
మనుజుని తప్పిదమ్మనుచు మాటికిఁగుందెదనమ్మ! శాంభవీ!

209

జగ మానందమయమ్ము, తజ్జననసంస్థాసంస్థ లానందమం
దె గదా; యీఋషివాక్కె నేఁడు ప్రతిశబ్దించుఁ దిగంతమ్ములన్;
జగదంబా! యదె నీదు రూప, మది యజ్ఞశ్రేణికిన్ భిన్నభి
న్నగతిన్ దోఁచినఁదోఁచనిమ్మది యఖండమ్మే కదా, శాశ్వతీ!

210

'మనకెడ లేకె నిల్చి, మనమంగళసాధనసిద్ధికై విలం
బనము సహింపవమ్మ' యను మాటను నమ్మి 'మహేశి! తెల్వికి
న్నెనరున విప్పుమమ్మ!' యని నిష్కపటమ్ముగ నేఁడు వారి సా
ధనధనసిద్ధిఁ జేత నిడి దగ్గరఁ జేర్చెదు కాదె యంబికా!

211

ముమ్మళర్ళఁ విడనంతకాలమును, జీవుం డీ జనిధ్వంసక
ష్టమ్ముం దప్పఁగొనంగ లేఁడు; జననీసందర్శనమ్మో యుపా
యమ్మో నయ్యది మాతృపాదయుగమం దాత్మార్పణమ్మైనచో
నమ్మాటిన్ విడఁగొట్టు దమ్మవు మమత్వాకృష్టవై, శాంభవీ!

212

జనని! తలంప దుర్గభవసాగరతారణనౌక వీవు; దా
ని నడుపు కర్ణధారుఁడవు నీవె; యసంగవు దేవి! మేధరూ
పున మను నిన్ను నింతయిన ముట్టునె నిత్యను శుద్ధబుద్ధము
క్తను బహుభావలేప? మటుగాన నసంగవు; శ్రీశివాంగనా!

213

గురురూపమ్మున జీవహృద్గుహల సంకోచింపకే నిల్చి, దు
స్తరమానజ్ఞతఁ బాఱఁదోలుట యథార్థమ్మైన నీ యీజగ
త్పరిరక్షావిధి; నీది కాదటె జగత్సర్గాదికం? బందుచేఁ
బరిపాలించుటయున్ భవత్కృతిగ సంభావింపవా? శాంభవీ!

214

పలుతెఱఁగుల్ సినీమ తెఱపైఁ బడు బొమ్మలు, దాని నంటునే?
జ్వలనము కన్పడన్, నదులు పాఱును దానిని గాల్చి నాన్చునే?
చలనము లేక యే సకలసత్తగ నిల్చిన నీవు నట్టులే
యలరుదు వమ్మ! చిత్రము నిరంజనవై జనరంజనక్రియన్.

215

ఆటకు మున్నె యుండి, యట నాడెడి పాత్రలపైన గాక, యా
యాటనుఁ జూచు వారిపయి, నాట ముగించినపైని వెల్గు, నా
నాటకశాల దివ్వెకు విశేషము లేనటు, నీవు నీజగ
న్నాటక సాక్షిణీత్వమున నాటకము న్నడిపింతు విశ్వతీ!

216

భగవతి! నీద్యుతిన్ రవలె భాస్కరశశ్యనలాదులున్; పరం
బగు నల బ్రహ్మమింత నలుసౌను భవత్సుఖమందు; ఈశివా
దిగ భువిదాఁక నిమ్మకౌను దేవిరో! త్ర్యండశరీరవైన నీ
దగు నుదరమ్మునం దయిన నాశ్రితులోఁగనవత్తు వింతయా.

217

అమ్మ! ప్రధానవం చొకరు, నాత్మ వటంచును నొక్క, రీప్రపం
చమ్మని యొక్క, రల్ల సదసత్తులు రెండు నటంచు నొక్క, రీ
యిమ్మునఁ బల్క, వేఱొకర వేవియుఁ గాదని యందు; రిట్టిభే
దమ్ములు సూడ నీవిలసితమ్ములు నీదగు మాయనే కదా!

218

శివుఁడన నీవు; శక్తి యనఁ జెల్లుదు నీవ; అవిద్య నీవు; వి
ద్యవు, సమయాఖ్య నీవు; అదితాల్చిన దానవు; ఆత్మ నీవు; ము
క్షువు, నణిమాదులీవు; నినుఁగాదని వేఱొకఁడేది? సర్వమై
శివ పరతత్త్వమో భగవతీ! కనరాదిఁక మాకు వేఱుఁగా.

219

మానిసి పుర్రెపేరు మెడ, మధ్యమునన్ నరదోఃస్రజంబునున్
గానుఁగులన్ శవమ్ములను గానగు సొమ్ములు చేసి కాటిలో
నీ నడయాడు, మమ్మ! శ్రుతినిశ్చితపావకవైభవ మ్మనే
కానను లైన నిట్టి దన నర్హములే? జగదీశి! కాళికా!

220

నిను నిగమాంతముల్ భువననేత్రి! మహామహిమాఢ్య యంచుఁ గీ
ర్తన మొనరించుః విప్రులు స్వధర్మరతుల్ క్రతుభోక్త్రి వంచు, నిన్
దపసులు రాసలన్ విడిచి, ద్రష్ట్రిగ నిన్నని యోగులీ యహం
మ్మను ముడి విచ్చి, నిన్నె యనయమ్ముఁ దలంతురు కాదె? యీశ్వరీ!

221

ఆసుర దైవభావముల యాకృతి యేరిది? నీదె కాక; అ
య్యాసుర దైవవీర్యముల యాకృతి యేరిది? నీద; యెప్పుడ
య్యాసుర వీర్యవృద్ధి యగు, నప్పుడె జీవులయందు సత్కృపా
భాసుర చండరూపమున వాలి క్షయఁ బొనరింతు, చండికా!

222

ఏయెడ సర్వవీర్యనిహింసనమౌ, నది యొండు వీర్యమౌ;
నాయదె శ్రేష్ఠమైన యభయామృతవీర్యము; దాని కల్కియే
వాయుముఖుల్ క్రమంబఱక వ్యాపృతులౌటయు, మృత్యువోడుటౌ;
నాయసమానవీర్యమయి వమ్మవు; నీకివె కోటి జోతముల్.

223

అమ్మా! సౌరజగత్తు లెన్నియొ చిరమ్మై వేగ, నేదో యల
క్ష్యమ్మౌ కేంద్రము వంకకేగు; నరయంగా నామహాశూన్య మ
న్యమ్మా? దేని యురమ్మున న్నిలిచి బ్రహ్మాండాళి రాణించు, న
న్యమ్మా యయ్యది నీవు తక్కఁగ? నచింత్యప్రాభవత్వాంచితా!

224

మును వెన్నల్, వెలిలోనులున్, గొలఁదియున్నొల్లంబుఁ, దోతెమ్ము లా
వును, గుంపు న్విడి, దాపునన్ బయలు, దవ్వుం జేర్వయు న్నొల్లఁగీ
ల్లను నీతత్త్వము నీవె తాల్చెదవు పత్త్రంత్వాఖ్య సార్థమ్ముగా
నవయమ్మున్ మఱి యీజగమ్ములను నల్లాడింతు వీవే, శివా!

225

జననమె యిమ్ము, మోక్షమె యొసంగుము, తత్పరశర్మదేహవున్
గనఁగ ప్రపంచరూపవును, జ్ఞాననిసర్గవు, రూపహీనవున్
వినతకృపానిధానమవు, విశ్వజనిత్రివి, ధామసీమవౌ
నిను భజియింపనిమ్ము నను, నీదగు చిత్తమె నాదు భాగ్యమా.

226

అతులితబుద్ధియోగధన మబ్బినవారికి సౌమ్యవీవు; సౌ
మ్యతరవు ప్రాణదర్శులకు; అమ్మ! మనోవిలయంబొనర్చు పు
ణ్యతముల కీవు సౌమ్యతమ; వట్టి మహాత్ముల నెన్నఁడైన జా
గతికవిశిష్టసుందరత కన్మొఱఁగించునె? కామసుందరీ!

227

ప్రకృతివి నీవె, బీజముగ భాసిలుచున్ ఫలరూపమందుచున్
సకలమునందు నెన్నొ పరిణామములంగలిగింతు వంచుఁదోఁ
పక, నినుఁబతిపాతినిగఁబల్కెడి మూఢుల కాత్మతత్త్వమున్
బ్రకృతివిలాసముం దెలుపు బాధ్యత నీదె కదా? మహేశ్వరీ!

228

'విడుపును, గాపు, లోఁగొనుట, వీడని నాసుఖలీల, లూరకే
యడలెదవేల, భ్రాన్తిపడి యజ్జుతకట్టని? నాయనా! శ్రమం
పడి శ్రమపెట్టెదేల? నిను బద్ధునిఁగాఁదలపోయుదేని, నా
యొడి కెడమే సుమా' యని, సుతోన్నతినే తలపింపు మంబికా!

229

జ్ఞానంబుం బరిపూర్ణసంపదయు, రాగత్యాగముం ధైర్యముం
నానాలోకపరీతకీర్తియు, లసన్మాహాత్మ్య మీ షట్కమీ
శా! నీవాటను నీవె సూ భగవతీసంజ్ఞార్హ వోయద్రిపు
త్రీ! నా వందనముల్ కృపంగొనుము; శ్రీదేవి! కలామాలినీ!

230

అమలస్వాంతమునం దనన్యమతి నిన్ ధ్యానించి మోదించు ని
ర్మమయోగీంద్రు మదీయుఁ డంచతని కర్మఖ్యాతపాశంబు ము
క్తముఁగావించి శివైక్యమిచ్చుటను సార్థక్యమ్మతో నీకు హృ
ద్యముగాఁ బాశవిమోచనీపదము యుక్తమ్మయ్యె; రాజేశ్వరీ!

231

జలవియదుర్వ్వరాచరము జంతుసమూహము నెన్న నెన్నికో
టులగు విభేదముల్గనఁబడున్, దదవాంతరభేదమెంతో? నీ
లలితవిసర్గచాతురి చలస్మృతులస్మముఁ జేయఁజాలున్న, ని
శ్చలతమవస్తుతత్త్వమున సాగుట సాగదు, చిత్రకారిణీ!

232

సతికయి యేడు, పాపయిని సంతతి కేడుపు, దానిఁ బెంప వి
త్తైతరఁగ నేడు, పెట్టటులొ పెంచిన లొంగక ధిక్కరించు నా
సుతులకు నేడు, వీవిధము చూడఁగ సంతత మేడ్పుఁగోడిదా
బ్రతుకున కింత పుట్టుటకుఁ బన్నిన పన్నిక కాదె? శ్రీగురూ!

233

నీవే పుట్టుచు నీవె పెర్గుచును నీవే యొబ్బిడిం జెందుచు
న్నా, వీ నిన్ను వినాగ వేఱొకటి లే, దీమూడు వేసమ్ములి
వ్వైనమ్మున వేయుచుందు వనఁగా నేమందు, నాయమ్మ! లీ
లావైచిత్ర్యమటంచు నామనసునే లాలింతు; కామేశ్వరీ!

234

పవలయి జీవుల స్వమము వాపి మెలంకువ నిల్పి, రాత్రివై
పవటి శ్రమంబడంచి సుకపర్చుచు నుందువు జీవకోటి; సృ
ష్ట్యవనము చేయ నీపడయునట్టి వికారము లేదు; కన్కఁ బ్రా
జ్ఞవరులు నిన్భజించెదరు సందెలు నీవని; కాలరూపిణీ!

235

♦ చక్కని చంద్రుఁడన్న, నిది చక్కని చుక్క యటన్న, నేదియే
జక్కనిదన్న, నీకొసరు చక్కఁదనంబు రవంత యందులోఁ
జొక్కణమౌట నే త్రిపురసుందరి! చక్కనిదాను; లేనిచో
నెక్కసిదమ్మ! యంతట రహించెడి దెన్నఁగ నీదు చొక్కమే.

236

♦ కనుఁబొమ ముబ్బు మాపుచు, జగమ్ములఁజక్కఁదనమ్ముఁగూర్చు, శై
జ్ఞని మను గోఁకరుచ్ఛిఖుల రంగును నింపుచు, నేలవేల్పు లి
చ్చిన తళుకొన్కలంది లలిఁజిల్కుచుఁగోరిన వెల్ల నిచ్చుచున్
బెనిమిటి ప్రొద్దు రాకఁగను వేఁడువ రాణివి నీవె; అమ్మికా !

237

♦ అల మూర్తిత్రయము, మాదిశేయులుఁద్వాదియద్వారదూతల్లదా;
చలివెల్గు న్పగలింటివెల్గును భవచ్ఛందాజ్ఞఁబాలించు దా
సులు కారా? మఱి భూతపంచకపుటూసుల్ సెప్పఁగా నేల? నీ
కొలువుం జేయని వార లేరు? సుమనఃకోదండినీ! చండికా!

238

♦ గుణములు సంగతిం దొలఁగి గొప్ప తలిర్చెడి నీవె విద్యవై,
గుణముల సంగతిన్మలఁగి గొప్ప తలిర్చెడి నీవవిద్యవై
గణుతింపఁగాంతు; ఏ యుక్తి తెగల్ హరిముఖ్యుల కందరావు; నీ
వణువునకంటెఁ జిన్నవు, మహాత్మునకంటె మహత్త; వంబికా!

239

♦ అలఘుబ్బుంగ సముద్రమై, యలలు మాయల్గాక యున్నే? పనిన్
వలపెట్టుం జలియింపఁగా, సగుణముల్ వ్యక్తం బటంచున్ బనిన్
వలపే వీడిన వేళ నిర్గుణము నవ్యక్తంబటంచు న్నినున్
బలుకున్ లోకము; శక్తి శక్తియె కదా, నా తల్లి! చిద్రూపిణీ!

240

ప్రళయము వేళ నిజ్జగతిఁ గ్రమ్మ రసాత్మకనాగమే మహా
జలధిగ మాఱఁగా శిశువు చాడ్పున నందున మఱ్ఱియాకుపై
నలరుహనేత్రుఁ డుత్తమిల, జాలితనమ్మున మీఱితే, యమ్మహా
జలధికిఁ బాత్రభూతమగు శక్తినిఁ గొల్తు జగజ్జనిత్రి! నిన్.

241

అమ్మా! నీవె గుణాఢ్యవౌచును ‘బహు స్యా’మ్మంచు నీదృశ్యరూ
పమ్మొందాల్పఁగ సాంగపూరుషునిఁగా భావించి రూపించి స్తో
త్రమ్మొంజేసిరి; దానినే పురుషసూక్తంబంచు ఘోషించె వే
దమ్ముల్; తల్లియుఁదండ్రి నాఁదగు పదార్థమ్మీవె కాదా? శివా!

242

శ్రీసూక్తమ్మునఁ బద్మపట్టిగతి నిన్నెవించుచో యోగిశా
భ్యాసమ్మొందగు స్వానుభూతియును, సవాప్యంబౌ ఫలవ్యక్తివి
న్యాసంబంచు నెఱుంగ లేక, యిహభోగ్యశ్రీదమాత్రంబుగా
నూసుల్ చెప్పెదు, రట్టి దుర్దినము లయ్యో! మాఱునా? పద్మినీ!

243

ప్రతిఘటనమ్ముఁ జేసెడి స్వభావము నాత్మబలమ్ముగాఁగఁ, బూ
ర్ణతఁగను దానిఁగాఁ, గుటిలరౌద్రము శాంతము గాఁగ మార్చి, వై
కృతమును ప్రోత్సహించు నినుఁ గార్యవిదుల్, పరశక్తిపూజనో
ద్యతులయి భక్తిఁ గొల్చెదరు దక్షిణకాళి యటంచు సంబికా!

244

సయిపఁగ లేవు నీ పసురసంపద; ద్రోహ మసత్యమున్నచో
దయ విడి తెప్పలంబడుదు; బాయలఁ జెందుదు; వాగ్రహమ్ముఁ బ్రే
మయు నతిత్రపముల్ కుజనమాన్యుల పట్ల; నుపాసకారిసం
చయమును ద్రుంతు శీఘ్రగతిచారిణివై, పరకాళివై; ఉమా!

245

♦ జ్ఞానికి నెందును న్విజయశక్తి నొసంగుదు; పూర్ణతాప్తికై
ధ్యానము చేయు సాధకుల నాదృతిఁ బ్రోతువు; శీఘ్రసిద్ధితో
దీనులఁగావ సంతతము దివ్యకరమ్ములు సాఁచి యుంతు, వ
ద్దానిని నిన్నుఁ బండితులు దక్షిణకాళిక యందు, రంబికా!

246

♦ స్మృతివయి నీదు బిడ్డలకు మేలెటు చేయుదు, వట్లె నీవె వి
స్మృతివయి మేలొనర్తు; వది చిన్నదె? జీవున కీదురంతసం
సృతివిపినమ్మున న్బడెడి చింతలు సంతత మంటి యాతఁడు
న్నతిఁగనునే? త్వదీయచరణమ్ములఁ జేయనె, తల్లి! యెన్నఁడేఁ.

247

♦ ఎల్లజగాల తల్లివి; మహేశ్వరి! నీవొక తల్లి లేని మా
తల్లివి; తోఁడునుల్లనని తల్లివి; తల్లుల కడుపునందు అం
పిల్లెడి పిల్ల కోగిరము పెట్టెడి తల్లివి; నిన్నుఁ గొల్చి రం
జిల్లెడి వారి నీయొడికిఁ జేర్చెడి తల్లివి; పల్కఁగల్లలన్.

248

♦ నీ పదునేను సత్కళలు నిండిన చంద్రుఁడు నీస్వరూపమై
యొప్పు వహించి సస్యముల నేఁడుటచేతన తత్కృతజ్ఞతన్
గాపు శరత్తుపూర్ణిమను గారమపండుగఁ గ్రొత్తపంట నీ
కే పరభక్తి నిచ్చు, నదియే నవయజ్ఞము శాస్త్రమం, దుమా!

249

♦ దైవతమెల్ల దుఃఖపరిదగ్ధము, దానికి నెల్లకోర్కులున్
లేవె? శరీరధారణము లేదె? యొకప్పుడు మర్త్యయోనికిన్
జోవక తప్పునే? విబుధపూజ్యను నిన్గొలువంగ మాని, మా
కావయుపేల? నిర్గుణపరాంబను నిన్నె భజింతు; మంబికా!

250

నాలో యోజన, నాక్రియా ప్చలనముల్, నాశక్తియుక్తి సర్వమున్
నీలోనుండియె వచ్చునంచు, రటియే నిక్కమ్ముగన్; నేనో, ద
వ్వేలా? కాదది, యానమ స్తమును నీవే యందు; అట్లున్న నాఁ
డే లే; నున్నది యొక్క నీవె యనుచో, యీశాని! నిక్కమ్ముగన్.

251

అరయఁగ సత్పదంబు పురుషార్థకమౌను; సతీపదంబు స్త్రీ
పరమగు; నిట్లు రెండిటికి వాసి పొసంగదు; సత్పదార్థమై
పరలెడి శక్తి యొక్కటియె, ద్వైతవిదూరము; దాని మాతృభా
వరతిని గొల్తు మమ్మ! సుతవత్సలతాభర మమ్మదే కదా.

252

పరులకు విద్దెయో ధనమొ పండొ మఱేదొ యొసంగు నప్పుడే
పరులకు నాకు సంతస మపారము గాఁగని, తుష్టిరూపమై
పరఁగెడి యొక్క వస్తువెదొ పాయక యన్నిటఁ జెన్ను మీఱు; న
ప్పరతరవస్తు వీవె యను పట్టున సంధియమేమి? శర్మదా!

253

మాసిన గాజుకుప్పియను మాసిన యట్లగు దివ్వె; కుప్పి ధూ
మ్యాసహితమ్ము కానియెడ నచ్ఛరుచి న్గనుపట్టు; అట్టులే
యాసురసంపదంధుల హృదంతరమందున వెల్గకుండు, నా
దోసము లేని చిత్తములఁ దొంగలికొందువు విద్యవై; శివా!

254

జ్ఞానము సత్యమున్ సమరసత్వముఁ బూర్ణత నీదు మూర్తులై
వానిని సృష్టిలోని పరభావములై వెలయింపఁ జేయు, ది
వ్యానవవేషమందు పణిమాముఖభూతులు గాఁదన ర్తు; వీ
వీ నలుశక్తులే చను మహేశ్వరి, కాళిక, లక్ష్మి, వాణివై.

255

♦ ప్రకృతి యనంగ నీవు బహిరంగము సేయు క్రియాస్వరూప; మ
సకలము నీదు నిర్ణయవిచారవశంబగు; అందు నీరహ
స్యకళ పరాక్రమించు; ఇటులన్ని జగమ్ములు నీదు క్రీడలై
ప్రకటము లౌనటన్న విసువాసమె సారము; విశ్వకారిణీ!

256

♦ తెలియఁగఁగోరు సాధకులు, తెల్లము చేయఁగఁగోరు తత్త్వవిదుల్
పలుగతుల న్నిను న్వ్యయలు పెట్టఁగఁ జేసెడి వాదమందు న
ప్పలుకులు నీవ యౌచు నికపట్టై మిగుల్చుచు, నీవు నీవయై
పలుకుల కందరాక, నిజభక్తుల కే కనుపింతు, వీశ్వరీ!

257

♦ అగు నర్థమ్ము కిలాసమన్నఁ దెలుపం; జాతెల్ప సత్త్వమ్ము, స
త్త్వగుణమ్మె రజతమ్ము; తత్ప్రచురమూర్తమ్మె శివావాసరా
ప్యగిరీంద్రమ్మని, యందు నీవుఁ బతితో సావాసముం జాద్యుత
న్నఁగఁగైలాసము వేఱుగాఁగలదె? యానందాకృతీ! పార్వతీ!

258

♦ 'అ'యనఁగ మాతృకార్ణనిచయాకృతి; దానిని మించు దానవై
'అ'యనఁగ వాక్కునర్థము నటందు; రజే తనువైన దానవై,
'అ'యనఁ బ్రకాశరూపశివుఁ; డాతని తత్త్వముఁ గక్కు దానవై
నియతిగ 'అంబ'యన్న నుడి నీవె గడించితివో; సరస్వతీ!

259

♦ కాఁబడుచున్న విశ్వమది కల్ల యెటా నుమ! పేరురూపులం
గనునది పేరురూపులను గానక పోవుట నొంచి, రూపు పో
యినను దదర్థబోధక ము దేదొ నశింపదు గాన, నిత్యము
గనుఁగొన వాక్కునర్థమునుఁగా మదిఁదోఁచును, నీవవే కదా!

260

క్షీరసముద్రజాత రమ, శీతనగాత్మజ గౌరి నా, సహ
స్రారమునందుఁదోఁచు భవదాకృతులే; అటనైన క్షీరనీ
హారములన్న నీదు చరణామృతమే కదె; శైత్యమాధురీ
సారరసాంచితౌషధ మసారభవామయదారకం, బుమా!

261

సకలము నేలమట్టముగఁ జల్పు తుఫానులుఁ, గాన బూది సే
యు కడిఁది కారుచిచ్చులును, నూళుల ముంచెడి వెల్లువల్, మసూ
రిక మొదలౌ మహారుజలు రేఁగుటయున్ శివశక్తి! త్వత్కృపా
ర్జకపటుంభక్తి దేశమున జాఱుటచేఁగదె, సర్వరక్షకీ!

262

లలితా! నిర్గుణుఁడౌ శివుండు నిజలీలాశక్తివై యొప్పి, అం
పిలు నీయందు నసంఖ్యమౌచుఁ బ్రతిబింబింపంగనౌ నంచు నీ
డలయం దొందగు నావపుఃస్మృతియె బాలాదేవివౌ నీవుగాఁ
దలఁతున్; దప్పిదమైన నీ వెటులు దిద్దంజాలుదువో, యంబికా!

263

రాయిడి పెట్టు భక్తునిఁ దిరస్కృతుఁజేయుట యెన్న, నంతలోఁ
జేయిడి యుద్ధరించుటకె; చేయఁదలంచిన దాన మార్పులన్
జేయవు; నీదు శాసనమె చెల్లఁగఁజూతువు; తల్లి! ఓజగ
ద్గేయచరిత్ర! నీకరుణదృష్టికె దీనతతోడ వేచెదన్.

264

నినుఁగను వారు చుట్టములు, నీపరతత్త్వముఁ దెల్పువారు నా
జనకులు, నిన్ననంగడఁగు సామయులే చెలు, లమ్మ! సత్యమే
మని దరిఁజేరు వారలె ప్రియాత్మజులై, తగు పెద్దగేస్తుగా
మనుపుము తల్లి! నన్ శతసమంబులు హాయిగఁ జిత్స్వరూపిణీ!

265

♦ పలుమఱు నీమహత్త్వఁబారపాటుననో, మది పట్టలేకయో,
కలుకుచు నుగ్గడింపఁ, బెదగోపన పెట్టెగ నెంచి, నన్నిఁకా
ఱ్ఱులకయి చేఱు సజ్జనుల రోయక, నా చన పెంచి, నన్నుబెక్
బలుకృపఁదన్వి గూర్చి నిజభక్తుల పద్దునఁ జేర్పుమా, ఉమా!

266

♦ నీ యిడినట్టి వాక్పటిమ నిచ్చలు నీమహిమంబుఁ దెల్పనేఁ
జేయు ప్రయత్నమై యడరఁ జేయుము; కానల నెమ్మియాటగాఁ
జేయకుమమ్మ! లోకులకు శ్రీయన నేమియొ, విద్య యన్న నే
మో, యెఱింగించువైనముయి యొప్పునటుల్ కృపఁజూడుము, భారతీ!

267

♦ నిలువఁగ నిమ్ము మేను; మఱి నిన్ను యనుక్షణమందుఁ గంటినీ
కొలుకఁగఁగాంచనిమ్ము; ముదమొందుచు నీ పరతత్త్వగాథలే
పలుకఁగనిమ్ము నన్నరియు వారికి; మోక్షమటన్న నెట్టిదో
తెలుపుదు కానిలే, మనసుఁ జేడయె తేలిన నాఁడు, శాంభవీ!

268

వను మునుఁ జెట్టుఁగా శిలఁగ నల్పి, క్రమమ్ముగఁ బేడపుర్వుగా
నొవరిచి, నొచ్చి, మొత్తవిని, యుద్దవిడిక గృపతోడ మానవుఁ
బొనరిచి, బొట్టుబొట్టులుగఁ బ్రోఁగగు తెల్విని నిల్పితమ్మ! యీ
జననము దాని పట్టునన సార్థమొనర్చుట యేరి వంతగున్?

269

కలదొక తెల్విసందర మఖండము, దాన జనించు లెక్క లే
వలలనుఁ బట్టుకొంటె పనియై యయిదింద్రియముల్ చెలంగు; నీ
తెలివిడియే గురుండు శివదేవుఁడు; వాని ముఖమ్ములైదు నీ
తెలివిని తెల్పునంచు నొక తేప వచించితివి వె, శాంభవీ!

270

ధవుతో సాటిగ నీకు ముక్తనులనన్, త్రైకాలికజ్ఞానరూ
పవు నీవంటయె; మాకు నుంతయున నాభాగ్యమ్ము లేకున్నఁగా
కవికిన్ బల్లికి భావిసూచనగుణఖ్యాతిం బ్రసాదించి, మా
నవలాభమ్మున కే లగించితివి, సన్తానప్రియా! శాంభవి!

271

కనఁగా సాధకుఁడెన్నఁడొందు సహజాఘాతమ్ముఁ దాఁ జేయు సా
ధనమందప్పుడె, యాత్మశక్తికిఁ బ్రబోధమ్మా; నదే నీవు సా
ధనయుద్ధావని దూఁకి, యాసురగణోద్వ్యాసక్రియన్ మాకు గ్ర
మ్మనఁ దోడౌట; యదే దయాళుత; యదే మాతృత్వ మోచండికా!

272

"ఏకాన్తాశ్రయమంచు నెంచి ననునే, యీ నా మహాప్రాణమం
దే కొంకున్విడి నీదు ప్రాణమును బొందింపం, గడున్ వ్యాకులం
బై కానంబడె నీమనస్సిపుడు, నా యంకమ్మునన్ జేర్చికో
నీకట్లన్నియుఁ ద్రెంతు"నంటివిఁక నే నిర్భీకుఁడన్ శాంభవీ!

273

తనయుల మంచిసెడ్డలను దల్పవు; నీవయిపే సతమ్ము మా
కనుకలు లుండుటే కనెదు; కావుననే మహిషున్ నిశుంభు
శుంభుని మధువున్ హిరణ్యకశిపున్ వధియించుట పేర, స్వాంకమం
దునఁ గరుణించి చాటిడితి; తోఁచదు నీకృప కెల్ల; చండికా!

274

అమ్మరో! ఆత్మ-శక్తి-యను నాపదయుగ్మముతో సమానభే
దమ్ముల నెన్నో రేఁగెను వితండకుతర్కము; లివ్వి నీవు దూ
రమ్మునకొన్న యంతకును స్రగ్గ; వదెప్పుడో చూపు నీపయిన్
గ్రమ్మిననాఁడె రెండును నొకండని తెల్పుదు వీవె సత్యమున్.

275

అమ్మా! నీ యొడిఁ జేరుకొంటనెడి యాత్రావాప్తి యావాని వా
క్యమ్ముల్ తీయనతోడ నిండు; నిఁకఁ దత్కంఠస్వరంబెంతొ సా
ధమ్మై తోఁచును; వాఁడు తిట్టినను ఖేదమ్మింతయుంగాక, మో
దమ్మేయౌ; నిటు లాటకుంగతము బోధంబెట్టు మీవే శివా!

276

ఎవనిని సజ్జనుం జలుప నెంతువొ, యాతనియందుఁ బైఁడి కొం
డవలె నచంచలమ్మును దిటమ్మగు శ్రద్ధగ నిల్చి, నీవస
చ్ఛ్యవనునిఁ జేసి, సత్కృప నసత్పరపారముఁ జేర్చి, వానిఁ బ్రో
తువ వదె కదా, మదంబ! సరి తోఁపని మాతృత; భక్తపాలినీ!

277

"విడదు ప్రవృత్తి పూర్తిగ; నివృత్తి విలాసము కల్గ, దెన్ని యో
గొడవల కోర్చి, కన్దడుల కుంచము లీభవదంఘ్రిపూజకై
యిడిన"నటంచు నేడ్చునపుడీవె సమక్షమునందుఁ గాలివై
యడరి గ్రసింతు వన్నియుఁ; రవంతయు దుఃఖము లేదు చండికా!

278

భవదవతారసత్కథలె భావవిశుద్ధికరౌషధంబులై
భవదవవహ్నిశామకసువర్షములై, యఘమర్షణమ్ములై
భవదవనేక్షణప్రసరభాగ్యనిదానములై, హిమాద్రిసం
భవదవదాహపానకము భాతి సుతృప్తిదముల్ భవాంగనా!

279

నే నాయమ్మకు ముద్దుబిడ్డ నను వానిన్, మెల్లఁగొన్నాళ్ళకున్
నే నీవాఁడననంగఁ జేయుదువు; వానిన్ మళ్లి కొన్నాళ్ళకీ
వే నేనంచును బల్కఁ జేయుదువు; నీ యీ జీవకారుణ్యబో
ధానందమ్మె భవాని! సాధనఫలంబై ప్రోచు నీబిడ్డలన్.

280

కర్ణాకర్ణిగ వింటి, శాస్త్రములలోఁ గంటిన్ జనుశ్చక్రికో
దీర్ణాయాసముఁ దీర్ప నీవె యని; నీవే యింతలో నాదు న
ధ్యర్ణమ్మందున లక్ష్మిదత్తగుడునాఖ్యన్వచ్చి, చేపట్టి యు
త్తీర్ణుం జేసితి; నీదు ప్రేమమున కేదీ హద్దు? రాజేశ్వరీ!

281

అనయము ధర్మదేవతవయి, తలఁపించిన చొప్పుఁ బూను వే
ళ, నది యెట్టిదైనను సరియె, లగ్గని, యప్పుడు మళ్లి నీవె చూ
పిన గతి నేఁగు వాని నవివేకు లొకొందఱు నెంచికొన్నను
వెనుకకు మళ్లనట్టి సువివేకులఁ గాతువు నీవె, చండికా!

282

ఇదె నా యొక్కటి ప్రేమకేంద్రమని, నేనద్దాని నీక్షించుచుం
దుఁ, దదీయాంతర మంధకారమయమై తోఁపన్, మమత్వమ్ము పే
రి దురంతాసురభావముం గెడపి, యీరీతిన్ దగుల్ ద్రెంప, నీ
వె దయన్ జేసితి వంచు నెంచెదను; సర్వేశీ! శ్రితానందదా!

283

ఈవే తక్క నితఃపరాశ్రయము నా కేదంచు నిన్ గొల్చు స
ద్భావున్, 'ప్రాణము నెప్డు నాదగు మహాప్రాణమ్ముతోఁ జేర్పను
న్నావో బిడ్డఁడ! చూడు నీసకలబంధమ్ముల్ తెగఁ జూతు' నం
చీవే యెత్తు దభీతిహస్తమును జేవి! చండముండార్దినీ!

284

అమృతమహాబ్ధి యున్నదదె, యంతికమందునఁ గోరినంత స్నా
నమగును, శాంతిగల్గు నయినన్ బహుళోద్భవకర్మబీజమో
హము లటు వెన్కకీడ్చుతఱి, నయ్యెడి దేహహృషీకసంఘవై
రము నయితమ్ము భక్తపరిరక్షణకే కలిగింతు, వంబికా!

285

మఱి నిన్నుంగను నాస రేఁగునపు డమ్మా! యన్నచో నిశ్చిత
స్మృతిరూపమ్మున వచ్చి, తెల్పి మన నిర్భేదస్థితిన్ "నాయొడిన్
సతమున్నాఁడవు చావుపుట్టుకలునున్ జాడ్యాదులున్ నీకు నై
కృతులున్ లే"వని మమ్ముఁ దేల్చెదు కృపాకీర్ణాత్మవై శాంభవీ!

286

అమ్మా! యంచు సమస్తమున్ మఱచి యాహ్వానించినన్, బిడ్డనె
య్యమ్ముం జిందుచు వచ్చి "జీవుఁడవు కావయ్యా! యసద్భ్రాంతి పో
జిమ్మం జీర కొఱంగు చాటున నినుం జేర్పంగ లాలింప, మీ
యమ్మన్ వచ్చితిఁ గన్ను విప్పు"మని స్తన్యంబిత్తు; సర్వాంబికా!

287

మఱి సిన్నుంగని నాస రేఁగినపు డమ్మా! యన్నచో నిశ్చిత
స్మృతిరూపమ్మున వచ్చి, మాన్పెదవు మాజీవత్వబోధమ్ము; "నా
సుతుఁడా! నీస్థితి నాదునంకమునఁ జూ శోభిల్లు; సచ్చిత్సుఖా
మృత నీసొ"మ్మని మమ్ముఁ దేల్చెదవు వాత్సల్యమ్మునన్ శాంభవీ!

288

మమతాపంకము మాపికోఁదగిన సామర్థ్యంబు లేనప్పు, డా
మమతాకేంద్రమునం దసహ్యగుణదుర్మాలిన్యమున్ జూపి, భ
క్తమణిన్ దానికి దౌల నిల్పె; దపుడాధన్యుండు నిన్నే కదా
మమతాకేంద్రముఁ జేసి మైమఱచి సంపాదించు సంపాద్యమున్.

289

స్వాంతక్షేత్రమునందుఁ బోడు నసురవ్రాతంబుపైఁ జూపు ర
వ్వంతేన్ నిల్పక, నిన్నె చూచుచును, దైన్యంబొప్ప నిన్ బిల్చు నీ
సంతుం గక్కసపెట్టు నయ్యసురసంస్కారమ్ములన్ జండివై
యంతంబొందఁగఁ జేయకుండఁగలవే? అమ్మా! భజద్వత్సలా!

290

భోగము దుఃఖదమౌని యను బుద్ధి ప్రతిష్ఠితమైన, నీ జగ
ద్భోగమునందు నిన్ను సుఖపూర్ణునిఁగాంచెడి వాని, నీవె నీ
రాగు, నిరాగసుంజలిపి రాసవిలాసునిఁజేసి ముక్తిసం
భోగముఁగూర్తు; వన్నిట విభుత్వము నీయది యౌట, శాంభవీ!

291

లలితా! చూడఁగ లోకసంస్థితిని జల్పన్ జీవు లున్మార్గగా
ములు గాకుండను, శాస్త్రరూపముఁ ద్రయీమూర్తిత్వముం దాల్చి శో
భిలు, దాంద్రైశ్వరశక్తిరూపమున నీవే; నీ నియంతృత్వశ
క్తు లచింత్యమ్ములు సృష్టిరక్షకె కదా తోడ్పింతు, సర్వేశ్వరీ!

292

తలఁపఁగ నన్నపూర్ణవు, సదా పరితృప్తవు, మా యతృప్తులన్
దొలఁపఁగ మా మొగాలకెడఁదోఁచెద వీవె యతృప్తిమూర్తితో;
తలఁచిన గుండె జల్లుమను, ద్రౌపది నన్నకణమ్ము వేడి, య
య్యలిని మనస్సుతోఁ గలపి యోఁగరుణించిన గాథ; మాధవీ!

293

దురవస్థంబడి పౌరుషమ్ము నితమై దుర్గా! తమన్ గావ, నే
వెరవున్ లేక, విపద్ఘనమ్ము లలమన్ భీతుండు దిగ్భ్రాంతుఁడై
యరికట్టంబడి, దీనుఁడై, శరణమం చన్జేయుమా శక్తివై
పరయున్, గుఱ్ఱడు, మ్రొక్కు; నప్పు డెవరమ్మా! కాతు రీవే కదా!

294

అమ్మా! యంచు ఛలమ్ము మాని నిను నాహ్వానించు సత్పుత్త్ర శ
బ్దమ్ముం బోలిది చేరఁదీయుదావు వాత్సల్యమ్ముతో; నీదు ని
య్యమ్ముం బోల్చికొనంగ లేని నరులే యూనాఁడు నీ బావతో
సమ్మానధాత్మలటంచుఁ జేర్కొనుట విస్మార్యంబె? కృష్ణాకృతీ!

295

నేనన దేహమే యనెడి నీచత, నీకృపచే నడంగఁగా
మానససీమఁ జేరియుఁ గ్రమంబుగఁ గాదని, బుద్ధియందు వి
జ్ఞానమునందుఁ జేరియును, సాధకుఁ డయ్యదియుం జడమ్ముగా
నే నికరమ్ము చేసినను నిన్వడిఁ జేరు టదెంత? శాంభవీ!

296

గురుశాస్త్రాత్మకృపాప్తి లేకెవఁడు ముక్తుండౌను? నీవే శివా!
గురువున్ శాస్త్రము నాత్మవౌటెఱిఁగి నీకున్ మ్రొక్కఁ జైతన్యమే
యురునౌ నీవు, కృపాత్రయాకృతిని సద్యోబుద్ధియోగంబుఁ ద
త్త్వరసాప్లావపటుత్వ మిచ్చెదవు వాత్సల్యమ్ముతో, శ్రీగురూ!

297

దేనం జేరెడి మంచి వాసన సముద్దీపించుచో, 'నిచ్చటన్
నేనంచున్న కురూపి నేను, నిజమా నేన్గాను; సంకెళ్లు లే
కా నేనో, విభుఁడున్ నిరంజనుఁడు నిత్యానందుఁ'డం చన్న నాఁ
డీ నేన్ నేనను నా? త్వదీయకృప లేకీబోధ మౌనా'? శివా!

298

అది యిది చేసినాఁడను, కృతార్థత కల్గదు, సంశయమ్ము పా
యు, దమకతారసాప్తి యిసుమంతయు లే, దభయమ్ము చిక్కదం
చెద నుడుకెత్తు వేళఁ గని, యీవె కృపన్ గురురూపమొంది వ
చ్చెద, విదె నీనిసర్గము విశీర్ణహృదాత్మజరక్ష కంబికా!

299

భగవద్భావమునందు జీవుఁడు మనఃపర్యంతమున్ దన్మయుం
డగునే, నీవు విశిష్టమూర్తిఁ గొనియే యావిర్భవంబందు, దె
న్నఁగ నీదర్శన మెల్లసంశయములన్ మాయింప, హృద్గ్రంథి యిం
తగ శైథిల్యము నొందినట్ల యగుఁగాదా నీకృపన్ శాంభవీ!

300

విగళత్కీర్తనతోడ నీయొడిని సంవేశించి, తానున్ భవ
జగతీఖేలనమందుఁ జాల్గొనినఁ, ద్యాజ్యాంబౌచుఁ ద్యాగంబటం
చగుణుం జెందని నీతనూజున, కగమ్యంబైన నీధామమే
సుగమంబౌ, నటఁజేర్చు నీకృపయె నిస్తుల్యాదృతిన్ శాంభవీ!

301

నేనే యిచ్చెద బుద్ధియోగమనుచున్ శ్రీకృష్ణరూపమ్ముతో
నానాఁడన్నటు లీయఁగొన్న సుతుఁడే యన్నింటికిన్ సాక్షియై
తానే యుండు టెఱింగి, యెన్నఁడును నీ ద్వంద్వోత్థచాంచల్యముల్
లేనే లేక విశుద్ధబోధమున నిర్లీనుండగున్; శాంభవీ!

302

నిను నెడఁబాసి యార్తుఁడయి, నీదు నభావముచేత దీనుఁడై
నిను శరణమ్మటన్నపుడె, నీత్రిగుణాత్మకశక్తిరూపమున్
గనఁగలఁడమ్మ! జీవుఁ; డలనాఁడె త్వదార్తశరణ్యమూర్తితో
గనఁబడి భీతి వాపి భవకష్టమడంతువు సత్కృపార్ద్రివై.

303

♦ మ్రొక్కెడి చోఁబదమ్ముల శిరోమణు లొత్తెడి వేల్పులందుఁ, బెం
పెక్కిన భక్తితోడి యుదుకెత్తు శిరమ్ములు మోపు సమాయెడన్
మక్కువ నీకు నొక్కటియె; తన్మథనహార్మ్యము, పేద యిల్లు, నా
కొక్క విధంబుగా నెఱపకుండునె సోముఁడు చంద్రికల్; శివా!

304

♦ అనయము మా వివేకగతు లారయు నీకును, నీదు తత్త్వమున్
గని, కడతేఱ మాకును జగజ్జననీ! పనిముట్లు గాఁగ నీ
తనువు మనమ్ము నిచ్చితివి, తథ్యమటంచు నెఱుంగు ధన్యుఁడే,
నినుఁగని నిన్నుఁ జేరి జననీస్తనపీడకు మళ్ళి రాఁడుగా.

305

♦ చెల్లని రాగిడబ్బు, సరి చెల్లుబడి పెట్టిన యప్పు పత్రముల్
బొల్లగు విత్తనమ్ముఁ, జనిపోయిన వాని హృషీకముం బలెన్
దల్లిరో! యింటఁ బైని గురుతం దొలఁగించెడి యుప్పునన్ సహా
యుల్లము నిన్ను నేమఱక యుండుట, యీశ్వరి! నీ తమింగదా

306

♦ పరమాన్నమ్మని యంబలిం గుడిచి, చిప్ప న్వెండిగాఁ జూచి, ము
ప్పిరిత్రాటింగని పాముగా నడలి, కంపే యింపుగా నెంచి, క
క్కుఱితి న్ననన మేనె యన్న మదితోఁ గొట్లాడుకొన్నట్టి నా
దురితంబూడ్చెడి వీలు త్వత్కరుణాసింధుస్నానమే; అంబికా!

307

♦ మందులు లేకయే రుజలు మాన్చుట, శస్త్రము లేకె శత్రులన్
ద్రుంచఁగఁ జేయు, బైనదియు రాఁగల దాని నెఱుంగు, టెంతో దూ
లందగు శబ్దము న్వినుసులన్ గ్రహియించుట, యన్న శక్తి ని
ర్ద్వందభవత్కృపారసము రాజిలుటన్ నరుఁడొందు శాంభవీ!

308

♦ ఊపిరియాట తక్క నిఁక నొందెడి లేకయె పుట్టు వీనిలోఁ
బ్రాపయి తెల్విరూపమున భాసిలు నీవె క్రమక్రమమ్ముగాఁ
జూపుదు వన్నియు న్నియతి చొప్పున; అట్టి నినున్ననంగ రా
రాపుల నొందనట్టిఁడొక రాతికిఁదక్కువ కాఁడె? శాంభవీ!

309

♦ ఏచిన ధ్యానవేళ నిను నెంతగఁ జూచినఁ దప్పి పోదు; కన్
వాఁచిన యట్టులుండు నొకనాఁడు నినుం దలపోయకున్న; న
మ్మా! చితిరూపవాచుఁదిగప్పొలను దోఁచుచునుందు; వింతయున్
జూచియె నిన్ మహాత్రిపురసుందరి వందు రమందధీయుతుల్.

310

పవళుల సందేలఁ దనిసులఁ బర్ణకుటీరములన్ ధనాఢ్యసౌ
ధవిసరమందుఁ జిట్టడవి తావుల, దుర్గహిమాద్రియందు, నీ
వె నాతకుచుండు వేసరక, విశ్వజనిత్రి! భవత్స్వరూపమున్
దవిలి కనుంగొనందొడరు ధన్యులఁ గన్గొని చేరఁదీయఁగాఁ.

311

బాలగ మాఱి సంతస మపారముగా నిను నీవె చూచికొం
టె? లలితా! యదేల? కడు వృద్ధగనై నిను నీవె చూచినన్
దేలును మాజరాదశల త్రిక్కులుఁ దొక్కులు కాకమున్నె మ
మ్మేలవయేని, స్వార్థపరం యీలలితాంబ యటంచు నాడరే?

312

ఎఱుఁగను హోమపద్ధతు లవెట్టివో; తర్పణరీతి బొత్తిగా
నెఱుఁగను; చక్రపూజ యదియేదో; యయినన్ గురుదర్శితాధ్వమున్
మఱువక హృన్మనుప్రకటమార్గమె గమ్యముఁ జేర్చునన్న యీ
మొఱకును, గన్నతల్లి వెటు పోదువు ప్రోవక తావకీనునిన్?

313

ఈతను వచ్చినంతకును నే నొనరించిన తప్పు లెన్నియో
నాతరమా యెఱుంగ; ఇదునా ఫలరూపములైన కీడు? లీ
మే మిగులూడ్చుకోఁగఁదగమే? మెడపల్పు సడల్చి వత్సమున్
మేఁతకు విడునట్లు లిది నీపని; నాపని కాదు; శాంకరీ!

314

ఒరులకు స్వార్థము న్విడిచి యుండుట మేలను వారు, తామె యా
చరణమునందు జాఱుటది సాజమె? జ్ఞానసుఖస్వరూపవై
పరఁగుచు నీవె మీఱుటది స్వార్థము కాదటె? లాతికిచ్చుచోఁ
బొరవడు దే యవిద్యవయి పోవుదె యప్పుడు చిత్స్వరూపిణీ!

315

♦ ఆఁకటి కేదో తిండి, దగ నాపఁగ నీరము మానలేని యీ
నా కడుపెన్ని జీవులను నామనుడంచెనో ? దాని పంట నీ
వే కయికొందొ, పాచితములే నొనరింపఁగలేని నన్ను నా
యాకలిదప్పు లంటనటులైన నొనర్చెదొ ? పాపనాశనీ !

316

♦ మనసె భవద్వశంబగుట మైమఱపొందెడి యోగివర్యు, ని
న్ననుగొని వాక్సమర్పణమునన్ దనివొందెడి జ్ఞాని, నీకునై
తనుధనమాత్రమిచ్చి యదె ధన్యతగాఁగను వెఱ్ఱి నాగమ్మ
గనుగొని, 'యిందు నేనెవఁడనా'యని కుందుదు నమ్మ! శాంకరీ!

317

♦అమ్మా! జంటలు కొన్ని, యెక్కములు కొన్నానట్లు, నాకిన్ని య
జ్ఞమ్ముల్గూరిచి, యింద్రియమ్ములను సన్ధానించి; తీచెత్త వ్య
ర్థమ్మొంజేయకు మళ్లి నీకిడెద; నా ప్రారబ్ధసందోహదా
హమ్మొంజేయుము తెల్వియిచ్చు నిడి; జ్ఞానాకార! కామేశ్వరీ!

318

♦ పలుమఱుఁదోలుచున్న మెయిపై నడుగూనుచు నేఁచు మక్షికా
దులవలెఁగా మనుష్యులగు దుష్టులు దాయలు పీడిపోరు; భ
క్తుల కిదియా సహాయ ? మొదఁదోఁపదె నిపని యంచుఁదల్లి ! అ
ఖిలగణాసేతియైన యల కామున కీశ్వరివేమొ ? ఈశ్వరీ !

319

♦దాఁగుడుమూఁత లాడునటు, తల్లి ! యొకప్పుడు చిక్కకుందు; నా
బాగెమిటైన, నిత్యసుఖభావముతో సుతుఁదన్ను ట్టెడా ?
యోగివరేశ్వరి! యరయు నూహయొ? వంతొ? గ్రహాల యోగమో?
రేఁగిన యగ్గినార్చిన మజేక్ దరికొల్పుట కష్టమౌఁజుమా.

320

♦ మానసికమ్ములో రుజలు మాయును; మేని తెవుళ్ళడంగు; ని
ష్మైనికి యోనిఁజూచుకొను మేటి శ్రేయమ్ము తొలంగు; దృష్ణయే
మానిస నంచెఱింగి పలుమాఱును గడ్డిన, గుగ్గిలంపు జి
డ్డైనను వీడ. దేమివెఱవమ్మ! శ్రీతావనమిట్టిదానకే ?

321

♦ రూపము లేకె చూపెదవు రూపము; రూపము గల్గు నన్నిటిం
గాపొనరింతు; వామెతయుఁగట్టడ మద్దవు; నీవె యిత్తు వే
లోపము చేయ; కైనఁజెజలో సజికించితి, వమ్మ వేమొ ? నీ
పాపలమేమొ ? పాప తమి పాపికొనంగను నోపుదే ? శివా !

322

♦ బాములఁ బెట్టకమ్మ; పెను బాముల పెట్టెలు బాము లెన్న; లోఁ
బాముసు బట్టఁజాలకె, సబాముసు మార్చుకొనంగ లేకె, యీ
బాములఁజిక్కుకొంటి; మదిఁబాము నిరుల్వ్రిడఁగొట్టి యేలు, మం
బా! ములుచౌను గాక తన పాపఁడు మాత కుమాత కాదుగా.

323

♦ దినుసులఁదృష్ణ, శాస్త్రములఁదృష్ణ, కవిత్వపుఁదృష్ణ, సద్యశో
ధనములఁదృష్ణ, యాత్మజుల తన్వికిఁదృష్ణ, హృషీకతృష్ణ, యీ
యనువున నున్న తృష్ణ లడుగంటఁగఁద్రొక్కక, నిన్నుఁజేరు తృ
ష్ణను గొనసాగఁజేయుటది సాధ్యము నీకునుఁగాదు, శ్రీకరీ !

324

♦ జనకుండాదృతిఁజేతఁబెట్టినది పైసా; దానితో "బైసికిల్
కొనుకొంతా"నను ముగ్ధబాలకుని పల్కుల్విన్నమర్, దంభులా
చు నిదిధ్యాసపటుత్వశూన్యులగు నీచుల్ 'దేవి ప్రత్యక్షమా'
కను టప్పాలను విన్న నవ్వగును, దుర్గా! స్వర్గమోక్షప్రదా!

325

♦ నీవే నేనను మాట నిక్కమగుచో, నీశక్తి భేదమ్ములన్
నావే చేయవదేల? నీకు శ్రమము న్నానిక, నేఁ డిప్పనే
నీవంక న్బడమోహము పెట్టు పసుల న్నీవంకకే; యిట్టి స
ద్భావమ్మే ఫలమన్న పుత్త్రునెడ విశ్వాసమ్ము లేదా? ఉమా!

326

♦ చిరకాలమ్మునుండి నీదగు నుదాసీనత్వమే యెంచి, నీ
చరణమ్ముల్ గయికొన్న యందులకొ, తచ్ఛ్రద్ధార్థమున్యంబుగా
జరగన్ జూచెద? నెన్ని నాళ్ళు పరీక్షాకాల? మీ నాయెడన్
బరఁగింతే భవదీయపాండితుల నంబా! సూనుఁడన్, దీనుఁడన్.

327

మఱపా? జ్ఞానమె నీసదాకృతి; అసామర్థ్యంబటే? శక్తివే;
కొఱయా, వత్సలభావ? మాశ్రుతులు పల్కన్ నిన్నె సర్వాంబగ
తఱి కాదందువొ? డెబ్బదైదు వయసు; నీదార్ఢ్యంబెటుల్ మున్న? నా
మొఱ యర్థమ్ము నెఱుంగుదీవె; వడిగాఁ బ్రోవందగున్; శంకరీ!

328

♦ నీవే నేనను తెల్వి యింతమఱినన్ నీలోన నేఁ జేరఁగా
దేవీ! దేవనె యొక్కదారి; అది యాఁటిన్ బట్టుకున్నఁ మదై
యీవే దండుగగాఁగ నాయువొక నాఁటిందక్కె, యీ తెల్వితో
నీవే నిన్ బ్రకటించుకో; నమ్మదియె వాంఛింతున్ జగత్సేవగా.

329

♦ కన్నులు పుస్తకాలకిడె; కర్ణములన్ బుధవాళికిచ్చె; లో
నున్న నమంగనం డితఁడయో! పఠితప్పుఁడటంచు, జ్ఞానిం
పన్న గురూత్తమాకృతిని వచ్చి తెరందొలఁగించి, తట్టి యీ
యున్నతమార్గ వమ్మెటు, శిలోచ్చయపుత్రి! కనంగనౌ? శ్రీగురూ!

330

శవతతి యాసనమ్మయి, శ్మశానమె తావయి, పుఱ్ఱెపేర్లె జా
ప్య నగవై, దెసల్వసనమా నొక యూత్పథలోలకుం దనూ
నపులము; తల్లి పోల్కిఁ గలవారలమా మముఁజేరి నోడు మృ
త్యువు; సత మామెనే గొలిచి ధూతభయాత్ములమైతి; మంబికా!

331

♦ తన మెయి గంట్లు పెట్టినను; త్వక్కును జెక్కి, చివుళ్లు త్రుంచి, వే
ళ్లను దెగఁగొట్టుచున్న, నది లాతికి మేలని, మంచిదంచు నే
మనియెడి మందుచెట్టఁగని, మా త్రిపురాంబ కృపామృతాభిషే
చనమును గొన్న వీనికిఁక జన్మము లేదని యాసు చెందెదన్.

332

మనసిజుఁడంట; అఘుఁడె మన్మథుఁడంట; సెబాసు! పుట్టినిం
టిని వెతపెట్టు క్రూరుఁడనుటే కద; నిష్ఠను దొంగిలించు దొం
గనిన, 'మనస్సె సోనమను నర్జునుతో నను నర్థమేమి? కృ
ష్ణుని దెగడందగు న్బుధుల నొవ్వఁగ నాడఁగ నేల? శాంభవీ!

333

♦ ఒకటే పిచ్చుక జాతి; నీడరచనోద్యోగంబు, బంగారు పి
చ్చుకకుంబిచ్చుక కెంత భిన్నముగఁగూడ్చు న్నీవిలాసంబుమా!
స్వకుటుంబమ్మున జీవు లొక్కటయినన్ సంరక్తులో భేదమెం
దుకో నీకే తెలియున్; నమస్కృతులు నీకు జ్ఞేయభావాళికిన్.

334

కట్టునఁబెట్ట నిమ్మనసె కారణమంచును దిట్టఁబోను; నా
కట్టెడలించు పోరి కదె కారణమాటను నమ్మనప్రమతన్
బట్టెద దోయిలిన్ విడుపుబాటనె త్రిప్పుమటంచుఁ; గానిచోఁ
బెట్టెద నీ మొకమ్ముననె; వేఱొక యుత్తెయుఁగన్ మనోన్మనీ!

335

గుణమయి! చెప్పవే, త్రిపురగూఢచరిత్రుల దైత్యులన్ మహా
రణమొనరించి చంపుటన రాజిలెనో, త్రిపురాన్తకాఖ్య నీ
దణికి? శివం! శివోఽహమను తత్త్వధురీణుల స్థూలసూక్ష్మకా
రణపురనాశకుండగుట రాజిలెనో? త్రిపురాన్తకాంగనా!

336

♦ పురముల రూపముంగొనిన ముప్పుర దైత్యుల రూపుమాపుటన్
బురమథితృప్రశస్తిఁగనె; పో, భవదీశుఁడటంచు యొప్పొ? త్రై
పురమనుబీజసమ్మథనముంజలిపెన్, నవనీత మెత్తె, నీ
వరుఁడదిగాన నీబిరుదు, పార్వతి! యంటదొ యొప్పొ? చెప్పవే.

337

♦ ఏతటి నేరు నీదు మతమెయ్యది? యన్న, "జగజ్జనిత్రికిం
జాతనిఖాంఘ్రులన్గొలుచు సన్మత"మందును; దాని వారల
ద్వైతమనంగ-ఊహ్; యదియె ద్వైతమనంగ-సరే; విశిష్టమైన య
ద్వైతమనంగ - షేవ్ - పరమబంధుఁడ నల్లరకంచుఁబొంగెదన్.

338

♦ వాక్కులు సర్వమీవ యని వాకొను వేద మసత్యమానె? యీ
చక్కని తెన్గుతోనె నిను సంస్తుతిఁజేసెద; నయ్యొముఁడు, తా
నొక్కనె పీఁక; సంస్కృతము నోరను రాదని? యెట్టి వారికేన్
గక్కసబుద్ధితో ననధికారము సూపిన నీవు సైఁతువే?

339

♦ అవమానమ్మును గౌరవమ్మును ధనాఢ్యత్వమ్మునున్ లేమియున్
భవదీయాజ్ఞలు, శీర్షధార్యములు కావా? దేవి! నాబాధ్యతా
నివహమ్మున్ మకరందపూర్ణభవదంఘ్రిద్వంద్వసాన్నిధ్యమం
దు విడం, గాలను దన్ని పోఁగలవె? చూతుంగాక వాత్సల్యమున్.

340

పైమాటల్ వెయి యేల; అయ్యవి ప్రగల్భ తెల్లయన్ వేళకుఁ
గామాచారులె; ముఖ్యమవ్వయమునైన న్బొట్టకే, మున్ను నిఁ
శ్రీమాతా! యన లేదు, నీపరమదాక్షిణ్యమ్ము నార్జింప; ఈ
రామాచారమె దక్షిణమ్ముగఁ గదా; వామాత్రయాకారిణీ!

341

మలినము గాక, నీరచనమాధురి జానగు పుణ్యలాంగలీ
పులినములందు సాగు మన ముచ్చట లంబరనీరసంచర
మ్ములు విననిమ్ము; తల్లి! తొలి పుట్టుల పున్నెము పండి ముందు బా
ముల నిలుఁగొల్పు భాగ్యమున, ముక్తములై చనుఁగాక, శాంభవీ!

342

ఆతిథ్యమ్ములు లేక సాంబశివపాదార్చావిధుల్ లేక, స
త్పాతివ్రత్యము లేక, శౌరితులసీభవ్యార్హణల్ లేక, శ్రీ
మాతృస్తోత్రము లేక, తాతగురుసమ్మానమ్మును న్లేక, వి
ఖ్యాతిం బాసిన యిండ్లఁగాలిడక దవ్వే పోదు వమ్మా! రమా!

343

మన కడ్డంకు జగత్ప్రియత్వ, మదె యాత్మప్రాప్తి కానీని బం
ధనమం టెగ్గదె, మిమ్ము నన్నుఁగడు సంధానించు నెయ్యంపుఁద్రా
డనియుఁ, బిమ్మట నయ్యదే తగులు పాయంజేయు కీలంచు, నీ
వనవేఁ బిడ్డలు తప్పుదారులకు పోనై పోవరే? శాంభవీ!

344

నేనే కోరి బహుత్వలీల, నిటుఁబత్నీపుత్రభృత్యాకృతిఁ
నేనే విష్ణువిరాట్స్వరూపనయి సందీపింతు, సేవింతు, నా
నేనుఁ; సత్యమటంచుఁ దల్పెదవ యేనిఁ, నీసుతుల్ నేసనం
గా నేమో గుఱితించి యమ్మవగు నిన్గానంగలా; అంబికా!

345

అకటా! శిష్యుఁడు గాకె దేశికుఁడుగా నాసింపఁ బోకోయి! సా
ర్థకమా శిష్యత నీకె యబ్బిన, గురుత్వంబింతలో నబ్బు; దై
శిక దేహంబది మట్టిబొమ్మ యయినన్ సిద్ధి చు మోక్షంబు సా
ధకపుత్రా! యని తెల్పి కాచుటది నీధర్మంబు సర్వేశ్వరీ!

346

సత్కృప న్నుపదేశమో, యెదియొ దీక్షాదానమో చేయు దే
శికు, నీవానిఁగ నాంతరంగికునిఁగాఁ జేయంగ లేవేని, దే
శికుఁడే నీవును గావయేని, విత నీశిష్యత్వమున్, నీకు దై
శికలాభంబెది? యంచు సాధకునకున్ జెప్పంగదే శ్రీగురూ!

347

అసదవలంబులై, సదమృతార్థవివంచితులై, సదా విష
గ్రసననిషక్తులై, భవదరాతులఁ బోలి చరించు మూఢులం
దు సయిత మొన్నఁడుంగనలు తోఁపని కన్కలి నిల్చినప్పుడే,
యసదృశసాధనాప్తిఫల మబ్బిన గుర్తగు మాకు శాంభవీ!

348

అనయము నింద్రియాయతనములందగు నాగమనాగమంబులన్
గని నను బట్టుకోఁగలవు నన్నొకనాఁ, డది వ్యర్థమైననుం
వనరకు; నీకు నప్పొఫలభావమె సూ ఫలమిచ్చునంచు, నీ
తనయుల కీవె కూర్పఁదగుఁ జాలిమి నెయ్యము మీఱ శాంభవీ!

349

జననీ! నేనన దేహమే యనెడి క్లేశమ్మాడ్చి, యాపైని నే
ననఁగా బుద్ధి యటన్న క్లేశమును సమాయంజేసి, యా బుద్ధికం
దని చోటన్ మఱి "నేను నే"ననుచు సంభావింప రానట్టి తా
వున నీబిడ్డనిఁ జేర్పు నీదె దె యాపూటమ్మ; సర్వాంబికా!

350

జననీ! సంశయమున్న తావునను విశ్వాస, మ్మసూయాస్థల
మ్మునఁ బ్రేమయున్నను, హాని చోట సమానమ్మునన్, నిరాశాస్థల
మ్మునఁ బూర్ణాశను, నిల్పు నోర్పు కరణమ్మునన్ గా నొసఁగంగదే
వను; నోసర్వనియంత్రి! పరమానందాత్మికా! శాంభవీ!

351

ఎన్నఁగ నాకృతఘ్నతకు నించుక పాచిత మిద్దె యంచు, నే
నన్నివిధాల నాత్మబలి యచ్చెదనంచు ముముక్షుభావసం
పన్నత యబ్బినన్ సకలవాసనలున్ భవదీయమూర్తిలో
నన్నటఁ జేరిపోవు; నిదె నచ్చిన ప్రార్థనమందు శాంభవీ!

352

తనయా! విశ్వవిరాట్టు నొందుటకు నిత్యంబీవు నీలోన నే
యనుభూతింగొను వ్యష్టిసత్తయె సుమా, యాధారమా; భూమిగ
ర్భనిగూఢంబగు వారిప్రవాహమునకై త్రవ్వించుకోవే పెరం
టను గూపంబని నీదు బిడ్డనికిఁ దేటంబెట్టుమా; అంబికా!

353

జననీ! నీపృథుదేహమా పృథివివటమ్మందుఁ బద్మాదికా
సనముం గూర్చెద, ధ్యానయోగినయి, తచ్ఛైథిల్యభీయుక్తు, న
న్ననుకంపామతిఁ గావవే, యనెడి వాఁడాత్మార్పకుండౌచు, నా
సనశుద్ధిం బొనఁగంటె నీవె శ్రితరక్షాదీక్షతో శాంభవీ!

354

ఏకడ నున్నదమ్మ, యని యిట్టటు పాఱుచుఁ డంతటన్ సదా
మీకయి పూర్ణభావమున మారొటువల్ దొలగింప, నేనె వి
శ్వాకృతితోడ నుంటి నని యాత్మజకోటికి నచ్చఁ జెప్పుచున్
నీకడగొట్టు సంతునెడ నెయ్యముఁ జూపుము విశ్వరూపిణీ!

355

నీకరుణాకటాక్షమున నిల్పి యాదెప్పుడో బుద్ధియోగమున్
నాకిడు దేని, దేనికయి నా శ్రమసాధనమయ్యె, దేనికై
వ్యాకులపాటు చెందితినొ యాఫలమబ్బెను; దాని వర్ణనం
బేకడ కృష్ణగీతల ముగిం; పడ పెట్టుము భిక్ష శాంభవీ!

356

ఈ సుఖ మొక్కటైన విషయేంద్రియయోగముచేత భిన్నతా
భాసము నొందు; మానవుని భావము భిన్నరుచిప్రకీర్ణమై
మోసము నొందుచుండు, రసమూర్తిని నిన్ను నెఱుంగలేక; యీ
మోసమునందు బిడ్డలను ముంపక సత్యముఁ దెల్పు మంబికా!

357

అమలాద్వైతమహానుభూతియుతులౌ నాశంకరాచార్యము
ఖ్యమహాత్ముల్ స్తుతిసేళ, వేడు లటే ద్వైతాధారులే యాట, స
త్యము కాదా - అది మాకుఁదప్పనిది కాదా, యట్టిచో మమ్ము క్షు
ద్రమతుల్ గాఁగని త్రోసివేయకు, జగద్ధాత్రీ! సుశీలికిన్ శివా!

358

అమ్మా! ఆత్మవు నీవు; నిక్కముగ 'చేనస్నట్ట' వస్తుస్వరూ
పమ్ము నీవు; వది యొక్కటే సకలజీవవ్రాతమం, దేనువే
సమ్ముం దాల్చి ప్రతిధ్వనించు; నపుడే శక్తిప్రథన్ బొల్చు; భి
న్నమ్మం చెన్నడు మున్నె నీవనుచు సన్త్రానమ్ముతోఁ దెల్పవే.

359

దుర్గంబన్న, భయంబు సంసృతియు దైత్యుండున్ జనద్దుఃఖరు
గ్వర్గంబర్థము; కొమ్మనందమరి 'ఆ' వర్ణంబు తద్ధంతయౌ;
భర్గార్ధాంగి! జనించె నిట్టులు భవద్వ్యాఖ్య; నాతల్లి! యా
దుర్గానామనిరంతరస్మరణసంతోషమ్ము నాకీయవే.

360

"ఉన్నది జ్ఞానకేళి, మదియున్ గొఱఁగానిది, చిత్తశాంతి నీ
కున్నది, నాయహంకృతికి నూఁతయి; కావున నాదు శోకమో
హోన్నతి దాఁటు దారి యొకటున్నఁ గృపం దెలియంగఁ జూపవే"
యన్న యుదారభావమె యథార్థనమస్య, గురుస్వరూపిణీ!

361

అవిరతతాపతప్తమగు నాత్మజబృందము, నీదు స్నేహబిం
దువులకు నోరు సాఁచుట కనుంగొను, మీయుగసంధియందు, దా
దవులను నిల్వ కొక్కపరి దర్శన మిచ్చెదవేని తాపవ
హ్ని విధుతమై రసార్ద్రమగు సెండిన సస్యము వోలెఁ జండికా!

362

అకటా! నీ జగదాకృతిం గనుచు, 'మిథ్యా భ్రాంతి' మున్నొ నిర
ర్థకమా మాటలు కొందఱంటకు నిమిత్తంబేదొ నేఁగాన నే
రక నిన్నడ్గెద; సర్వభూతములలో భ్రాంత్యాకృతిన్ బొల్తువన్
నిజము న్నిల్పఁగ వారి నోళుల నిటుల్ నీవే బయల్దేఱితో?

363

మఱఁగంగోరెద వేసి, రూపమును నామంబాఱె, యూహాత్ నుడుల్
మఱఁగున్; నీవు వికాసమొందిననె యమ్మా! నామరూపక్రియా
గణనల్ తేలిక యాను మా; కపుడు నీకార్యంబులన్ జల్పు మీ
యణుసంతానకృతార్థతాప్తి కనువౌనట్లోగుణాలంబనా!

364

ఎక్కడనుండి వచ్చితినొ, యెవ్వఁడనో తొలి పుట్టువందు, నే
నెక్కడి కేగువాఁడనొ, మఱేమగుదున్ మెయి వీడినంత నే,
యొక్క రవంతెఱుంగ; నిటులున్నను సర్వము నాది యంచు నే
నిక్క చరింతు; నిట్టి కడు నీచుని సైఁచెదొ, యేఁచెదో? శివా!

365

అరయ భవచ్ఛరీరజగదంతరమం దణుభావమొంది, ని
ద్దురఁబడి, సృష్టిలీల మఱిదోఁపఁగ, మేల్కొని వ్యక్తమాట సు
స్థిరనియమంబు జీవుల కదే యని శాస్త్రము చెప్పఁగా, జను
స్స్వారతి యెటాను? యీముడిని విప్పఁగ నీవె సమర్థ, వంబికా!

366

'అదె యదె చెట్ట'టంచు మనసన్నది; వెంటనె బుద్ధి 'కాదు కా
దది యొక చెట్టు రూపు గొని యమ్మయె యున్న'దనన్, మనస్సు న
మ్మదు; 'జగదాకృతిన్ సకలమాతయె'యన్నదె బుద్ధియోగ; మి
య్యదె బహుభాగ్యమంచుఁదనయాళికిఁ దెల్పుము నీవె; జ్ఞానదా!

367

మూఁడి విచారమార్గమిది మంచిది; మీ వరివస్య మాకు స
మ్మోదకరంబు కాదను సుబుద్ధుల కీవె వచింపుమా, విచా
రోదరమం దుపాసనమె యున్నది, శ్రీరమణర్షి రామకృ
ష్ణాదుల బోధతోఁ దుతెఁదదాచరణమ్మును జూడు మంచుమా!

368

ఇసుమంతేని జడప్రతీతికి మనమ్మొక్కైన యున్నాళ్ళ, స
య్యసురాశ్యాచరణమ్ము శాన్తిలదు; దృశ్యమును జడమ్మంచు లే
ము సుమా యెన్నఁడు నేదియున్; వెరవు నేనో మాచి యజ్ఞానమే
పౌసఁగంజూడుమటంచు బిడ్డలకెటో బోధింపుమా, శాంభవీ!

369

సమరము లేల లేప? అణుశస్త్రహతిన్ గలిదోషదూరజ
న్మమరణ మేల? మానుషతనుశ్రితవై యవమాన్యవైనఁగో
షమణఁచు కోనిదా వెరవు? వానికి నీవెటో మెల్లఁగా వహం
మమతల వేరు ద్రెంచు మతిమత్త్వముఁ బెట్టినఁజాలదా? శివా!

370

నిన్ను నెఱుంగఁజేయు జతనమ్మొ రజోగుణ; మట్టి యుద్యమ
మ్మునెఱవేర్చు స్పందమునఁబుట్టెడి బోధమె సత్త్వ; మట్టి తె
ల్విన్నటి నడ్డు స్పందనము పేరె తమోగుణ; మీగుణాల తె
ల్విన్నఱఁబెట్టకున్న నవివేకులమై చెడిపోదు; మంబికా!

371

వీనినెకా, ప్రకాశము, ప్రవృత్తియు, మోహమటంచు, నీగుణ
జ్ఞానముఁగోరు పార్థునకు నచ్చుగఁ దెల్పితి; యోగశాస్త్రమా
వీనినె ప్రఖ్యయంచును, బ్రవృత్తియు నా స్థితియంచుఁ బేర్కొనెన్
వీని నెఱుంగ లేనతఁడు నీవయిపెట్టులు సాగు? శాంభవీ!

372

జనిచక్రావిరతార్తిఁగుందెడి భవత్సంతానముఁ బ్రోవ,
యనుకంపామయదృష్టి తక్కఁగ నుపాయంబొండు లేదంచు, నీ
వనజాతాంఘ్రులఁగానఁగా నిడిన నాప్రాణమ్ము, నీప్రాణమం
దు నెటుల్ చేరిచికొంటో? యెప్డో? సుఖచిద్రూపా! భజత్పావనీ!

373

అమృతావాప్తివిరోధియైన, దసదాఖ్యంబౌ జడత్వప్రియ
త్వమె చుమ్మా; శరణాగతత్వ మొకటే తద్గ్రాహమోక్షాప్త్యుపా
యము; మదే గట్టి పునాది సాధనికాయ్యస్థాము; కెందైన నం
చమరారాధ్యపదాబ్జ! నీసుతుల కీవందింపవే, శాంభవీ!

374

తలఁపఁగఁజాలకుంటిమి యథార్థసుఖంబెదో; కామకాంచనా
దులనగు తుచ్ఛసౌఖ్యమది దుఃఖముతోడిది, చంచలమ్ముగా
నెలువక, ముండ్లకంచియలనే తిని నోళులు గాయపడ్డనున్
దెలియఁగ లేని లొట్టెల గతిన్మను మమ్ముల సైఁపు, మంబికా!

375

ఇమ్మని, నిన్నుఁ దెమ్మనుట కేమి మిగిల్చితి వమ్మ! పంచకో
శమ్ముల పుష్టికా దినుసు చాలఁగ నిచ్చితి, వందులో నిగు
ప్తమ్మగు వాని తెల్పెడిన దండిగఁ బెట్టుము, దానిఁ బైకిఁ బోఁ
జిమ్మెడి యాసురీగణముఁ జెండు మటంచున చేయి సాఁచెదన్.

376

నిత్యానందద! జీవికాకృతిని సందీపింతు వీవన్న యా
సత్యజ్ఞానము జాఱె, లేములు నిరాశల్ గ్రమ్మఁగా, నింద్యదు
ష్కృత్యమ్ముల్ బురదాలు లంచములు హెచ్చెన్; బిడ్డలం బేదలై
నిత్యమ్మేడుచు భారతీయులకు నీ సిక్కచ్చి యెట్లూడ్తువో?

377

తల్లీ! తల్లి! యటంచపారమగు నుత్కంఠన్ ద్వదంకాబ్ధిలో
హాసోల్లాసమ్మున నుండ, మోహినివి తుల్యోత్కంఠతోఁ బిల్వక
లలన్ దవ్వగుచుందు; వింతకును మా యాత్మార్పణాభావమే
తల్లీ! హేతువు; దాని నేర్పఁగదె వాత్సల్యమ్ముతో నిప్పుడే.

378

తొలుదొల్తన్ బరజన్మజన్మములయందున్ నాబహుత్వాశతే
తల నిక్కించుచు నాదు చిత్తమను క్షేత్రమ్మందుఁ గూర్చుండె శ
త్రులెయ్యై, నీవె కరాత్తఖడ్గవయి శత్రుచ్ఛేదమున్ జేయవే
నలవే? నాశట నీకుఁ దావిడెడి ధైర్యం బేది? శ్రీచండికా!

379

జననమె యిమ్ము; మోక్షమె యొసంగుము, తత్పరశర్మరూపవున్
గనఁగఁ బ్రపంచదేహవును జ్ఞాననిసర్గవు రూపహీనవున్
వినతకృపానిధానవవు, విశ్వజనిత్రివి, భూతధామవౌ
నినునె భజింపనిమ్ము నను; నీదగు చిత్తమె నాదు భాగ్యమా.

380

తల్లీ! క్రమ్మెను నీ ప్రియాత్మజుల మిథ్యాభ్రాంత్యవిశ్వాసముల్
పెల్లై కామగదార్తు లల్లుకొనె; నా కిర్యాభతమై నీకృపా
ఫుల్లాలోకసుధాభిషేచనమునన్ బూతాత్ములన్ జల్పి జ్ఞా
నోల్లాసాగదరత్నయోగమున మమ్ముల్లాసులం జేయవే!

381

డెబ్బది యంచొకం, డొకఁడు డెబ్బదియాఱన, నీవొ "అబ్బిరో!
డెబ్బది తొమ్మిదేడులు పటిష్ఠశరీరు నొనర్తు నంటి; వా
నిబ్బరమూని నీదుపదనీరజసేవకుఁ జాల వీలటం
చుబ్బుదు, నాఁటిమాట మదినుంచుము మర్వకుము, కాలరూపిణీ!

382

♦ మంచుల కివ్వి మంచి బహుమానములంచును గొన్ని, నీవు గా
వించిన దుండగమ్ముల కివే యని గొల్సులు కొన్ని నాకు బం
ధించితి; విప్పి దుల్చుకొను తేఁకువ నాకెది తల్లి? నీవె మే
లెంచి సడల్పఁగా వలయు; నెప్పటికో పరిపాక? మీశ్వరీ!

383

♦ అజ్ఞుల్ కర్ణపిశాచయక్షిణుల నాయాసమ్ముతోఁ గొల్చి స
ర్వజ్ఞత్వాశను, నీకె రూఢమయి సర్వజ్ఞత్వమే పార; క్షే
త్రజ్ఞా! చందసభూరుహాభ్రమనుదభ్రాంతోత్థమా వేమునే
యజ్ఞానమ్మున నాశ్రయించునటు లమ్మా! సర్వశక్తిప్రదా!

384

♦ నీతలఁపేమొ, సర్వజననీ! సకలంబునఁ బ్రజ్ఞరూపునన్
ఖ్యాతి వహింతు; విప్డు నరునందున, సర్వము తప్పపాటులో
భూతి రొనర్చు దివ్యవనిమ్మట్టులఁ బన్నఁగఁ జాలు ప్రజ్ఞవై;
తీతెఱఁగెన్నఁగా మొదటికే తలపెట్టితివేమొ? భైరవీ!

385

అమ్మరో! నిన్నుఁ బూజలను ధ్యానములన్ జెలఁగించు వారి హ
స్తమ్ముల నెల్లఁ గూర్చి మొలత్రాడుగ, వారల పుత్త్రకూన్ల హా
రమ్ముగ, వారి పీడ కెద రాక, ధరించితి వంచెఱుంగకే,
యిమ్మగు నీపదార్చ మతిహీనులు చేటనుచుంద్రు, కాళికా!

386

ఒకమఱి చెల్మియైన మఱి యొగ్గదు పిట్టలజంట; అగ్నిసా
క్షికళత్రపథంబు లెక్కడివి? సీ! నరు పెండ్లిఁదలంచుకొన్న, ల
జ్జకుఁ గతమౌను; మానిసిది సాహసచంచలభావమాటచే
సకలజనిత్రి! నీవిడిన జ్ఞానము మాఱెనో? పెట్టుటెంతయో?

387

కూరుకు తిండి కూటములకుం గడవన్నిగులైన కాల, మా
కూరుకు తిండి కూటములకుం దగు దినములు కూర్పుఁ బుచ్చు చా
చారి నటించుఁ ద్రిప్పటోని, కర్త్యమిదే యను మర్త్యుఁడౌర! త
న్నారసి నిన్ను నారసి సుఖాప్తిఁ గనండిది వింత; మోహినీ!

388

ఔరా! మూర్ఖజగత్తు! చిన్నటనె గాయత్రీమహావిద్య నో
రారం బైకొని, మూడికిందుడిచి పాడై పోవుచో కాక, యే
ధీరుండేన్ జననీమహాప్రవణుండై దీపింప, నిమ్మాత్మకా
జారుల్ తప్పనుచుంద్రు రెండు నెఱుఁగన్ సత్యమ్ము లేకమ్మరా!

389

తన మెడఁబోఁగు కందువను, వారల కుత్తుకఁ ద్రాటి సత్త్రమున్
గనుఁగొను వాఁడె జాణ; అది గానఁగ నేరని వాఁడు రెండునున్
బెనవడఁ గూర్చి పెండె కురిపెట్టుక చచ్చుట మేలు; కానిచో
మానుజతతో స్వజాత్యములను మంటను గల్పుటె కాదో, శాంభవీ

390

పదియాంధ్రుల మున్నిపోఁగల సుఖోపాయమ్ము లెన్నెని, మా
వకల్యాణమె కోరి చూపిన జగన్మాన్యర్షు లెచ్చోటఁగా
వదేహమ్ములఁదాల్చి, రచ్చటనె యీ దేహమ్ముతో నిల్చి, న
ష్టవమానించెదె, ధీవిహీనజని మాత్రాయాసిగా? నంబికా!

391

అమ్మవు నీవు, సుప్రకట వందటి, కీవు ప్రసన్నవౌట, 'మా
యమ్మయె మాకుఁగావలయు' నంచుఁదపించెడి వారినెల్ల స్వాం
మ్మునఁజేర్చి, యెన్నఁడు దిగంబడ నీక, చెఱంగుచాటునం
దిమ్మిదు"దన్న నమ్మరది యీవె సుతాళికిఁజాటు నంబికా!

392

వెలయుఁగ నాత్మయే ప్రకృతివేషమునన్, మఱి మాయరూపునన్
దలిరుచు శక్తిగాఁగ, నదె తాలిచె నయ్యయి పేళ్ళ; నీయదే
కల తెఱఁగాత్మభిన్నములు కావనినన్, దవు చూపు లేని తం
బులకది నచ్చకున్న; దెటు బోధ యొనర్తువొ నీవె, శ్రీగురూ!

393

అమ్మ యథార్థతాపరిచయమ్మె యనంబడు జ్ఞాన; మమ్మపైఁ
బమ్మిన ప్రేమ నిల్పుటయె భక్తి యనంబడు; భక్తిఁగో నచే
నమ్మను గూర్చి చేయు పని యంతయుఁగర్మము; గాన నెద్దియే
నమ్మనె కూర్చి చేయుఁడని యార్చినఁజేయ రదేమి పాపమో!

394

వెదకెద రేల యమ్మకయి, విశ్వము_తానయి నిండియుండ? మీ
వెదకెడి కన్ను మూసికొని, విన్నది కన్నది మీతలంచు న
య్యది, సకలంబు నమ్మ, యనినంతనె కన్బడు నంచుఁబోరినన్
బదిఁబది నమ్మ రేల కడుబఁడలు తమ్ములు; విశ్వరూపిణీ!

395

అవునా, నిజదత్తాసురాత్రి విడునా, అమ్మా! మహాప్రాణరూ
పవు నీవే నలువైపులన్ మలసి యుద్భాసించుటన్ విస్మరిం
చి, వివేకాంధులమైన మాకు? నెటు రక్షింతో త్రితాపాగ్నిహే
తి వెసంగ్రమ్మిన హేతు వీయదియ కాదే; యెట్లు చల్లార్తువో.

396

నల్లని తల్లి కాళి, యనిరన్ వెఱపించెడి మాటలాడుచున్,
తెల్లని తల్లి వాణి, యన ధీరతఁగొల్పెడి మాటలాడు నీ
కల్లరి మూఁక, నీకభిముఖంబగు సంతతి మోము మార్చికే
డెల్లఁదలంచు మాయమునకు నెప్పుడెటుల్ తొలఁగింతో? కాళికా!

397

సురథసమాధు లెందఱో విశుద్ధులు నన్నని యాదరింత్రు; నా
మెరమెరఁదీర్పఁజాలు నొక మేధసుఁజూపవు; నీవె మళ్లి స
త్కారుణను బాసలై విషయకాననమందునఁద్రిప్పఁబూనితే?
వెరవిదలే? బలంబఱిన పెత్తనమందిటు; భక్తవత్సలా!

398

ఇదిగో, యర్పణమందు లోపమిసుమంతే లేనటుల్, తల్లికి
వెదియే నిమ్మది శక్తిపూర్ణమయి, నీకే మళ్లి వచ్చుంజుమీ,
యదియే మాతృత; అర్పితమ్మలఁదియే యాఁగాక, చింతింప క
ష్మదయాలుత్వము మచ్చుచూడు మనిసన్ మాతంబి యాఁగొట్టఁడే.

399

స్తనయిత్న్వంతరగుప్తచంచలలఁబ్రజ్ఞన్ లాగి, మా యంత్రచా
లనదీపజ్వాలనాన్నపాచనకృతుల్ చల్పింతు మేమం చహం
తను నిక్కించెడి వారికెల్ల, మనుజత్వమ్మిచ్చి ప్రజ్ఞాకృతిన్
మను విద్యుత్తవు నీవె యంచెఱుఁగు సామర్థ్యంబు లేదంబికా!

400

అడుగడుగందు, శ్వాసగతియం, దళితేంద్రియచాలనమ్మునం
దుడుఁగని జ్ఞానరూపమున నొప్పెడి నిన్ను గ్రహించుచుండి యె
న్నఁడు నొకసారి, అమ్మ! యని నమ్మికఁబిల్వక నాదరించు మా
దుడుకుఁదనంబె నిన్ను నెడఁదోలెను మాకని కుందెదర్; శివా!

401

కన్న కుమారు లెంత నినుఁగన్నడ చేసిన, నీవు స్నేహసం
పన్నవు బాధ్యవై మఱలి వచ్చెద; విట్టి యనాదరమ్ములో
నెన్ని యుగమ్ములో చనియె; నిప్పుడు మానుషదేహమబ్బినన్
గన్నులు విచ్చి నిన్ననిక కళ్ళల నింకెపు డూఁడు? శాంభవీ!

402

దయ లేకెంతగ నీవు బుద్ధిమయ కేంద్రమ్మందుఁగాలూన్చి యో
గయుతిన్ వేళను దప్పసేయుదువొ, నిక్కంబంతఁగా మాకు నై
పయికక్ష్వేళనిగారకారణ మెటుల్ శాంతించు? నీవు త్రిసం
చయమున్ ద్రాగఁగఁజేయుదే విషము? నోసర్వాంబ! సర్వేశ్వరీ!

403

నతులర్పింతుము పెక్కు రీతులను, దాన న్మాయమహాంతాశిరా
నతి యెంతయ్యెనొ, తత్ప్రతిష్ఠయును విజ్ఞానమ్మునందెంత యు
న్నతి యీడేఱెనొ; యెన్నలేనపుడు మానప్రత్యమన్వర్థతా
చ్యుతమై నీయెడ కెంత దప్పులనొ మమ్మెంచున్గదా; శాంభవీ!

404

తొలుత గురుప్రణామములతో, గురుమూర్తిని నిన్ను గాంచి, యా
వలఁదలతో సహాంతను భవచ్చరణార్పిత మాచరించులే
సులువుగ నాత్మరాజ్యమునఁజొచ్చు దువార మిదొక్కటే కదా!
తెలియరు కర్మసాధన మిదే యని యజ్ఞులు గొందఱంబికా!

405

చాలఁగ నమ్మకమ్మును నసంశయమన్న రసాయనమ్ములన్
జాలఁసుతాళి కీయమిసె, భ్రాంతి జడమ్మును మిథ్య యంచు ని
ర్మాలవచోవిశేషములు నీసకలాకృతికిందగిల్చి, జ్ఞా
నాలయ మంటసిల్ల నడుగాడని దుర్బలులైరి, శాంభవీ!

406

పలుతెగలా నభావముల పట్టిక సిద్ధము చేసిరయ్యె, నినున్
బిలుతురు; జీవభావమును వీడక, నిత్యముతోడనే నిగా
కలుపక, వెఱ్ఱి మొఱ్ఱి దరఖాస్తులు పెట్టిన బుట్టదాఖలా
ఫలమగు నన్నునుం జెవిని బట్టరు తంబులు, చూడు మంబికా!

407

కసగుడ్డల్ ధరియించు వానిఁగని మోకాళ్ళంబడున్; నిక్కమౌ
రుసియైనన్ సహజంపు వేసమున మార్పుల్ లేని పుణ్యాత్ముపై
విసువుంజూపు స్వకీయుఁడైన; నిది నీవే భ్రాన్తివై సర్వభూ
తసమూహమ్మున నుండు హేతువునఁగాదా? చిత్రలీలావతీ!

408

కర్మఫలమ్మె జ్ఞానమగు; కర్మమె రూపముఁగాఁదలిర్చు, నీ
ధర్మము తత్ప్రకాశకము; తల్లిరో! జ్ఞానము నిత్యమౌట స
ద్ధర్మనిదుల్ సుధాభిదను దానినిఁ బేర్కొని; రట్లు గానఁ, ద
త్కర్మఫలమ్ము సైతము సుధాప్రథతో శ్రుతి పల్కె, శాంభవీ!

409

తనకంటెన్ బరమైన జ్ఞాతృపరతత్త్వంబందు లీనమ్ముగా
మన, నానాఁడమనస్కుఁడై నరుఁడు కుంభప్రఖ్యమౌ వాయుచా
రనిరోధంబయి, కుంభసంభవుఁడు నాఁ బ్రఖ్యాతుఁడై, శ్రీహయా
స్యుని శుశ్రూషఁ ద్వదీయతత్త్వలహరీసుస్నాతుఁడౌ; నంబికా!

410

జననీ! చండికవౌచు నీవు నిశితాసంకల్పనాస్త్రంబుఁజే
తనుఁబెట్టంగఁదుణించు నాఁడె, చలచిత్తప్రఖ్యదుర్వ్యాళిఖ
ణ్డనముంజేసి, ప్రశాంతమైన భవదఙ్కంబెక్కెదున్; గానినాఁ
డనయంబున్ జనిచక్రయంత్రణము పాయంబోదు; రాజేశ్వరీ!

411

అరయఁగ నింద్రియాలు విషయమ్ములఁ జేరుట, యవ్వి స్వాంతమున్
దరియుట, యద్ది బుద్ధికడ దార్చుట, యప్పుడు బుద్ధి నాకడన్
దరియుట, నేను నీకడను దారఁగ నీవయి పోవు టంతయున్
బరఁగును యోగసంజ్ఞ; నదె వాస్తవమంటివి కాదె! శాంభవీ!

412

మా సకలాంబయే సతము మాకు సుఖాప్యపథార్థ; మామె యే
యీసకలంబుఁదాన యయి, యేసరు నెల్లెడ; నన్న గాథవి
శ్వాసిమె, శ్వాసరోధముఖసాధన లక్కఱ లేకె, తాను వి
శ్వాసియగున్; సురాగమవు వత్తువు కోరినయంత, శాంభవీ!

413

అమ్మా! తోఁచును శాస్త్రవాక్యములయం దాపాతదృష్టిన్ విరో
ధమ్ముల్ పెక్కులు; జీవునం దెపుడు మేధారూపవై నిల్చి స
త్యమ్ముం దెల్పుదొ, నాఁడె నీవు విదితాఖ్యన్ బొల్తు; శాస్త్రార్థమ
ర్మమ్ముల్ బైలగు నాఁడె జీవుఁడెడయున్ బంధమ్ములతో, శాంభవి

414

నినుఁగనె నేని బ్రాహ్మణుఁడు; నిన్నుదారి క్షతంబులోర్చు వాఁ
డనఁదగు క్షత్రియుండు; భవదాదరసీమఁ బ్రవిష్టుఁడైన వాఁ
డనఁబడు వైశ్యుఁ; డమ్మ పదమందక శోకమునన్ ద్రవించు వా
డనఁబడు శూద్రుఁ; డియది యథార్థము నాలుగు జాతులంబికా

415

శోకార్తుండును, క్షుత్పరీతుఁడును, దుర్గుష్టుండునుఁ జిత్రహా
హాకారమ్ములు చేసి చేసి, తుదకండానందపుంజాడనె
ట్లో కన్గొందురు; నీస్వరూపమట యెంతో గుప్తమైయుంటచే
లోకంబాకులపాటునొందు, నిది నీ లోపంబు కా, దంబికా!

416

కరుణాసాగర! తల్లి, పుత్త్రుని యహంకారమ్ము క్షుద్రత్వముం
బరిణామిత్వము మాపి, యే తనువుతోఁ బ్రత్యక్షమై కట్టనాల్
విరియంజేయునొ, యట్టి మూర్తిఁగని, నిర్భీతిన్ దదీయాంకవి
ష్టరముం సాధకపుత్త్రుఁడెక్కుటకు నీవన్మాత్రముం జంకునే?

417

మనసే యీయక మేను పంచు జనునిన్ మన్నింప; వానప్రమతిన్
గని సామాన్యులు వాని భక్తుఁడనుగా నన్నన్, నీవు సర్వజ్ఞవౌ
టను నీకంటిని డాఁగుఱింపఁగఁగలండా? వాని యీ యాత్మవం
చనమే నీకెడముంచి త్రిప్పును జనుల్ చక్రమ్మునం దంబికా!

418

మము రక్షించుట యన్న, నీవొకతెవే మా సౌఖ్యదుఃఖాకృతిన్
దమితో వత్తువటన్న సత్యమునుఁ జిత్తమ్మందునన్ మర్మమ
ర్మములన్ నాటఁగఁజేయుటే; యపుడె సూ మమ్మేఁచతే దీబహు
త్వ, మిదే రక్ష; మరేమి కావలయు జీవద్భ్రాంతులూడ్పన్, శివా!

419

అమ్మాయె సత్కృపన్ వెలయు నప్పుడె లోపల బుద్ధియోగరూ
పమ్మున, 'నాకు నమ్మకు లవమ్మును భేదములే'దటన్న ని
క్కమ్మది నాటినట్లు; విని గ్రంథములంగని యాఁడువారి భా
వ్యమ్ములు కేవలమ్ము శుకశారుల పల్కులు కావె? శాంభవి!

420

సుమహాత్తత్త్వవికాసమైనపుడె తోఁచున్ జీవునం, దెన్ని జ
న్మములే నెత్తిన, మార్పులెన్నొ యయినన్, మత్తేంద్రియగ్రాహ్యభా
వము లెంతే నెలపెట్టినన్, సతము "నావాసమ్మఖండమ్ము ని
త్యము నా సుస్థిరసత్త యంచు; నదె నీయంశమ్మటంచున్," శివా!

421

జీవుఁడు బుద్ధితత్త్వమునఁ జేరిన యంతన, మున్ను తెంపు లే
కే వికసించి, వానిఁదలక్రిందులు సేసిన భావరాసు, లా
జీవుఁదటస్థసాక్షి యని, చేరక శాంతిలి ఛాయలట్టులై
పోవును; మాకు దీని సరి పుణ్యఫలంబు మఱేది? శాంభవీ!

422

"నీమహిమంబుఁ దెల్పునది నీదగు రూప"మనంగ, నీజగ
న్నామకరూపమంచు నొక నాఁడెపుడర్థముఁ జెప్పికొన్నచో
'ధీమహి భర్గ'యంచొక ప్రతిజ్ఞకు సూటిగ ధీప్రచోదన
స్థేమఫలాప్తి జీవునకు సిద్ధము కాదటె? సర్వసిద్ధిదా!

423

అనుభవమయ్యె నాకు సకలాంబయె ప్రాపని; నాకవశ్యమా
పనులవి లేవు; సాధన లవార్యవిశుద్ధిని బొందు; నేను నగ్నవ
త్సునివలె నీయొడిన్నిలిచి, చూచుచునుండెద; నన్ను నొండి బి
డ్డను దిగఁద్రోయఁగాఁగలవె? డంబము లేక వచింపు మంబికా!

424

తనుముఖ్యమ్ముల నాత్మబోధ విడి, ధీతత్త్వాధిరోహమ్ము చే
సిన బిడ్డంగని నీవు డిగ్గుదువు ధీక్షేత్రమ్మునం; దాస్థల
మ్మునె బృందావనమంద్రు వైష్ణవులు; శైవుల్ దానిఁగైలాసమే
యనఁగా, నేను నుతింతుఁద్వత్పరమధామాఖ్యన్ జగత్పావనీ!

425

చాతుర్వర్ణ్యవిభాగమే తెలియ సృష్టంబైన సర్వంబునం,
దీతత్త్వమ్ము నెఱుంగలే కమతులై స్వేచ్ఛావిహారాహంకృతిన్
బూతాపూతములం దెగించి కలగుల్పుం జేయు నీ సేవకుల్,
వీతాజ్ఞాబల యట్టులుండుటది దేవీ! ఆలమా? లీలయా?

426

లలితా! నీనియమంబు లంతట ననుల్లంఘ్యమ్ములై తోఁచి, మ
ర్త్యులయందయ్యవి వ్యర్థమాటఁగనఁగాఁదోఁచుంగదే - యింతలో
బలితంబౌ పరివర్తనమ్మొకటి నీస్వాతంత్ర్యముం జూపుచున్
విలయాశంకముగా నొనర్తు వనుచున్, విశ్వేశ్వరీ! చండికా!

427

హెచ్చుం దగ్గును లేక సర్వమున నిన్వీక్షించి, సర్వమ్ము నీ
యచ్చొంపుందనువంచు, నందలి విమర్శాకార మీవంచు, నీ
సచ్చిద్రూపమెఱుంగు బిడ్డలె భవచ్ఛాతాకృతిస్నిగ్ధులై
నిచ్చల్ నీయొడిఁ జెంగుచాటునఁ దమిన్నిల్వంగలా రంబికా!

428

నీ పరమార్థముం దెలిసి, నిత్యసుఖానుభవమ్ముతో, నెవం
డౌపనిషన్మహర్షి సముఁడై, తన పల్కులు మేలుకొల్పులై
చూపులు సత్యవస్తుపరిసూచకమార్గణదీపకాన్సులై
యేపు వహించు నాపురుషుఁడే భవదగ్రసుతుండు, శాంభవీ!

429

దాసోఽహమ్మని చేరనా? వలదు; సన్తానమ్మనం చక్కసం
వాసమ్ము న్వరియింపనా? వలదు; నీ బంధుండనంచేగనా?
వాసింగాన; "సహం త్వమేవ"యని విశ్వాసుండనై యున్నచో
మోసపుత్రుండునె? తల్లి! నీవపుడు నాముద్దెట్లు చెల్లింతువో.

430

యవ్యక్తమునుండి పుట్టునో మన, స్సీ చిత్తవృత్త్యుద్భవం
బేయవ్యక్తమునుండ నైయె మఱల నందే చేరునో, సాధకుం
డాయవ్యక్తముజూడనే యెఱింగి, యట్టే నమ్మకొన్నప్పుడే
యాయు న్నీపరమాత్మరూపమును గష్టమ్మింత లేకే; ఉమా!

431

న్యాసక్తులు మాని మాతృపదసన్న్యస్తాత్ముఁడౌ వాని చై
తన్యజ్యోతి యొకింత గ్రుంగక, ధృతాంతర్ధ్యానస్థుఁగా, ధర్మిఁగా
న్యుంగాఁబొనరించు; సక్రమముగా దర్శింపఁజేయుఁగా జగ
న్నాశాలోకము లేని తావు; నదె నీ ధామంబు, సర్వేశ్వరీ!

432

పటుతరయోగనిష్ఠలు వికుంఠితముల్; భవదంఘ్రిపూజనా
పరమున వెల్తి; శాస్త్రవిహితధర్మరతింగమఁజేఁకు; స్తోత్రకా
ర్యరతుల నోపికల్ కొఱయె; నైన భవన్ముఖలగ్నదృష్టినై
నిరతము నుండు సాధనము నీకెటు నచ్చునో చెప్పుమా; ఉమా!

433

మాయనాశబ్దము విన్నయంత మదిలో, మాతృత్వముంగొన్నదీ
మా యాత్మైక్యకృపాబ్ధియే, యనెడి సమ్యక్తత్త్వమే తట్టు ని
ర్మాయుల్ నీసుతులెంతో చన్వునను జేరన్ వత్తు, రవ్వారికిన్
మాయుండ టఁగఁజాలరన్న నుడి భీష్మంబౌనె? మాహేశ్వరీ!

434

అసురవాసనార్దితుఁడ నంచు నెఱుంగు క్షణమ్మునందె, వి
శ్వాసముతోడ నేడ్చి, నిను సాధకుఁడమ్మ! యటంచుఁబిల్వఁగా
నీసహజానుకంప రవణిల్లఁగ నీరణరంగచండికా
భాసురమూర్తితో నసురభావములం గడతేర్తు వంబికా!

435

ధనహేతువ్యాజజయాప్తికే విజయునిన్ దామోదరుం డాజిభూ
మిని దుర్గన్ననుకూలఁ గొల్వుమనుచున్ మేల్కొల్పలే; దాత్రద్ధ
తన యాచార్యత సిద్ధి నొందుటకె గీతారూపమా యోగసా
ధనమాజి జయాప్తికే యనుచు సంతానమ్ముతోఁ జెప్పవే.

436

తలఁపము నిన్నె యాత్మ యని; తప్ప కొకప్పుడు నాత్మదానమున్
జలుపము; నీవె ప్రాణమని సందియమున్ విడి పల్కు; మందుచే
మలయవు భక్తిరూపమున మాహృదయమ్ములఁ, గాన నీయెడన్
బలితఁపుఁ జన్వుతోడ నధివాసము చేయఁగఁజాల మంబికా!

437

జనని మహత్త్వ మింతెఱుఁగఁజాలని కున్నలు సైతమంద్రు "మా
జననియె గొప్పదం," చటులె జంకక నీయమితప్రభావ, మే
మును వినుతింతు; మారకది పోవునె? పోవదు; మా యసద్వచో
వినుతులె మా ముఖమ్ములఁ బవిత్రము చేయును నిక్కమంబికా!

438

ననుఁజేర్వాలికె యెప్పుడుండు వనుచున్ నన్నున్ గరాలంబధీ
రునిగా నుంచితివంచు, నా నడకతేర్పుల్ నీ నియంతృత్వ స
త్తనె సిద్ధమ్ములటంచు, నమ్మికొని యాత్రం జేయు మాత్రస్థితా
ఘనవిశ్వాసికి దుర్గమంబనుచు విఘ్నంబించు మున్నే? శివా!

439

తనయస్నేహవిమూఢయా జననియే, తావచ్చుఁ జండాకృతిన్,
జననీస్నేహవిమూఢుఁడౌ తనయుఁడే, చండాకృతి న్వచ్చు మా
తను నిర్భీతిఁ గనంగఁజాలును, సమస్తంబందు శ్రీమాతృద
ర్శన మభ్యస్తము వానికౌటను; యథార్థంబే కదా? చండికా!

440

అమ్మ నదేడనో వెదక నక్కఱ యేటి? కసంఖ్యమైన శ
బ్దమ్ముల నిందు, నందు, నవి తప్పక యమ్మయె; నాజపించు మం
త్రమ్మది యమ్మ, 'అమ్మ'యను నామము నమ్మయె; నామనామిభే
దమ్మెద నెన్నకే పిలువఁదప్పక పల్కెడు నీవె, వాఙ్మయీ!

441

పలుతెఱఁగ లాటలాడుకొని, పార్థివధూళులఁబూసికొన్న కొ
డుకులఁగని సైఁపలేక, తమ కోరి రచించిన మూఁడు బొమ్మరిం
డ్లలవునఁగూల్పఁజండతరవై చనుదెంచెడి నిన్నుఁజూచి, యే
యలుకను లేక చేరఁజను నాత్మజులే కడు ధన్యులంబికా!

442

అమ్మరో! నీపదాబ్జముల నాత్మసమర్పణచేయఁగల్గె నే,
నమ్మయె చండికాతనువు నంది, కృపాళుత మూఁడు ముళ్ళ భే
దమ్మొనరింప వచ్చెనని, తాన యెఱుంగఁగలేఁడు సాధకుం;
డిమ్మడి పీడ వందనుక నీభవపీడ తొలంగునా? ఉమా!

443

ఎందు భవత్స్వరూపము నీజగమందున నున్నదెల్ల నా
నందమె కాని, దుఃఖమను నామముతో నొకఁడేది? యంచు నా
నందమయున్ నిసుంగను చనాంత మీజగమంద యుండి, యా
నందమయుండ యా చమరనాథుని సంపదఁగేరఁడే? శివా!

444

జననియె చండవేషమున సాధనరంగమునందు డిగ్గి, పు
త్త్రిని వెతపెట్టు నాసురవిరోధికభావములెల్ల లీనముల్
పొనరుచు; నమ్మ ముచ్చటయె పుత్త్రిక నైక్యమునందుఁ జేర్చు నం
చనుభవ మొందుచుండు భవదాత్మజులే కడు ధన్యు; లంబికా!

445

జననాంతమ్ముల, దుఃఖసౌఖ్యముల, దృక్ స్వాస్థ్యమ్ములందన్నిటన్
జననీస్నేహవికాసమే గని, జగత్సంబంధికంబందు, సా
ధనరాజ్యమ్మున మాతృమాంగళికహస్తస్పర్శసాక్షాత్కృతిన్
గనుచున్ సాధకపుత్రుఁడక్షయసుఖాకారన్ నినున్ జేరుఁగా.

446

ఏనే యిల్దొరనంచు, నీమిగులు నాయిల్లాలుఁబుత్త్రాదులున్
నా నౌకర్లని యెంచు మూఢునకు జ్ఞానంబున్నదా? వారికిన్
దానే నౌకరునంచు నెంచికొనుచున్ దద్రూపవై నీవె, యా
త్మానందంబిడుదంచు నెంచు నతఁడే యాత్మజ్ఞుఁడో, నంబికా!

447

నగ్నశిశుండు వోలె సుఖనర్తితచిత్తముఁద్వ్యాత్పదాబ్జసం
లగ్నమొనర్చి, నిత్యతరళంబగు నింద్రియవారధాటి ను
ద్విగ్నుఁడు గాని పుత్త్రి. నాడి డింపక ముచ్చట లాడికొంచు, ని
ర్మగ్నవు గావె శర్మజలరాశిని నీవును? భక్తవత్సలా!

448

ఆలిన్ స్వార్థము గాఁగ నెంచి, సుతు నాత్మాభిన్నుఁగాఁ జూచి, బం
ధ్వాళిన్ స్వీయసుఖాప్తిసాధనముగా నాలించి, తద్వర్గమం
గోలిన్ నిన్ దిలకించు సాధకుఁడుపాసోద్యోగమం దడ్డటం
చాలోకించునె? యాత్మదృగ్విలసితాభ్యాసుండు గానన్, శివా!

449

కుసుమమ్మున్ గుసుమమ్ము గాఁగనిన సంకోచమ్ముగున్ బుద్ధి; కా
కుసుమ మ్మమ్మదె, ప్రాణమే. యనిన వ్యాకోచమ్ముగున్ బుద్ధి; కీ
విసువాసమ్మునె పున్నమంద్రుడు; తొలి దే విఖ్యాతపాపమ్ము; నీ
వె సుమా యీతనుయుగ్మరూపిణివి దేవీ! చిత్రలీలావతీ!

450

అదియే సార్థకదృష్టి, సర్వమును నీయాకారమే యంట; యు
న్నది నీవొక్కటె యొండు లేదనుటె; నీ నాత్మాఖ్యతో నన్నటం
గుదికొల్పెన్నటె; సర్వశక్తులును నీకు న్వేఱు కాదంటె; నే
నదియే యంట; మఱేమి యంటకను మృగ్యమ్ముల్ నుడుల్; శాంభవీ!

451

జననీ సత్తయె సర్వసత్తయనుచుం సంధాన మూనాండె, నీ
ఘనచిత్తం గనంగల్గి, యందు నిలుచుం గష్టమ్ములే; కాదే
నిను నానందమయిం స్పృశింపఁగలుగు న్నిబిడ్డండంతే కదా?
నను సచ్చిత్సుఖరూపిణీ! నయిపుమా నాపల్కు తప్పైనచోం.

452

గాడనలంజిక్కి యేడ్చు కొడుకుంగని పర్విడి వచ్చు వేళ, నీ
నడి నడ, జాఱు పైఁట యెఱవాఱిన యద్దులు, తూలు ముంగురుల్
నిడు సెక యూర్పులుం వెలయు నీజననీత్వ మెఱుంగు నాతఁడీ
గాడవలె మేలు సేసె ననుకొంచునె నవ్వును గాని, యేడ్చునే?

453

అక్షోభ్యంబగు మానసాసనము నీకర్పించి, ముచ్చట్లకై
యత్నమ్ము ల్మొకలించునంత, కెవి నాకందిత్తువో నీవె; సూ
క్ష్మాతుద్వారమూలం, దవే యిని; యటం శాన్తతుపాగళ్ళమే
సాక్షీభూతము; నీవదే కదవే; ఓసర్వాకృతీ! శాంభవీ!

454

సంచితదుష్టవైవయికసంస్కృతిసాంద్రవనమ్మునం భయ
మ్మించుక లేకయే తిరుగు హీనవసింహామొ, సాధనమ్ముఁగా
వించెడి వేళ, నష్టయిన విఘ్నగజమ్ములఁగూల్చి, బిట్టు గ
ర్జించుట నీకృపాబలవిశేషము నొందుటఁగాదె? చండికా!

455

అమ్మవు నీవె నా ప్రకృతివంచుఁ దమిం గని, భక్తి నంఘ్రియు
గ్మమ్మునఁ బూవుదోయిలి సమర్పణ చేసెడి సాధకుండె, ని
క్కమ్ముగ నీదు వాహనము కాఁదగు సింహము యామ్య, నిర్భయస్వ
చ్ఛమ్ముగ నిట్టు నట్టుఁ బరిచాలితఁ జేయఁగలండు; చండికా!

456

వదనము బిగింపుమమ్మ! యుడునాయకసత్కళ మౌళిఁ దాల్చి, పే
రడిదము నూని, శూలకరవై వెస రమ్ము; మృగాధినాథుఁడే
కడఁబడె? నేను వాహనము కాఁదగనే? యసుగాలి నైశగం
బడలక చూతుఁ, దోడగుదు, నాహవభూమికి రమ్మ, చండికా!

457

అమ్మ! నరుండు నీదు ప్రళయంకరశక్తివిశేషబోధలా
భమ్మగు నాఁడె, మృత్యుభయవర్జితుఁడై విషయాస్మితానుష
క్తమ్ములఁ జిక్కకోఁ; డదె కదా రణభూమి విషణ్ణపార్థుపైఁ
జిమ్మితి కృష్ణరూపమునఁ జిక్కని నెయ్యము నాఁడు; కాళికా!

458

అమ్మవు నీవు, జీవులు త్వదాత్మజులైనవు, డింక నిష్ఠుర
త్వమ్మున కేది తావు? దశభావజరామరణాదులందపో
హమ్మున, నెగ్గులెంచనిన వన్నియుఁ దోఁచును, సర్వమాత నై
య్యమ్మున, నైన లగ్గులని, యన్నిట హాయినె జీవుఁడొందుఁగా.

459

అమ్మ! విశిష్టరూపమున నంతికమందున నిల్చి, వత్స! కా
మ్యమ్ముల నిత్తు నన్న, ధృతమాయుఁడనై, "పరిపూర్ణవే, నభా
వమ్ములతో వరమ్ములకభావమ యేర్పడె; నిర్వ్యపా సమ
త్వమ్మున" నంచు వాఁడనిమిషస్థితి నొందక యున్నె? శాంకరీ!

460

స్వరతి యాత్మనిష్ఠనగు సుద్ధరసౌఖ్యము నొందువాఁడు, దా
కె మతి వ్యాకులంపడును; నిచ్చలు నీయలవాటు గాటమై
ఇఁక విషయోత్థతృష్ణ కెడమీయదు; వాఁడె యనన్యభక్తుఁడ
స్మకుఁ (బ్రియపుత్త్రుఁ)డాతనికె మళ్ళని శాంతి నొసంగు దీవుమా!

461

నా తల్లీ! పరమాత్మ! నీప్రకృతి యెన్నండేన్ జడమ్మౌనటే?
చైతన్యాత్మకు భిన్నమై ప్రకృతికిన్ స్థాయిత్వ మెట్లుండు? నం
చిత త్వమ్ము స్ఫురించువాఁడు జడమంచేనాఁడుఁ జేకొనఁడు; స
ర్వాతీతంబగు నీస్వరూపమున కభ్యర్ణమ్మునన్ నిల్వఁడే?

462

తనజీవత్వవధక్రియాఫలము సిద్ధంబైన యాసాధకున్
జన మగ్గించును సింహము; చతని యజ్ఞమ్మే భవచ్ఛక్తిగా
లయయంత్రమ్మయి, కొన్ని నీవగు పనుల్ సాధించుటన్, సింహవా
హనవై యొప్పితివంచు నెంచెదను; తప్పా? చెప్పుమా, చండికా!

463

రమణీయోచ్చహిమాద్రిశృంగమె సహస్రారః మ్మటన్ నిల్చి ని
స్సమలుల్ సాత్త్వికభావులై కొలువ బాష్పాసారపుట్టున్; సమ
స్తమలక్షాళనదక్షవిష్ణుపదజాస్నానమ్మదే; వాటి క
శ్రమలభ్యమ్మగు నిత్య మామరనదీస్నానమ్ము, సర్వేశ్వరీ!

464

నా నిరతాశ్రయాంబను బ్రణామసుహృష్ట నొనర్చినాఁడ, నా
హీనత దుల్లిపోయె, మఱి యోదు నభావము తోఁపదింక, నే
దీనుఁడ నెట్టు లాదునని, ధీరత యేర్పడి జీవుఁడొందెడున్
మానసికోన్నతుల్ సకలమాత! ఫలమ్మిదె నీకు మ్రొక్కుటన్.

465

కారణభూతశక్తి యొక గన్నమ వైపొక సాగి చేరఁగాఁ
గోరిన, గమ్యమొందువఱకున్ దలపోయక సాఁగఁగంటి, నే
సాధులు; నీవదే యనెడి సత్యము తోఁచు; నదే పురస్తనా
ధారణకారణమ్మనెదఁ, దప్పయినన్ క్షమియింపు మాంబికా!

466

అణువునకంటె నీవణువ వన్న శ్రుతిన్విని యున్న మానవుం
డణువును జీల్చి చీల్చి యొక యద్భుతమారణయంత్రకల్పనా
చణతకు నుబ్బునే? మనుజచాతురి మూలము నీవ యంచు, న
య్యణుగతశక్తి నీవ యను చందఁడె లజ్జను? హ్రీంపదార్చితా!

467

హృదయస్థుండగు నొక్క దేవుఁడెటు నన్ బ్రేరేచు నట్లేను జ
ల్పుదుఁ గర్మముల నన్న తెల్వి యడరన్, లోపించి కర్తృత్వ, మా
హృదయస్థుండగు దేవునందె యగుఁ బెచ్చిల్లి, సర్వంబు నీ
యదె యంచచ్చఁడె యాత్మ సాధకుఁడు? ధన్యత్వంబదే; శాంభవీ!

468

అమ్మయె వస్తు; వన్యము సమస్తమువస్తువె యన్న గట్టి జ్ఞా
నమ్మె సహాయయష్టిగ నొనర్చి, నిమీలితదృష్టిలోన, య
న్నెమ్మొక తోడు లేకరిగి, నీమణిమందిరమార్గమందు భ్రం
శమ్ములు లేకె సాధకుఁడు సాగి నిముంగనఁజాలు శాంభవీ!

469

అల కీటాణువు గోలె నీశ్వరుని పర్యంతమ్ము మాయమ్మయై
వెలయు న్నావున సర్వభావములతో, విశ్వాకృతీ! యాయుఁడో
ల్లోలుతన్ మ్రొక్కుట యభ్యసించు నసుకొంత దూరస్థులై త్వద్దయా
కలితాలోకసుధాప్లుతతనుల్ గానేర్తురే? శాంభవీ!

470

వింశాస్త్ర ఘనసుకీతలాంకమును, భావాతీత! త్రైగుణ్యాశా
న్వ్యాబా నీయురమున్, సుధామయము నీయంఘ్రిన్ సుతుండొక్క మా
వంబే చేరినచో జగద్భ్రమము మాయమ్మై, జగజ్జీవభా
వంబున్నే? మఱి నేనటంచు నొక భావమ్మున్నె? భావాత్మికా!

471

అమ్మా! సాధనమూలవిత్తమగు మాత్రాసక్తబోధమ్మె, పు
ణ్యమ్ముంబట్టి, యెవండ దెంత యధికమ్ము ప్రార్జించునో, యంత లా
భమ్మొందున్; ప్రతిఘాతసంశయములున్ బాధింప; వీసత్యబో
ధమ్మే జీవుని సాధకాగ్రయునిగా ధన్యాత్ముగాఁ జేయదే?

472

సుతు సుతుఁడంచునే యెలమిఁ జూపఁగఁగావ్యముచే విశిష్టసం
స్కృతి యటఁ బ్రేమరూపమున సిద్ధమగున్; సుతు లేమి కల్గఁ బ్ర
సుతమగు వేదనమ్మొకటి తోఁచును; దానికి లేమియుండ దా
స్థితియె యఖండహార్దజలధిన్ నడుముంచెడి హేతువౌ సుమా!

473

సతిసుతులన్ భరింతును నిజమ్మగ వారల తృప్తికే; జగ
ద్ధితకృతులన్ జగమ్ముఁ దనియించుటకే యొనరింతు, నన్ను వాఁ
డతితరమోహపంకిలుఁడె; యంతయుఁ జేయుదు నాత్మతృప్తి కై
న్న తెలివి కల్గనంతకు సనాతనివౌ నిసుఁగాన లేఁడుమా!

474

గురుమూర్తింగని, యమ్మ నాయెడకు నాగూఢాత్రియై, యీమహ
ద్వారరూపమ్మున వచ్చె, నాహృదయరాజ్యమ్మేలు సామ్రాజ్ఞియై
జగన్మిత్రమ్మెనె, సర్వభూతములలోఁ జెన్నారు విజ్ఞానసుం
దరి యంతం బ్రణమిల్లు నాకపనఘున్ దవ్వొండ లేవంబికా!

475

చూపులు రెండు లీనమగు చోటనె సాధకమానసమ్ము ని
ర్లేపత నొంది లీనమగు; లీనవిలోకమనస్కుఁ డందుఁడా
నాపకె యాఁగు మారుతి; మిదంతయు నాత్మసమర్పణమ్ముతో
నా పని కాదె? నీదు కరుణార్ద్రితతోడి దదెల్ల శాంభవి!

476

అగదము నాను వేళ, ప్రణీతంబగు నంగము శస్త్రవైద్యహ
స్తగతము సేయు వేళఁ దొలుతన్ వెగటొందిన, నందసామ్యమా
నుగముగ నీవె యుంట, వెనుసూపక తత్ప్రతికర్మలొందఁగా
నగుచునె బాధ్యులౌదురు జనమ్ములు; నిత్యసుఖస్వరూపిణీ!

477

అమ్మనుఁ జూచినంతనె ప్రయత్నము లేకె సమాధి వచ్చు నం
చిమ్ముడిమాట కొందఱకె నిందమిచ్చె, యమముఖ్యకష్టమా
ర్గమ్ముల నూనుకొందు; అది కాదు; సమాధినిఁ బట్టి వచ్చు నం
గమ్ములు; బిడ్డలార! యని గట్టిగ నీవె వచింపు మంబికా!

478

దేవాంగమ్మగు నీజగద్రచనమున్ దెల్పంగ దృష్టాంతమై
శ్రీవిద్యాది నవశ్వధార్యమయి, సుశ్రేయోదమై, జ్ఞానదం
బౌ వాసోరచనమ్ము సేయఁగల పుణ్యాత్ముండె, సర్వేశి! ఈ
శావాస్యోపనిషద్రహస్యవిదుఁడౌ నచ్చంపు దేవాంగుఁడౌ.

479

అవచోమానసగోచరంబయిన యాత్మాభాస మైనప్పుడే
యవబోధాఖ్యశరమ్ము సేయు, గుఱిగా నయ్యాత్మనే చేసి; కే
శవుఁడీ సాధననే మహావ్రతముగా, సంసిద్ధిమూలమ్ముగాఁ
బ్రవచించెన్ మది చేఁతగా, జనని! యీపార్థాఖ్యజీవాత్మకున్.

480

'రూపం దేహి' యటంచు స్థూలమగు రూపమ్మాని, సత్యప్రతి
ష్ఠాపద్యం జనుదేని, యెంత యగునో సౌలభ్యమో బిడ్డ! రూ
పాపోరాశిని మున్గు, టాపయిని రూపాతీతరూపాబ్ధిపైఁ
జూపుల్వ్రాలుట, నీవె చూడఁగలవెంచుక్ దెల్పు మీవే, శివా!

481

ఘనరూపమ్మగు నీదువిక్రమము ప్రత్యక్షమ్మగా బాహ్యజీ
వనపూర్ణత్వవిధాయి యైన, సకలవ్యాపారజాలమ్మునం
దున నాదే యను భావ మాసురము, నందు న్నాది కాదమ్మ దే
యను టే దివ్యము; నీవు మెత్తువు ద్వితీయమ్మైన భావమ్మనే.

482

ఇచ్చుట కీవు మెచ్చఁదగు నేదియు లేమిని జేసి నన్నె నీ
కిచ్చెద; పాపదోషముల నేసరు నాకిది యేల నాక, చో
టిచ్చెదొ నీకృపాద్యుతి రహించు కరాంతరధామమందు; లే
కెచ్చటు చూపెదో, జననియే గతి నాకను బిడ్డ కంబికా!

483

అతని మనస్సె శాన్తిమయ, మన్నిట నెవ్వఁడు నిన్న కానఁగా
జతనము చేసి కన్గొనుచు సర్వమునందును ద్వన్మయత్వని
శ్చితమతినుండు; నాసుజనశేఖరు వీడఁగఁజాల వీవు, ని
న్నతఁడును వీడలేఁడెఱుఁగనా; తుదకైక్యమె తత్ఫల, మ్మమా!

484

అపరా! సారము లేని దైశ్వరము సత్యంబౌచు, నీదేశకా
లపదార్థాత్మకమైన జాగతము లెల్లన్ స్వీయమా చిత్రమా
వపువై యొప్పెడి 'సాద' పేరి కళనే భావింత్రు యోగీశులం
ద్రు; పరాంబా! యటు వెన్న నేనాకనుగొంజు న్నేఁడు చూపెట్టవే!

485

తల్లీ! అక్షరశరీర; వానిను సహంతాశూన్యమా చూపు శో
భిల్లంగొల్వ, నిదంతయుఁ గానసమనిపో, భిన్నత్వముం జెప్పి, వాఁ
డెల్లప్డున్నను నిల్లెడంగనుచుండానె నీవుగా మాట, శ
ర్వోల్లాలోర్ములఁ దోఁగి నాదమయుండై యొప్పుండే? త్ర్యక్షరీ!

486

అదివఱకుంట చేసి సతి వైతివి, కావున నాదిశక్తి వీ;
వెద నిను నెంచికొంచుఁ బరమేశుఁడు సృష్టి యొనర్చు నన్న చో
మొదలెవరన్న సందియము పుట్టును; కారము శబ్దశక్తిపై
వదలక, మీకభేదమును బ్రాసుడి నమ్మినఁ జిక్కు లేదుమా!

487

ఆసకలాంబకే విడుతు నన్నియుఁ, బ్రేముడి నాము పెట్టు నా
గ్రాసమె సాధమై వెనుచు; కర్మఫలమ్ములఁ గోరనంచు, వి
శ్వాసముతో నుపాసనము సల్పెడి వాఁడె యథార్థమైన స
న్న్యాసి; అతండె మల్లి యొక యమ్మకుఁబుట్టఁడు ధీరపూజితా!

488

నందజు బ్రోల గోపిక లనందగిరా, తలి పుంత సగ్నలై
నందకులైన కందువు లనందగిరా, యరనాయుఁగొంపులో
నందక సంచరించి జగదంబరొ దిక్కని వేడకుండ ని
ర్మందతఁ గొల్చు వారల సమాయులు గాఁగని గాచు పంబికా!

489

♦ దినకాలమ్మును జాలదంచును నిన్నుఁ దీక్షన్ సమర్చించు భ
క్తునకు న్దవ్వు జగమ్ము, నీవు పొడగుఁ; ముచ్చ్రికియాగాలదు
ర్జని కాకాలము దీర్ఘ, మీఁజగము చేర్వాఁ? నీవు దః విద్ద ని
చనువే సాజమటంచు భక్తుఁ దెలుఁగుఁ, సర్వాంబ! భక్తప్రియా

490

♦ ఆలను జూచి, భూజముల నారసి, యేఖుల నెంచి, పక్షినీ
పాలునిఁగాంచి, కల్వ చెలి వైపయి కన్గొని, మాఱుమేలునన్
దాలును వీడి యెల్లరను దన్పుఁడు, నాకృప నొందఁగా నదే
చాలని చూపి చెప్పెదవు సజ్జనపాఠము లెన్నొ మా, కుమా!

491

♦ ఎప్పుడు నేను-నాది యను నీరిత బుద్ధిని వీడి, లౌకిక
దప్పక మేలుచేయుటె వ్రతమ్ముగ మన్గెడ పుప్పు మానవుం
డప్పుడ యొప్పి నిర్విషయమై మది యుంటదు చేసి; నప్పుడే
చెప్పఁగవచ్చు నీదరిని జేరఁగ నర్హుఁడటంచుఁ నీశ్వరీ!

492

♦ భూతవ్రాతదయాపరోపకృతులే ముమూర్కటికి న్నికృపం
జేతంబెట్టెడి యజ్ఞమంచు సతము న్జింతించు వాఁడుంబలెన్
శ్రౌతస్మార్తవిధానకలాపములఁగిష్టుండౌ వాఁడెటుల్
నాతల్లీ! దరిఁజేరు? సంసృతిజనన్మాపాగ్నికే వ్రేగ్గుమన్.

493

♦ ఎరియుచుండానె, తీవ్రమగు నెండకు శీర్షము నొగ్గుచున్న, తన్
దరిసిన వారి నీడనిడి తన్పెడి భూజహామట్లు, నన్ను ని
ధర మననిమ్ము; నిన్గొలుచు దాసుఁడనైన ఫలమ్ము గాంక; భూ
ధరతనయా! పరోపకృతిధన్యత, చేరువ దారి నిన్గనన్.

494

♦ ఎవఁడు పరోపకారములనే యొనరించుచు, భక్తి మీఱి ధ్యా
నవశగ నిష్కృఁజేయు జతనంబును వల్పునో, వాఁడె వేదశా
స్త్రవిషయతత్త్వవేత్త, సుఖసంపద కర్హుఁడు; కాని వాఁడు, శా
కివలెఁజిరాయువై బ్రతుక క్రించనఁజెల్లదె? తల్లి! నిబ్బగా.

495

◆ మేయమును మర్త్యమానసః సుమేయవు నీః వీటులుండ నిన్గనన్
జేయు ప్రయత్నమెల్లఁ దటి చేటునకే యయి, జేనతోడన
ఛ్రాయతిఁ గొల్చునట్లగు; ప్రయత్నము లుండఁగ నిముత్ర; "నీవు నే
నే" యను తెల్వి జాఱనటు తేలినఁ జాలును, ద్వైతవర్జితా!

496

◆ మమకారమ్మె శరీరహేతువను నమ్మాన్యోక్తి నేనమ్మినన్
"మమ మాతః! పరధామదే! సకలసంపద్ధాత్రి!" యంచుం బ్రమో
దముతోఁ గొల్చెడి మాకు భీకరమె యాఁదద్వ్యక్త్యః మేఁఇంక నీ
మమతన్వీడి యభేదమే మనకు నమ్మా! యంచు మోదించెదన్.

497

◆ తనుపాత్రమ్మును ధ్యానశక్తిశుచిత ప్తమ్మొనటుల్ చేసి, లో
మనసే యన్న జలమ్ముతోఁ గలియు కర్మఖ్యాతబీజమ్ములా
సెనగల్ పక్వము చేయకున్న, మొలవన్ సిద్ధమ్ములా పుల్లి; ఈ
ఘనపాకక్రియ సేర్వనట్టినికి మోక్షమ్మున్నదే? ముక్తిదా!

498

ఘనమో యల్పమొ తాను జేయు పని నిష్కామంబుగాఁ జేసి త్వ
ద్వనజాతాంఘ్రుల కప్పగించు నతఁడే ధన్యాత్ముఁః డన్నింట నీ
యునికింగాంచెడి వాఁడె సాధువుః తపస్యోద్యోగముం దీసియున్
గనుగోల్మున్నగు సేవి లేనతఁడె నీ గారాము బిడ్డండమ్మా!

499

◆ అంతకు నీవె యంచును బ్రయత్నము మానుట తామసార్పణ
మ్మెంత ఫలమ్ము లేనిది కదేః భవబాణ్ణలు మీఱకుండ ని
శ్చింతత నిన్నుఁ గొల్వఁదగు; చేయుడు దప్పడె జాఱకుండః అ
ట్టింతయుఁబెట్ట కీదుతల నిడ్డ ప్రదీపము నాఱిపోవదే.

500

నిను దప్పించి మఱొక్క వస్తు వెదియు న్లేదన్నచోఁ బ్రార్థన
మ్మును బ్రార్థ్యమ్మును నర్థి యొక్కటగు నే మున్మాఱు నిక్కమ్ము; గా
న నినున్ వేడను, చిత్రచిత్రమహిమోన్నద్ధమ్ము నీ సృష్టి నె
ల్లను నీయాటదినుస్సుగా నడుపు లీలన్మెత్తు; లీలావతీ!

501

♦ అంతట నిన్నుఁ గాంచు నతఁ డన్యుల యాఁకటి కోర్కె లేఁడు; గో
రంత లభించినంతఁ గనకాచల మబ్బినయట్లు పొంగు; కొం
డంతలు వచ్చినన్ నగుచు నారయు ధీరత; నిట్టివెల్ల సి
ద్ధాంతితలక్షణమ్ములు గదా పరతత్త్వవిదాళి, కీశ్వరీ!

502

♦ కోరిక దేహకారణము; కోరిక లేని మనస్సె దేహముం
గోరదు; కోర్కె రూపఱుటకున్, వెలి లోపల నాటలాడు ని
న్నారసి 'నేనదే' యను యథార్థముఁ గైకొను నాఁడె, కోర్కెతోఁ
దీఱును మేతగుల్; మఱొక తెన్నది తోఁచదు; మోక్షదాయినీ!

503

♦ నీ పదభక్తి పేరి తరుణీమణితో ననపాయియై, హృషీ
కోపధి లేని జ్ఞానతనయు న్గనువాఁడె సపుత్త్రిఁ; డాసుతుం
డే పితృమోక్షకారి యను నిక్కవ చక్కనెఱుంగు సాధకుఁ
డే పడిపోఁడు; వానికె యొడిం దలమిత్తువు పిల్చి, ముక్తిదా!

504

♦ దినుసులు, వాని పన్నుగడ తీరును, బిడ్డలమైన మాదు కా
మనకగు నే నిజంబగు; సమస్తమునందునఁ దిండి నూపిరిన్
మనమున నిన్నె చూడక ప్రమాదముతో డిది భోగమైన, నా
తనయులటన్న ప్రేమ విడి, తాళము పట్టుదువీవె; చండికా!

505

♦ భవదాఖ్యాసుమమాలలోనిది 'శివా' ప్రఖ్యాతపుష్పంబె, యీ
భవదుర్వాసన మాపునట్టిదని, శర్వచ్ఛీర్ష ధార్యమ్ముఁ జే
యు విశేషజ్ఞుఁ డిహమ్మునందు శివధుర్యుండై శివాకారుఁడై
శివసాయుజ్యమునొంది రాఁడు భువికిన్, శ్రీరాజరాజేశ్వరీ!

506

♦ ఆతఁడలజ్జుఁడంటకు నఘాత్ముఁడు దైవకృపానుదూరుఁడం
చే తగు నర్థమౌను; జగదీశ్వరి! వాఁడు సలజ్జుఁడంటకున్
బాతకి కాఁడు, నీకృపకుఁ బాత్రుఁడు, నాఁదగుఁగాన నే, నినున్
భూతములందు లజ్జవయి పొల్చెద వందురు పండితోత్తముల్.

507

♦ కనుగొన ముట్టు నేవయగు కంబళిపుర్వు, స్వరూపసంస్మృతిం
గొని, యొక గూడు పన్ని యటఁగొన్ని దినాలు నిను న్జపించి దాఁ
గినఁగనుపండువౌ భ్రమరకీటముగా, మఱి మార్చు నీకృపన్
జనుఁడు గణించి నిన్గొలువ సత్కృతుఁడౌటొక వింతయా? శివా!

508

♦ ధనరూపమ్మునఁగొందఱన్ సుతుల వాత్సల్యమ్ముతోఁ బ్రోతు, వై
నను వారల్సుఖులంచు నెంచ; వెవరి న్వాగ్రూపవై ప్రోతు, వా
ఘను లే నీకు సదూరులై, విమలులై, జ్ఞానప్రదానాఢ్యులై
నిను సేవించుచు సార్వభౌమపదవిన్ గ్రేణింత్రు; రాజేశ్వరీ!

509

♦ నీపరశక్తి లోనలరి నిర్మలుఁడౌ తఱి సాధకుండు తా
లోపము చేయఁడే సతనిలో వెలుఁగొందుదు వాక్కుతీరుగా;
దీపము గాజుకుప్పియను దేజరిలం బొగపోవ బాఱ తా
నాపిన దీపమాఱె తమమంపు మునింగి కలంగఁడే, శివా!

510

కనుఁగొన రాని స్వర్గనరకమ్ములఁగూర్చిన రిత్తచింతతో
మనుగడ పుచ్చ లేక, వరమంబగు శక్తికి లోఁగి నీజగ
త్తని, తన నద్ది నీవె యని, యర్చన చేయుటె స్వర్గ; మాదెసన్
గన కరకుంటె ఘోరనరకమ్మని యెంచి భజింతు, శాంభవీ!

511

జననీ! నీ గరిమమ్ము నెన్నిన మనస్సంకోచభావమ్ము తీ
ఱును; గర్వోన్నతి బత్తిసడ్డలుగ మాఱున్; జిన్న చూపెందున్
గన; దీ యైహికతుచ్ఛరూపరసగంధప్రీతి మాలుం దనం
తన; నీవే మిగులాదటే మిగులు కాదా; తల్లి! నీబిడ్డకున్.

512

తలుపులు బిగ్గ మూసికొని, తల్పమున న్గదిలోఁ బరున్నచో
వెలుఁగును గాలి లేమిఁ దనివిం గొన వీలటె? అట్లె నీదు సే
వల నడిసన్న చేసెడి యభాగ్యశిఖామణి భుక్తిముక్తులన్
బొలయఁగలాఁడె? జ్ఞానసుఖభూతికి దూరుఁడు గాఁడె? శ్రీకరీ!

513

చేరువ వానకోయిలలు చెర్వుల నేళుల? దప్పిగొన్న నా
నీరముఁ గ్రోలునే? వలచు నీరదనీరకణమ్ము; లట్టులే
సారభవత్కృపాగుణరసమ్ము నెఱింగిన మాతృదేవుఁడౌ
ధీరుఁడు నిన్నె చేరఁగను దేశముఁ గాలముఁ జూచి; అంబికా!

514

'ఉమ' యన శాక్తమా ప్రణవ; మోంకృతిమాత్రలు మూఁడు దానిలో
నమరఁగ దారకప్రణవ మంచును బెద్దలమాట; యీరహ
స్యము కమలాదిశక్తినిచయాత్మను నిన్ భజియించు భక్తస
ఙ్ఘమునకె తెల్ల; మన్యుల మనమ్ములకెక్కునె? ఓంపదాకృతీ!

515

♦ ధనిభవనంబు డంబుఁగని తన్విఁ గొనంగనె జోగి యుత్తు మా
యునె? తన క్రిందిపిల్పునకు, 'ఓ' యని యాధని పాపమిద్ది యా
ర్తినినదమంచు వచ్చినఁగదా; అటె సాధకుఁడు స్మహార్తితో
నినుఁగరఁగించు నాఁడె జననీ! దయఁజూతువు, పాతువంగదల్.

516

♦ ఆయపుఁబన్ను పైఁబడు భయమ్మునఁబెట్టుబడిన్ గొలంత తాఁ
జేయఁగ లాభమందుఁగొల చెందఁడె కోమటి? యట్లె త్వత్కృపా
దాయినయత్నమందుఁగొలఁతంబడు సాధకు సిద్ధి గొత్తితోఁ
కే యయిపోయి, పోదతనికి న్భవబంధము, బంధమోచనీ!

517

♦ ధనము గడించు శక్తి ధనదా! భవదర్పణ మాచరించినన్
ధనగరళంక మంటదు; ధనవ్యయవేళను సందియమ్మును
న్మనమునఁజంచలత్వముఁగనంబడనే నది, జీవి లోపబం
ధనములకొచ్చు, నెన్నఁడుఁదుదంగన వాతని బంధజాలముల్.

518

అరిగి శివాలయమ్మునకు నందుఁగనంబడు బోడి రాతిఁ, బెన్
దిరుగటి దిమ్మఁబోలి యది నిల్చెడి పీఠము, బోడి రాత ము
త్తిరుగుల నున్న సీద్రమును, దెల్విడిఁగాంచిన, శక్తిశక్తిమ
త్పరమరహస్యబోధమయి, ధన్యత నొందు జనుండు; శాంకరీ!

519

ఈ మా దర్శన మాధిభౌతికముగానే సాగు నన్నాళ్లు, శ్రే
పి! మాకెన్నఁడు బుద్ధియోగమను నావిత్తమ్ము చేకూరు? న
మ్మా! మా దర్శన మెన్నఁడేసరిలునో యాధ్యాత్మికమ్మౌచు, మా
కా మూర్తమ్మున మాత్రలాభపరధన్యత్వమ్ము; చిద్రూపిణీ!

520

అమ్మా! నీయుబుః పొత్మందట్టైపి తుణాబదెల్లఁ బాపంబుఁబు
ణ్యమ్ములన్ గ్లానియు సౌఖ్యదుఃఖములుఁ మున్నా నా, నీచరాచర
ద్మమ్ములన్నాని నివేదనమ్ము చలుపన్. దద్భక్తునం జేవో గు
ప్తమ్మా శక్తినిఁ గాన మొుంది యతనిన్ బారమ్ముఁ జేర్పంగ జే.

521

నినుఁగొనియాడు నాస్యమును, నీకె యొరంగు శిరమ్ము, నీదు ప
ద్మానజసమర్పితంబయిన ప్రాణము, నీకిడు మంత్రపుష్పమౌ
మనసును, నిర్మలాత్మయును, మర్త్యులకెల్లర కబ్బునే? తపో
ఘనధనశాలియౌ సుకృతగంధికె యబ్బునుగాని, శాంభవి!

522

'నేనే యిచ్చెద బుద్ధియోగ'మనుచున్ శ్రీకృష్ణరూపమ్ములో
నానాఁడన్నది చెల్లినంత విడు బ్రహ్మగ్రంథిః జీవుండు తా
నానాఁడంతరుపాధుల న్మరిఁగి, నే నాదైదు కోశమ్ములన్
గానే, వానికిఁబై నిఁబొల్తునని యానందించఁడే? శాంభవి!

523

జననీ! యెల్లెడ జాగతంబగు సమస్తంబందు సత్త్వప్రతి
ష్ఠను జేయంగలవాడెవో గురువుగా సర్వమ్ము భావించి, "నా
న్నను శాసింపుము శ్రీగురూ! నను బ్రపన్నున్ దల్లి"యుఁ జెప్పి యీ
మనుజత్వమ్మను గొందినుండి విడిపోమార్గమ్ముఁ జూపన్ శివా!

524

తొలి మెట్టైనది సత్ప్రతిష్ఠ; యటఁ గాల్ తోరమ్ముగా నిల్పినన్
మలిమెట్టై తగు చిత్ప్రతిష్ఠను బదన్యాసం బనాయస్తమై,
నలువౌ మూఁడవ మెట్టు నా వెలయు నానందప్రతిష్ఠన్ సుని
శ్చలుఁడౌ జీవుఁడు; నిత్యముక్తదశ యీసౌభాగ్యమే; శాంభవి!

525

కోరక నీవు కన్పడవు; కోరిన యంత గుణస్వరూపవై
చేరుదు; సాధకుండవు విశేషముగాఁదన సర్వమున్ గురు
శ్రీరమణీయపాదముల చెంతనుఁబెట్టి, గుణుండె నేనుగా
మాఱును; నేనె కర్త నను మాట తొలంగుఁగ్రమక్రమ్ముగా, సుమా!

526

నిన్నుఁగను నిచ్చతో-గుణుఁడు నీవను బుద్ధి, గుణంబు నేనయై
చనుటయు, వాని యంఘ్రులకె సర్వము నచ్చుట, కర్త నేను గా
ననెడి నిరూఢి, శ్రీగురుఁడు నాత్మయు నొక్కటె యన్న నిశ్చయం,
బనునవె మెట్లు, నీ కరుణహర్మ్యము నెక్కెడి వేళ; శ్రీగురూ!

527

గురుఁ, డాధ్యాత్మికశక్తి, మంత్రమును నిక్కముటన్నదెంతో పర
స్పరసంబంధియు, నేకమంట యనిరస్కార్యంబటంచున్, మహే
శ్వరభావమ్మలె యాత్రయంబనెడి విశ్వాసమ్మునన్ సాధకుం
డు దువేగమ్మున సాధనాగ్రియుఁడుగా నొప్పారఁడే? శాంభవీ!

528

అమ్మా! సర్వమునందు నిన్నుఁగను నభ్యాసమ్ము లేనట్టి ప్రా
జ్ఞమ్మన్యుల్ నినుఁ బార్థివాభ్యుదయవేషన్ గాన నెంచి, క
ష్టమ్ముల్ కుడ్చుచు నీయమర్షముకు వర్ష్మమ్మెత్తి కనుంగొంద్రు, సౌ
మ్యమ్మౌ నీదు ప్రసన్నమూర్తిఁగనఁగా నర్హత్వముంగాంతురే?

529

ఆత్రైగుణ్యమె భోగలాలసముగా నాభావమే యాసురం;
బా త్రైగుణ్యమె మోక్షలాలసముగా నా దేవభావమ్ము; ఈ
నైశాంతాసురదేవయుద్ధమున కన్తమ్మైన నాఁడే గుణా
తీతుండై యపవర్గబంధముల భ్రాంతిన్ జీవుఁడొందం, సుమా!'

530

కన నధికమ్ము చేష్టయుఁ, బ్రకాశములుఁ త్రియు నైన, దుఃఖసం
జ్ఞ నలరు; చేష్ట యల్పు, మదనమ్ము ప్రకాశము నైనచో సుఖ
మ్మనఁబడుఁ; ఆసుఖమ్ము నెఱి యద్దు తమమ్మధికమ్ము యైనచోఁ
దనరును మోహసంజ; నిది తప్పయినన్ సరిదిద్దు, శాంభవీ!

531

ధనధాన్యాదికలక్ష్మివీ, వదె యసద్భావమ్మదే రాత్రి; చి
ద్ఘనతేజోమయలక్ష్మివీ; వదియె సద్భావమ్మదే చెప్ప నా
ప్పనహాస్సంచు; నసత్తునే కనెడి జీవుండే దివాంధమ్ము, నా
సనె ప్రేమింపఁగ ఘూకవాహనవుఁగా నిన్నెంత్రు, మోహాత్మికా!

532

నన్ను న్నెనెఱుఁగంగఁ జేసెడి ప్రయత్నాల్ పెక్కు లాచున్న, నీ
కెన్నో నాళ్ళెడమాట తప్ప; దపుడీవే వచ్చి, లో నిల్చి, "యీ
నిన్ను న్నన్నుఁగ నెన్నకున్న నిదు చే నీద్వైతభావమ్ము? నా
కన్నా!" యంచును గన్ను విప్పునపుడే గోచరల్తాలంగున్, శివా!

533

నీ యస్తిత్వము నమ్మి, మాపనులలో నీసన్నిధిన్ నమ్మినన్
మా యారంభములందు దిగ్గ యద మీమార్గం; బదే యుబ్బదేన్
మాయాగ్రంథిని విప్పుకోఁదగిన సన్మార్గంబు లే; దందు దీ
రాయాసమ్మొకఁ డే సశేషమగు మాకంతే కదా; శాంభవీ!

534

తన బ్రహ్మమ్మును నీకొసంగఁగల విద్వద్వర్యుఁడౌ వానికే
వెనుముందు ల్గనకీవు నీవరునె యర్పింతంచు, గాయత్రి నం
చు నిసేవించి సుసిద్ధినొందిన మహర్షుల్ ప్రేమతో మాకుఁజూ
పిన దారిం జనఁగల్గు విప్రవరు లన్వేష్యుల్గదా; నేఁడుమా!

535

ఉన్నదశేష మసత్తనుచు నొక్కొ? సఖండమునన్ బహూత్పలీ
లోన్నతి రేఁగునప్పు డదె యొప్పె నసత్తని; నద్వయబోధిగా
నెన్నక యానఖర్థమున కీషదటన్నను జిక్కు లేదుః నన్
నిన్ను నెఱుంగ నౌననుచు నీవె వచింపుము బిడ్డ, కంబికా!

536

భావమె నామరూపములు; భావమె నీరవమైన శబ్ద; మా
భావము లూఱటన్ మనసు వాఁగుచు నుండును దిక్కుపోలికన్
రేపగ; లాత్మబోధము ఘనీకృతమైనపుడే, సశబ్దభా
వావళి యాఱిపోయి స్థిరమౌ నొక సత్తను నిల్చుఁ శాంభవీ!

537

భావముఁ గొఁడిదే చుమి యుపాసనమాటను. దొల్ల నీ జగ
ద్భావములెల్ల నేనె, యను భావముతో రసికుండనైన నో
భావుకతన్ గడించుకొని, భావము మీఱిన నాస్వరూపముం
దీవు చొఱంగఁ జాలుదని, యీవె తనూజున కన్నుఁ, శాంభవీ!

538

ఏకవు నద్వితీయవును నీశ్వరివౌ నిను నొందఁ, నేను నే
కాకిని కావలెన్; గహనకాననమందు వసింప నౌదునే?
నీకును నాకు భేదమని నిన్నని, నన్మఱవంగ నౌదు నే
కాకినె; యప్పు డేకతనుఁ గన్గొను సాక్షి యెవండొ? శాంభవీ!

539

అమ్మా! నిర్మలబుద్ధితత్త్వమది ప్రజ్ఞాఖ్యంబగున్; దత్ప్రకా
శమ్మా నాఁడె భవత్స్వరూప మెఱుఁగన్ శక్తుండు జీవుండు; దభా
వమ్ముల్ భీతులు తోఁప వప్పు; డవి లుప్తంబైన యానాఁడె, నా
త్మమ్మా లేములు భావసమ్ము లతనిని బావమ్ములై కాల్పవే?

540

పరమానందమయాత్మసత్తయెడ విశ్వాసంబు హేమాద్రిసు
స్థిరతంబొందినచో, హృషీకసుఖముల్ చేదై, బహుత్వంబనన్
విరసంబై, తొలి శత్రువైన మనసే నీయంకముంజేర్పఁగా
వెరవుంజూపెడి మిత్రుఁడై నిలువదే? విద్యా! మనోరూపిణీ!

541

జననీ! శ్రద్ధయు భక్తియుందొలఁగు శుష్కస్వాంతవప్రంబు, నీ
యనుకంపాసురదీర్ఘికావిరతకుల్యార్ద్రంబు గాకున్న, ని
ర్ధనమై పోయి, హతాశమై చెడి, పునర్ధన్యంబు కానోపునే?
నిను గుర్తింపని వారి దుర్గతు లివే నిక్కంబుః రాజేశ్వరీ!

542

అమ్మా! చిన్మయి! నన్ను నేనెఱుఁగనం చౌరా! యాత్మస్వరూ
పమ్ముంగన్గొన స్వేచ్ఛ నుల్కపడు నా భావమ్మొ, యా చంచల
త్వమ్మో, యెన్న రజోగుణమ్మనుచు నిర్ధారించిః రా బుద్ధియో
గ మ్మార్యర్షుల కెవ్విచ్చిరని టంకారమ్మగున్; శాంభవీ!

543

ప్రాణమ్మే హరి యంచుఁబల్కె శ్రుతి; యా వాక్యమ్ము నే నమ్మి, స్వ
ప్రాణమ్మున్ హరి పేరి ప్రాణమునఁ జేర్పన్ లేని జీవుండు, ని
ష్ప్రాణుండే యయి, శ్రీహరీ! యనుచు మిన్ వ్రయ్యంగ ఘోషించినన్
ప్రాణమ్మందుఁ బ్రతిష్ఠ కల్గ; దమరత్వమ్మబ్బునే? హ్రీమతీ!

544

నిను గుర్తించితి భావరాశిమయి! నాసేవా! వడిన్ రావె, నా
జననీ! వేగమ రావె రూపమయి! ఓశబ్దాత్మికా! వచ్చితే?
యని సర్వస్వము నాత్మఁగాఁగనెడి ధన్యాత్మున్ సమీపించి, నా
శనముల్ దామయి కోరికొందు రసురుల్ సర్వేశి! సర్వాత్మికా!

545

గమనసరి భావరాశి యుబుకంగ గని, రూపమయీ! యిటే కదున్
వడి నదు దెమ్ము శబ్దమయి! స్పర్శమయీ! వెస రమ్ము మాయుమో
మిడి కనుచిట్లు భావతతి నెల్లను నమ్ముచు జూచుచున్నాడు, లో
బడక జయించడే యసురభావములన్ శ్రమ లేక? శాంభవీ!

546

చెడు కలగాంచు వేళ, నినుజింతన చేసెడి వేదమంత్రము
దడుగున నున్న నీదు పరమార్థ మెఱింగిన వాడు, దానినే
విడక యహర్నిశల్ నెమరు వేయుచు, గోతినబడ్డైన నందికే
శుడువలెం దల్లి! నిన్ను గిరిశుంగ వహించుచు, గట్టు చేరడే?

547

అమ్మా! నీదగు స్థూలదేహమె జగత్తం చెన్ని, యద్దానినే
యమ్మంగాగన లేని వాడెటులు లోకాతీతమౌ సూక్ష్మరూ
పమ్మున్ గేవలశుద్ధచిన్మయసురూపమ్మున్ గనంజాలు? వ్య
ర్థమ్మై యాతని సాధనల్, తుదకు జింతంగూర్చడే? శాంభవీ!

548

మైలో నిల్చి యవిద్య మాపగల సామర్థ్యంబులో సాటికం
పాలుత్వమ్మున నొప్పు సూక్ష్మమొకటే వంద్యంబనగ జెల్లునా?
సాలగ్రామము నుంచు పీటయును బూజ్యంబైనటుల్ శ్రీగురు
స్థూలమ్ముం బరిపూజ్యమంచెఱుగు శిష్యుండే ఘనుండంబికా!

549

మమతా పంకిలవేషమా! శుభము కామాకల్పమా! రమ్ము; స్వ
ర్ణమయాకారమ! స్వాగతమ్మనుచు, సర్వమ్మమ్మయే యంచు, ని
న్నమలాత్మన్ గుఱితింప. చిత్రమొకటన్నప్పు డమ్మా! మళ్లి తుచ్ఛద్రవ్యరూ
పములో రా పొంగి మోదమందద? యిదె విశ్వాసమ్ము, రాజేశ్వరీ!

550

నేనను వస్తువున్నదను నిక్కపుఁ దెల్వి రవంత విస్మృత
మ్మైననె, మృత్యువన్నను భయంపడు మర్త్యుఁడు; నేను మర్త్యుఁడన్
గానను తెల్వియే సిలువఁగా, నది నీవె యటన్న తెల్వి లో
లోన నెసంగునప్పుడె, విలుప్తభయుండగు, నాత్మరూపిణీ!

551

పతి తన తృప్తికే సతిని, పత్నియు నట్లె పతిన్, కుమారుఁడున్
బితయుఁ బరస్పరం బెలమిఁ బెంచుట యాత్మకె దన్పులే, యటం
చతికిన తెల్వి లోనపడు నాతఁడె, సత్యమునందు సుప్రతి
ష్ఠితుఁడయి చిత్సుఖాత్మకవిశిష్టపదంబునుఁ జేరు, శాంభవీ!

552

సాగ్జ్ఞానులు సర్వశక్తిమయి మా సర్వాంబయే, యిట్లు సం
సారాకారముతోడ నిత్యమును మున్ప్రాపించు మోహాఖ్య దు
ర్వారావర్తములోన జీవుఁడను పేరన్ దూఁకునం చచ్చమా
దాఁచిందప్పరు, గాన వారలకు బంధంబుండునే? శాంభవీ!

553

ఏకాలమ్మున నుండెనో తనయ! మేనే చుట్టమై పోయె; నీ
నీకున్ నాకగు నిత్యబాంధవము నే నిక్కమ్ముగా నెన్నితే
నేకాకిత్వము మానమున్ జతనమింకేల? నీకబ్బె, భా
షాకార్యంబటె, శాన్తికల్గు ననుచున్ సాయింపు మీవే; శివా!

554

ఆనాఁడీవు కిరీటికూఁదిన రహస్యంబిద్దియే, శ్రీగురు
స్థానంబందున నిల్చి; వైషయికతృష్ణల్ వీడి నీరాగుఁడై
యే నేనై పరశాంతియుక్తుఁడయి యుండే యాత్మసంధానమా
నీ నిపాఠము నాటి తేలుటది మా కేనాఁడగున్? శాంభవీ!

555

♦ అపగతతంద్రుఁడై శ్రితుఁడనావిలభక్తిని గొల్చి నీదు గా
థ పరిచయమ్ము నొందఁ, నొకఁ డంబగు శక్తియె దారి చూపుటన్
గృపమెయి వాని కార్యములు నీవె యొనర్చుటయుం గ్రహించి, పు
ణ్యపరిణతిన్ సమస్తము మదంబదె యంచుఁదరించు; నీశ్వరీ!

556

♦ తడి గల చల్లగాలి నగు దప్పిని దీర్పదు గాని, నీరము
న్నడకె నిగాను లాగునటు, లీడ్యగురూత్తమబోధతోడ నీ
కడకను చూడ్కి చేర, నొకకష్టమె నిన్ను భజించి కాంచి, నీ
యడుగులయందు మున్గి భవయాతన లేక సుఖించుటంబికా!

557

♦ 'ఉన్నది యొక్కనేనె' యనుచుండును కృష్ణుఁడు గీతలం; దటే
యున్నది యొక్క నేనె యనుచుందువు నీవు; ననంతశబ్దసం
పన్నత నెక్కువే యనెడి మాట నెఱింగెడివాడు, పూరుషుం
డన్నను నారి యన్న నెడ యంచుఁదలంపక కొల్తు, రంబికా!

558

♦ పర మొదలైన నాలుగగు వాక్కులు నిక్కము నీవ యాచు ని
స్ఫురణము నొంద, స్తోతయును స్తుత్యమునున్ స్తుతి యన్న భేదమే
పరఁగక, నీవొకర్తవె యుపాధియు జ్యోతియు నాదమైతి వం
చరసి నిరంతరమ్ము సుగమందెద సాంజలినై పరాంబికా!

559

♦ నమ్మికమేడ యెక్కుటకు, నద్వాడి మెట్టులు చూచి నీప్రసా
దమ్మునఁ దెల్వికోల కయిదండగఁ దాల్చిన నాఁడె మాకు సా
ధ్యమ్మగు; నీపదాబ్జములె ధ్యానము చేయుచు, వానియందు నే
మమ్ములఁ బెట్టికొన్నపుడె, మాచెయి యూఁతగ నిల్తు, వంబికా!

560

ఏమైమేము గడించుకోఁదగినదా యీజన్మరాహిత్యా? మీ
వేమున్నా కష్టపు డిచ్చగించితికదా యీసర్జనోల్లీల; య
ట్లేమై నెన్నఁడు దీని కారతిని నీవిచ్ఛింతో, యండాఁక, మా
బాముల్ సావులుఁ దప్పనంచెటులు విశ్వాసంబగున్? శాంభవీ!

561

♦ దీపము లేని వేశ్మమునఁదిర్గుట దుస్తర, మట్లె త్వత్కృపా
దీపము లేక యున్న జగతీతతి యెల్లను జీఁకటిల్లు కా
దే? పరశక్తి పేరి బలుదీపశిఖన్ గనుఁగొన్నవాఁడె, తా
నేపనినైనఁ జేయఁగలఁ; డియ్యదె చాటును వేదవాక్కులున్.

562

♦ 'అవ-అవ' నాక, నర్చనరహస్య మెఱుంగక, నీపదాబ్జమం
దవసతి లేక, చేయు వివిధాచరణమ్ములు, సాహసించి నే
ల విడిచి చేయు సాములౌను, లాభము లేని వణిక్ప్రవృత్తులై
యవటములోన దించు చెడు నాటకముల్గదె; చక్రవర్తినీ!

563

ప్రేమమె నీస్వరూపమఁట; ప్రేమమె నానిరపాయభక్తి; యీ
ప్రేమలు క్షీరశర్కరల రీతి నొకండయి, నవ్యమాధురీ
స్తోమము పుట్టుటన్నదియె చూ పరమైక్యత; దాని నొందుటే
కోమలభాష,'ముక్తి'యను కోవిదవాక్యమె రూఢమంబికా!

564

♦ తలఁపతి యైక్యతన్ దనివి తీరొకను వేళ కృతంబు; సర్వవ
స్తుల నినె కాంచి యన్యమది తోఁచని వేళయె త్రేత; నీదు ష
జల నొనరించి నీకె యిడె సర్వముఁగుల్కెడి వేళ ద్వాపరం;
బల కలియన్న నీస్మరణ మాగక చేయుట కాదె, కాళికా!

565

తొలి దుష్కర్మఫలమ్ముకై కలుగు నాదుఃఖమ్ములన్ నీదు దా
వలి చైవ నా తొలిపున్నెపున్ ఫలముగా భాసిల్లు కల్పద్రుమకో
మలశాఖంబుల నెంచికొంచు జగదంబా! ధీరతంబొల్చి బె
గ్గలముం జెందను; పాదభక్తజనరక్షాదక్ష! రాజేశ్వరీ!

566

ఇంటను జిన్న బిడ్డయి నొకింతగ సందడి యున్న, దొంగ తే
వెంటను దూర లేరొ, యటు విశ్వజనిత్రిమహత్త్వబోధ నూ
ల్కొంటయు శుద్ధచింతలును గూడిన చిత్తగృహంబుఁగల్మషం
బంటదటంచుఁ జిన్నటనె యార్యులు నీమము విచ్చుటంబికా!

567

తన యాత్మార్పణశక్తిఁ బట్టియును స్వార్థత్యాగముం బట్టి, భ
క్తునిలో నీశ్వరశక్తి పాఱు, నతఁడొందు న్నవ్యమోదంబొగిన్;
గనిలో నేర్చిన రాయి శాణతలసంఘర్షమ్మునన్ బల్క ని
గ్గెనయంగాంచిన శిల్పిఁబోలి, యదె తాయీ! నీకృపావిషయా.

568

అమ్మా! శోధన కాఁగి, దార్ఢ్యయుతమై, యత్యంతసంతోషపూ
ర్వమ్మౌనట్టి విధేయతాగరిమ స్వార్థచ్ఛాయ లేకుండ ని
త్యమ్ముం జూపెడి వాఁడె యాత్మనిడఁగా నర్హుండగున్, నీదు పా
దమ్ముం జేరును; కాని నాఁడతఁడు వ్యర్థప్రక్రియుండే కదా.

569

అహమిక లేని శ్రద్ధగల యాత్మసమర్పణమున్న, నీ యను
గ్రహమును రక్షయుం గలుగు; కానియెడన్ భ్రమతోడి యాసయే
బహుళగతి నొందు; మెట్లు బిగి వాసిన నిచ్చెన నమ్మి యెక్కినన్
మహిఁబడి యంగభంగమయి, మన్గడ దుఃఖద మౌను శాంభవీ!

570

♦ శరణము నేను, త్యాగమును జల్పుమటంచును దండ్రి తెల్ప, నే
శరణము, భోగమూలముగఁ జల్పుము త్యాగమటందు వీవు; మీ
స్మరణము రెండు బోధల సమానము, ముఖ్యము గాన, బోధలం
దిరవగు త్యాగభోగముల కేకతయే ఘటియిల్లు నంబికా!

571

♦ ఇరువది నాల్గు తత్త్వములు నీవని, వానికి సాక్షినైన నే
నరయఁగ జీవనామకుఁడనై యలరారు శివుండ నన్న సు
స్థిరమతి, తల్లిఁ గొల్వక యె చేకురదంచును, వేదసారమై
పరఁగెడి శ్రీమహామనువె పట్టుగ వద్దునఁ దెల్పి రమ్మకా!

572

♦ అమ్మది మాది యంచుఁ దనయల్ కొనిపోయెద రింతొ యంతొ రొ
క్కమ్మది యంతతో సెలవు కాని, కుమారుని వంతు వచ్చుని
త్యమ్ముగు నమ్మ సేవనగు తన్వి సుకమ్ములె చెల్లఁ; వంమచే
నమ్మ కుమారరక్ష్య యగునంచు నొకట్టడ చేసి రమ్మరో!

573

♦ పువ్వులనవ్వుతో జగము మోమరవిచ్చెడి వేఁగుఁబోటిపై
నవ్వుల కీవు రువ్విన ఘనంబగు నూఁదుపసిండి బంతి య
ట్లువ్వన మింటికెక్కు నొక యుత్తమవస్తువునందు నిల్పినీ
నవ్వుమొగంబు నన్ను, గగనమ్మ? యనామయసిద్ధి, శాంభవీ!

574

♦ నీరూపంబు మనస్సు, నీతనువును న్నీరూపు నిక్కంబు, తె
నీరూపే యని కొల్చు జన్మికిలలో నీరూపలా శక్తు లా
ధారంబై సుగమిచ్చు చంతమును నిత్యమ్మైన తావిచ్చు నం
చేరాశమ్ము మహర్షులన్న నుడులే, యీశాని మాంప్రానుదుల

575

♦ నిను సేవించి వశంవదుండగుచుఁదన్నే నీకు నర్పింప మా
ని, నినుఁ లోఁగొనఁజూచు స్వార్థపరుఁడౌ నీచుండు, సర్వేశ్వరీ!
తనుఁగష్టంపడి పెంచి సర్వమిడి వాత్సల్యంబుఁజిల్కించు తం
డ్రిని స్వాధీనుఁగఁజుల్కఁగాఁగనెడి యెడ్డంబోలి వ్యర్థుండగుఁ.

576

కులము నశింపఁజేయుమని కోరఁడెవండును, నేను గోరెదన్;
కులములతోడి లంకె విడఁగొట్టుము; నన్నకులమ్ముఁజేర్పు; మీ
యలజడి మాయెడన్ గుపితవైనపుడే యగునమ్మ! దుఃఖస
మ్మిలితసుఖానుభూతి విరమింపఁగఁజేయు మమర్షమూర్తితో.

577

ఊడిచి నాయహంమమత, లోఁపిన యంతగఁజూచికోఁగ, జి
డ్డూడదు మూలముట్టు; మిగులున్న రవంతయు నూడ్చి, విప్పవా
మూడవ గ్రంథి? నాదు బలముంజలమున్ సరిపోక కాదె, యీ
యేడుపు? చేయి చేసికొనవే నిఁక నాగతి యేమి? శాంభవీ!

578

కడమగు నాల్గు జన్మముల కర్మఫలాలు కుదించి యిప్పుడే
కుడిపి, మఱొక్క తల్లి చనుగ్రోలక గోడడలింతు, నిన్ను నా
యొడి నిడుకొందు మమ్మలిక మొందకు బిడ్డడ! యన్న నెయ్యపు
న్నుడి మఱువంగ రాదిఁక, జనుర్మృతిపీడ సహింపలేఁ; సుమా!

579

అతిహితు నట్లు యుండి, కుశలాహుతికే గుఱిచేసి నన్ను, స్వ
స్థత కెడఁబాపి, నీదరికిఁజేరెడి నాయడుగాడనీని య
స్మిత, మమతాద్వితీయుఁడయి, చేసెడి భంగముఁజూచియున్ గృపా
చ్యుత వగుదే? నిశుంభయుతశుంభునిఁగూల్చవె వేగ చండికా!

580

ంచున యాత్మసంయమన మెట్టులో యుబ్బినయంత నే, జగ
ృంచక బుద్ధిఁదుచ్ఛధనదంబగు గారడి విద్దె గాగఁజె
ంచుచు, నాట సాగ నవలేపము పెంచి చరించు బిడ్డలన్
ాంచి, సుఖించెదో, కరము గాసిలెదో, కనఁజాల; నంబికా!

581

న మేజిక్ పనులెల్ల సిద్ధులనుచున్, దాపించె రాజేశ్వరీ
ునకారుణ్యము చేతనంచు, భవదాఖ్యన్ దాలుగాఁజేయు వం
వసిద్ధున్ దొలఁగింప కాత్మసుముఖున్ గావఁపవే తల్లి! యె
ునను నీపేరె కదా ముఖమ్మునఁబొకాలున్ మంచికో చెడ్డకో.

582

ఎవపవర్గదాత్రివను నిక్క మెఱింగిన బిడ్డ, లమ్మ యే
ావలెనంద్రు; తుచ్ఛధనకాంక్షులు తో తెము లమ్మ సొమ్ము లే
ావలెనంద్రు; బిడ్డ నయగారము నీవఖియైన, వారి మో
హావిలతన్ దొలంచుటయు నమ్మ పనే కద; చూడు మంబికా!

583

ఇతరము లేల? మాఱు నుడి యిమ్మొక దానికిఁదల్లి! నీను సం
తతులనె నిన్నెఱుంగని విధమ్మునఁజేసితి; నిన్నెఱుంగు మా
ఐతనమె తండ్రినిం దెలుపు సాధనమాటమె కాక. మీ యభి
న్నత నెఱిఁగింపదో? తెలిపి మాయురియాటల మాన్పుమంబికా!

584

అలసత లేకె కొల్చితిఁగులాంగనగా నొక కొన్ని నాళ్ళు; ల
వ్వాల భజియించినాఁడఁగులపాలిని వొటను గొన్ని నాళ్ళు; త
త్ఫల మహాభూతమయ్యె, నిఁక వాంఛిత మిాఁక [illegible] నా
వలసినదంతె; నా కతులవైభవ మిాయవె వేగఁజండికా!

585

♦ ధనముం గూర్ప, యశమ్ముం గైకొనంగ నిత్యం బేను బడ్డట్టి యా
తనతో నిన్నును గ్లేశపెట్టితిని గాదా, నాంటి చుట్టాలు కా
మన మున్నా బడవాలు కన్నాలుంగ నిల్తైపోయె నాబుద్ధి, చే
సిన నేరమ్ములు నొప్పుకొంటి, నింక నీ చిత్తమ్ము నా భాగ్యమా.

586

♦ కాకుల కొంటెబుద్ధి, పులి క్రౌర్యము, నల్లుల దొంగ యెత్తు, జం
బూకపు జిత్తులు న్వాలం బుట్టిన మానిసులెల్ల నిన్ కృపా
లోకము లేక కాదె బుసిగొన్ నటులాట, జగజ్జనిత్రి! స
ల్లోకము వారి బాధలకు లోనయి యుండుట నీకు ముచ్చటా?

587

♦ ధనము భవత్స్వరూపము కదా, మఱి దానికె సేవ చేసి పెం
పొనరుచు వారి నీదు కరుణోన్నతి కష్టులుగా నొనర్చు కే
నిను మఱపించు వస్తువుగ, నీచము దాంధ్యముం గూర్చు దానిం గాం
బొనరుతు వెందుకింత పనిపూనుట లీలయొ? వారి కర్మమో?

588

♦ ధనము గడించె నీయండని తండ్రి చావునె కోరు బిడ్డ; పె
ట్టని కొడుకంచునుం జెడంబడకె శపియించును దండ్రి; ఆస్తివం
తనుచును బుత్త్రపంక్తుల నన్నలుందమ్ములుం గుందుచుంద్రహా!
ధనతనువ్రాని నీవు నరుం దార్చెడి సౌఖ్యమిదా? హంత్రి మా!

589

♦ జనకుం బోలిన పుత్త్రునీయ వకటా! దాంపత్యముం జేడనో
యనుకూలత్వముం గూర్తు; మాపగున రమ్యారోగ్యముల్లో సద్గుణ
మ్మొనయం జూడవు; నీదు సర్గనవిధం బిట్లాగుటా? వింత! నీ
గొనము ల్తిన్నన గాదిదో; కరుణ లేకో, పన్నిది ట్రంబికా!

590

అనఘతపస్వివంశజని నందియు నీమహిమామృతాబ్ధిలో
మునుఁగను, దత్కథాసురసముం జవి చూడను, వాంఛలేని దు
ర్జనములు, మున్ను దేవపితృశాపవశమ్మున నీయెడన్మొగ
మ్మును చెడఁద్రిప్పువారలన మోసము దోసము లేదు; వాసవీ!

591

జ్ఞానవిశిష్టజన్తువుగఁ జల్పితి మానిసిఁ; గొంతమంది క
జ్ఞానకృతజ్ఞతాఫలదసాధనమే నదికా కజాగళ
స్థానపయోధరద్వితయసన్నిభ మాటది పాపమో? నిరు
గ్గానని లోపమో? బుధుల గాటపు శాపమొ? పాపనాశినీ!

592

ఎగ దిగఁజూచి యంకెలు గుణించెడి వారల పల్కులేల న
మ్మగ? గ్రహతారకాళిని ఖమార్గమునందుఁ ద్రిప్పు నీవు; మ
న్పఁగలవు పెక్కు లేఁడులు కృపన్నను; లోకసుఖప్రదక్రియల్
నెగడఁగఁ జేయు యంత్రమిది నీది చిరస్థముఁ జేయవా? శివా!

593

కొడుకుల్ సద్గతులిత్తురంచు నవివేకుల్ సుప్రతిక్లేశముల్
పడి, యాసంతతి పుట్టమాచు మనఁగాఁ బాతిత్యమే పంటగాఁ
జెడరే యెందరొ? స్వర్గమోక్షదము నీశ్రీపాదమే యంచు నిన్
విడకుంటే సుగతిప్రదంబు తనయాపేక్షన్ గనన్ శాంభవీ!

594

జననీ! నీకుఁ బ్రసిద్ధమైనది కృతజ్ఞానామ, మాశ్లేషమా
గొనమే భక్తిగ నామజుం, నీసుతులలో గొంత లోకైనచో
జనులెన్న త్రిం భక్తుఁడౌనే? పయిపేసా లెన్నియో న్వేసినన్
జనపూజార్హుఁడు గాఁడు; నామత జనుల్ప్రొత్రి యుండప్పనే?

595

♦ అన్నిట సామరస్యమును నందము నెన్నుచు, స్వార్థతాగ్రహా
భ్యున్నతినైచ్యముల్, కినుక, మోటుతనమ్మును లేని చోటఁ సం
పన్నదయారసంబొలుక భాగ్యముల న్గురియింతు; వట్టి శా
కన్నమె యైన, వేచి యడుగంటఁగఁ జేయు టెఱుంగనా? రమా!

596

♦ కులసతి నేడిపించినను, గోవుల మేపక తాను దిన్నఁ బా
సలఁ బ్రహరించినన్ మదిరపానము చేసినఁ జేసినట్టి మే
ల్దలఁపక యున్న, వంద్యపదుల న్గనినన్ దలవంచకున్న, వా
రల సిరి లేవఁదీయుదు వరాతులు గాఁగని, కన్కతో సుమా!

597

♦ ఆస, యసూయ, గబ్బు, దురహంకృతి, స్వార్థపరత్వముఖ్యముల్
మాసిన భక్తహృత్కమలమందిరమందె యథేచ్ఛ నీవనా
యాసముగాఁ జరింతువు; విహారవనమ్మున గాబు నిండిపోఁ
గా, సుకుమారు లందు దిగఁగాలిడ నేర్వరుగా; గుణాలయా!

598

పైకము నీదు రూప మది పార్థివభోగదమంచు గొప్పగాఁ
బ్రోక యొనర్పఁ బాడ విడి పూను దురాశుఁడు నీదు దివ్యమా
శ్రీకరరూపముంగన వరింపఁడు; చిత్రము! నాఁడె యచ్ఛమా
పైకము పైకమట్లు పయిపై కెగురుం ద్రుటిలోన; శ్రీరమా!

599

మనసున నొక్క టుంచుకొని మా కొకరీతిని వెల్లడించు దు
ర్మనుజుల చిత్తవృత్తిపయి రంజిలు దంతియె గాని, సాదులా
తనయుల కెంత రట్టిడి కతంబగునో, యది యెన్నకుంట, మా
మనసుఁ బరీక్ష చేయు నెపమా? యది స్వార్థమ? వృత్తిరూపిణీ!

600

తనుఁదనియింపనే ముదియు దాఁక శ్రమంపడు తల్లిదండ్రులన్
దనుపఁగ నింత యొల్లని కృతఘ్నసుతుల్, గయిపెత్తినట్టు లె
వ్వానిఁదనియింపనే వివిధభావములం బరువెత్తు దట్టి నిన్
దనుపఁగలేని జీవునకుఁదార్చు గతుల్ వినిపింపు మంబికా!

601

కొడుకుంగోడలు మన్మలున్ హితులు నాకుంగూర్చు చుట్టాలుఁగ
ల్లొడలింపంగల వారు కారు; ఋణమొట్లో చెల్లు పెట్టించుకో
బడగారమ్మును జూపువారె; జగదంబా! వీరి యప్పింతతోఁ
గడముట్టింపవె నీదు పాదవికసత్కంజాతముల్ పట్టితిన్.

602

నా సంకల్పము, మాట, పూనిక, పనియు, న్నానిశ్చయం బీవయై
భాసిల్లన్ బరబాధకమ్ము లగునా? భక్తాకృతీ! భక్తివి
శ్వాసమ్ముల్ గొఱవడ్డ నెమ్మదులకే వ్యత్యస్తమై తోఁచు, న
మ్మా! సైరించి వివేకదీప మిడుమా, యాచీఁకటిం డుల్లన్, శివా!

603

"దాసుని తప్పులన్నియును దండముతో సరి" కాదె? యిందు నా
వ్రాసిన తప్పులన్ సయిపు, వందనముల్; మఱి వైఖరీగతిన్
భాసిలి లోననుండి వెలువడ్డది నీవె కదా, మదంబ! యీ
దాసుని మాటకుంగినియుదా? కనెదా కృపతో సరస్వతీ!

604

జననిరో! నీవె ముచ్చటల చాద్పున నన్నవి గాని, గొప్పకే
ననినవి కావు; కావున మహాస్థఁబఠించెడి సాధకవ్రజ
మ్మునకు ముదావహమ్ములగుఁబో; మఱి వీని రహస్యముల్ గ్రహిం
చిన యతఁడీ సశర్మగతిఁజెందక యుండునె? శర్మదాయినీ!

పద్యముల వరుసను కొన్నిమాటల కర్థములు.

1. తాలాంక=బలరాముఁడు, ఠిక్క=స్థానము.

8. విందులు = అతిథులు, చుట్టాలు.

ఒజ్జబంతి = వ్రాత నేర్చుటకై ఉపాధ్యాయుఁడు వ్రాసిపెట్టు మొదటిపంక్తి.

9. మన్నట్టి=జీవించినట్టి.

12. గురువులువాఱు=శోభించు, రవడి=అప్పు.

13. కాన్యాహారాంతార్చనము=శుక్రవార సాయంకాలపూజ.

17. కందువమ్ము=రహస్యము.

22. పుట్టునిక్కచ్చి=జన్మవ్యాధి, ముచ్చట=ప్రేమము.

25. అటమటబుద్ధి=మోసగించు బుద్ధి.

26. నిప్పచ్చరము=దారిద్ర్యము, ఒచ్చెము=నింద.

27. తేట=తెలివి, రెక్కోక్క=బయలుపడక.

31. నిలువు=శరీరము, సూరులు=పండితులు.

32. తలము=శక్యము.

34. ఒడయండ్రు = ధనాఢ్యులు.

35. గేహేశూరుఁడు=ఇంట బీరములు పల్కువాఁడు.

ఆలపుఁదల=యుద్ధవేళ.

37. తలవాకిటఁగ =నోరఁగ.

41. వాతెఱ=పెదవి.

42. ఆనినాడను=త్రాగినాడను.

43. రిమ్మ, పిచ్చి, పిచ్చ, తిక్క, ఉమాదము = వెఱ్ఱి.

వెజ్జు = వైద్యుఁడు.

46. రెచ్చి = హెచ్చి, అచ్చునఁ = విధమున,
నచ్చు = దుఃఖము, ఒచ్చెము = నింద.

47. జానుగులు = చెవులు.

49. బోర = వక్షము.
అక్షస్రక్కు = పూసలపేరు. 'అ' మొదలు 'క్ష' వఱకు
గల మాతృకార్ణముల మాల.

50. పంచదశీ త్రికూటములు = (1) ఐం, క, ఏ, ఈ, ల, హ్రీం
(2) క్లీం, హ, స, క, హ, ల, హ్రీం
(3) సౌః, స, క, ల, హ్రీం–

చాల్పు = వరుసపేర్పు, జనులు = జన్మములు.

52. మహాసరోజము = సహస్రారము.

53. మెయి = శరీరము.

54. షడధ్వములు = వర్ణము, కళ, పదము, తత్త్వము,
మంత్రము, భువనము.

55. కసెపుఁజీరెలు = కాషాయవస్త్రములు.

56. పులుకుటీరము = గడ్డిగుడిసె.

57. సద్దు = ధ్వని.

58. నికము = సత్యము, వాలకము = విధము.

61. సామయి = సమయాచారతత్పరుఁడు.

64. ఆజ్ఞ = కనుబొమ్మలయు ముక్కుమీఁదికొనయు సంధిస్థలము
(ఆజ్ఞాచక్రము)

70. తేఁకువ = నిలుకడ, కన్కలి = చూపు.

71. గాలుల్ రెండు = ప్రాణాపాన వాయువులు.
లాగు = తెఱవు, విధము.

72. ఆయాతు=వచ్చుగాక, సందెవార్చు=సంధ్యావందనము.

73. ముద్రాక్షరముల్=సంతోషమునిచ్చు నక్షరములు.

75. ఎన=సాటి, పద్య=మార్గము.

76. ముడులు = బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర గ్రంథులు, చిక్కుబడిన దారములందలి ముడులు.

గాలినిగట్టుట = వాయువును నిరోధించుట.

దివ్యనేత్రము=మనోహరమైనవస్త్రము, అమానుషదృష్టి.

83. మొకమ్మునన్=ఎదుట.

85. సాహం = (బ్రహ్మస్వరూపిణియైన) ఆమెయే నేను.

ఆజ్ఞనునిల్చి=ఆనమీరక, ఆజ్ఞాచక్రమందు నిల్చి.

88. హార్షికతమస్సు=ఇంద్రియములవల్లనైన అజ్ఞానము.

కుహువులు=అమావాస్యలు.

91. లాతి = ఇతరుఁడు.

93. గదులు = రోగులు.

95. భవరుజ్ను న్మాతృమంత్రము=సంసారరోగమును పోగొట్టు శ్రీ మాతృ మంత్రము.

96. అగదంకారుఁడు = చికిత్సకుఁడు.

101. క్రేపు = దూడ

103. మనువు = మంత్రము.

104. ముడి = సందేహము

105. జని = జన్మము. విష్ణుపదము=ఆకాశము. సర్వవ్యాపక పరమాత్మపాదము.

మహాకవీంద్రుఁడు = మహాకవిశ్రేష్ఠుఁడు, కాళిదాసుఁడు.

చిద్గగనచంద్రిక = జ్ఞానాకాశమందలి వెన్నెల. చిద్గగన చంద్రిక మహాకవి కాళిదాసుని రచనములందు మిన్న.

.06. నిర్వ్యారము=మిగులు.

.09. షట్సరోజములనాళము=సుషుమ్నామార్గము.

110. దాత్రము=చేసంగోసికొను కొడవలి.

.15. తదనూద్భవుండు = ఆమె తమ్ముండు.

.16. సాయించువారు=చెప్పెడివారు.

117. మంత్రి=రాజుల కాలోచనము చెప్పెడివాండు, మంత్రము జపించువాండు.

పురము = పట్టణము, దేహము.

జనములు = ప్రజలు, ఇంద్రియములు.

పెనుదారి = రాచబాట, మోక్షమార్గము.

గాయత్రి = తన్ను గానముసేయువారిని రక్షించునది, గాయమును (ప్రాణమును) రక్షించునది అనగా దీర్ఘాయురారోగ్యములను నిచ్చునది.

119. అమవసచూడ్కి=పూర్తిగా రెప్పలుమూసి చూచుట.

పున్నమచూపు=బాగుగా కనులువిప్పి చూచుట.

పాడ్యమికనుబాటు=అరమోడ్పుగనులతోం జూచుట.

121. పద్మవని = సుషుమ్నామార్గము.

కల్పవని = సహస్రారము.

శుక్లరక్తచరణములు = ప్రకాశచరణము, విమర్శచరణము (గురుముఖవేద్యము).

ఎరంగుట = మ్రొక్కుట.

123. వలి = గాలి.

125. మందరి=వైద్యుండు. నలకి=వ్యాధి.

126. ఎఱ్ఱజుట్టుపుంజు=కోడిపుంజు.

130. అపర్ణుఁడు=ఆకై నను దినని వాఁడు, అప్పుతీరినవాఁడు.
133. మన్నూ=జీవనము, వి(త్రపము=సిగ్గుమాలినది.
134. తోకములు = బిడ్డలు.
141. అలవడి=వశమయి. తెక్కలి=(ప్రమాదము.
142. ఎడ = స్థానము.
144. అక్షరక్షణము = ఇంద్రియ పరిపాలనము.
అక్షర+క్షణము=నాశనరహిత పరమాత్మవస్తువు నందలి వేడుక.
164. ఇవము = మంచు.
166. ఉవ్వెత్తుగ = ఒక్కసారిగ.
167. మేతాల్పు = దేహధారణము.
169. గాములు = గ్రహములు.
171. వాగులు=ప్రవాహములు, పడఁకులు=కొండలు, నీటితిట్ట=సముద్రము, లావర్లు=బలవంతులు.
175. గాసి = ఆయాసము.
176. అగ్గంబగు = లోఁబడు.
178. నవనాథాగ్ర్యశరీర = అమ్మ తన తత్త్వమును జగములఁ బ్రవచించుటకై నాథసంజ్ఞతోఁ దొమ్మండ్రను సృష్టించెను. శ్రీచక్రమందు అమ్మసమీపమందే వారికి స్థానము. వారు దేవీస్వరూపులే.
నవయజ్ఞము = కృషికుఁడు ఆశ్వీజ శుద్ధ పూర్ణిమకుఁ గ్రొత్తపంటను గౌరీదేవి కర్పించుట.
183. నీఱు=బూడిద, ముదల=ఆజ్ఞ.
184. చిప్ప = అల్పము, ఖండము.
188. మేసాము = దేహమందలి సగము.

195. విద్యారాజము = పంచదశాక్షరీ విద్య.
198. వృత్తులు = సమాసములు.
199. అనంతము = ఆకాశము.
201. తూరల్=తుంపురులు, కళుకులు=కిరణములు.
203. కాతరుఁడు = భయభీతుఁడు.
204. రసరూపము = ఆనందస్వరూపము.
205. నెలవెలుఁగు = చంద్రకాంతి.
210. ఎడ = దూరము.
211. మువ్వుర్లు = బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర గ్రంథులు.
ఇవే ఆగామిసంచిత ప్రారబ్ధకర్మములు.
219. మానిసిపుర్రెపేరు = నరరుండమాల.
226. కన్నార్గించు = మోసపుచ్చు.
228. అఱుత = మెడ.
233. ఒబ్బిడి = నాశము, వైనము = కారణము.
235. కొసరు = అతిశయించు.
చొక్కము = మంజులము, అందము.
236. తడికొన్న లు = జలములతోడి యర్ఘ్యములు.
లలి = ప్రేమము.
242. నా వ్రాసిన శ్రీసూక్త రహస్యార్థ మను గ్రంథమును జదువునది.
243. దక్షిణకాళి = ఆశ్రితులయెడఁ బ్రేమనుఁజూపు కాళి.
247. ఓగిరము = ఆహారము.
253. మాతృకార్ణనిచయాకృతి=ఆదయాంతములైన వర్ణముల సముదాయమనెడి యాకారము.
రాయిడి = ఓతిడి, అల్లరి.

266. నెమ్మియాట = నెమలి నృత్యము.

268. దరియు = సమీపించు.

270. కాకవి = కాకి.

271. ఉద్వాసము = చంపుట.

273. కనుకలులు = చూపులు.

ఎల్ల = హద్దు.

275. సౌధమ్ము = అమృతమయము.

జనుశ్చక్రిక = జన్మమనెడి తిరుగలి.

281. లగ్గు = మేలు.

289. కక్కసపెట్టు = బాధపెట్టు.

290. నిరాగసుఁడు = పాపరహితుఁడు.

రాసవిలాసుఁడు = ఆనందవిలాసము గలవాఁడు.

292. ఇలి = మెతుకు, అన్నకణము.

విపద్ఘనములు = ఆపదలనెడి మేఘములు.

296. ఉరువు = రూపము.

300. అగడు = తొట్రుపాటు.

309. తిగమైలను = (స్థూల సూక్ష్మ కారణముల నెడి) మూడు శరీరములందు.

311. ఆడరే = నిందింపరే.

315. దగ = దప్పి.

317. తెల్విచిచ్చు = జ్ఞానాగ్ని.

319. అరయు = పరీక్షించు.

వంతు = పంతము.

321. ఆమెత, కట్టడము = అన్నము, వస్త్రము.

పాపతమి = వాత్సల్యము.

322. బాములు = కష్టములు, జన్మములు; లోఁబాము = కుండలిని, సబాము=స్వభావము, మదిఁబామునిరులు= మనసునుగ్రమ్మిన చీఁకటులు, ములుచ = మూర్ఖుఁడు, టప్పాలు = డాబులు అను నర్థమిచ్చు వ్యావహారిక గ్రామ్యము.

326. ఉదాసీనత్వము=ఎత్తైనచోటఁ గూర్చుండుట, జోక్యము లేకుండుట.

329. శిలోచ్చయపుత్రి = కొండకూఁతురు.

330. శవతతియాసనము = అమ్మ. పంచప్రేతమంచాధిశాయిని. బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర మహేశ్వరులు నాలుగు మంచ పాదములు. సదాశివుఁడు పైఫలకముగానున్న మంచము అమ్మ యాసనము. అనఁగా సృష్టి స్థితి లయ తిరోధానానుగ్రహము లనెడి శక్తులు వీరివి. అవి సర్వశక్తిమయియైన అమ్మవే కాఁగా వీరు ప్రేతలుగా భావింపఁబడిరి.

శ్మశానము = సుషుమ్నా మార్గము.

దెసల్ వసనము = దిక్కులే వస్త్రము. అనఁగా దిగంత వ్యాప్తమగు విశ్వవిరాట్ జగత్తు అమ్మ స్థూలముగ నెన్నఁబడినపుడు ఆ దేహమునకు దిక్కులే వస్త్రములు.

ఉత్పథలోల = ఉన్మార్గగామిని. మూలాధారమునుండి సహస్రారమువరకు నైన మార్గమందు సంచరించునది.

333. నీడము = పక్షిగూఁడు.

334 విడుపుబాట = మోక్షమార్గము.

త్రిపురాంతకుఁడు = పురములరూపున గూఢచరిత్రులైన ముగ్గురుదైత్యుల జంపినవాఁడు, భక్తుల స్థూల సూక్ష్మ కారణము లనెడి మూఁడు శరీరముల నశింపజేయువాఁడు.

దణి = మగఁడు.

త్రైపురమనువు = ఐం, క్లీం, సౌః అనెడి మూఁడువర్ణముల మంత్రము.

340. వామాచారులు = అందమైన యాచారము గలవారు, శ్రుతివిరుద్ధమైన యాచారముగలవారు.

మద్వ్యయము = 'మమ' అనుమాట.

వామాత్రయాకారిణి = మూఁడు శక్తులు రూపముగాఁ గలది.

341. అంబరనీరసంచరములు=ఆకసమందుఁ దిరుగు పక్షులు, నీటదిరుగు చేఁపలు మున్నగునవి.

34.. కనలు = కోపము. కన్గలి = చూపు.

349. పూటము = భారము.

356. రసమూర్తి = ఆనందమే విగ్రహముగాఁ గలది.

360. నమస్య = మ్రొక్కు.

367. వరివస్య = ఉపాసనము.

376. బురడాలు = అసత్యములు, మోసములు.

అంబేదలు = తిండికిలేని పేదలు.

శర్మరూప = ఆనందస్వరూప.

380. అగదరత్నము = ఔషధశ్రేష్ఠము.

384. చివ్వపనిముట్లు = యుద్ధసాధనములు.

392. దవుచూపు = దూరదృష్టి.

399. స్తనయిత్న్వంతరగు ప్తచంచలలు = మేఘములలో నిమిడి యున్న మెఱపులు.

402. వైషయికక్ష్వేళనిగారకారణ = విషయసంబంధమైన విషమును మ్రింగుటవలని తీవ్రయాతన.

405. రసాయనము = ముసలితనమనెడి వ్యాధినిమాన్చు బల వర్ధకౌషధము.

407. కసగుడ్డలు = కాషాయవస్త్రములు.

409. కుంభసంభవుఁడు = ప్రాణాయామ కుంభక (వాయువును నిరోధించు) క్రియయందుఁ జక్కఁగా నిల్వఁగలవాఁడు.

412. విశ్వాసి = నమ్మకముగలవాఁడు, శ్వాసము నిరోధించిన వాఁడు.

416. కట్టనాల్ విరియంజేయు = స్థూల సూక్ష్మ కారణము లనెడి త్రిపురములను నశింపజేయు.

425. ఆలము = ఉపేక్ష.

438. జీర్వాటు = తొలఁగు, అపసరిల్లు.

443. కేరఁడే = పరిహాసింపఁడే.

444. ముచ్చట = ప్రేమము.

447. శర్మజలరాశి = ఆనందసముద్రము.

452. నిడుసెకయూర్పులు = వేడినిట్టూర్పులు.

462. అగ్గించు = కొనియాడు.

474 ఆగూ = జ్ఞానము.

477. ఈపద్యమందలి విషయమునుగూర్చి నా దేవీసూక్త పర మార్థమందలి సోఽహం, సమాధి భాగమును జూచునది

478. వాసోరచనమ్ము = వస్త్రనిర్మాణము.

485. అక్షశరీర = అదిక్షాంతములైన మాతృకావర్ణముల మాల శరీరముగాఁ గలది.

488. అరవాయి = సంకోచము.

490. సర్జనము = సృష్టి.

493. ఎరియుచు = పరితపించుచు.

494. క్రించు = అల్పుఁడు.

495. తలిచేటు = కాలవ్యర్థత.

499. ఈఁదు = గాలి.

503. హృషీకోపధి = ఇంద్రియముల కపటము.

511. ఆదట = తృప్తి.

518. ముత్తికుగులు = మూఁడుచుట్లు. సీద్రము = పాము.

532. కున్నా = బిడ్డా.

534. బ్రహ్మోష్మ = తపస్సు.

542. టంకారము = ఆశ్చర్యము.

560. ఏమైన = ఏవిధమున.

562. అవటము = గొయ్యి, నేలకన్నము.

566. వెంట = విధము.

576. కులము = సముదాయము. ఇచట విషయ సమూహా మనెడి ఖండఖండజ్ఞానము.

అకులము = అఖండజ్ఞానము.

580. అవలేపము = గర్వము. డౌలు = మదింపు.

583. ఉరియాట = ఆందోలనము, చాంచల్యము.

584. కులనాశనము – చూడు (576)

598. పైకము = ధనము, చిలుక పిల్ల.

599. రట్టడి = ఉపద్రవము.

తప్పొప్పుల పట్టిక.

పద్య సంఖ్య	తప్పు	ఒప్పు
8	నడ్వది	నడ్వడి
20	త్రక్షర	త్ర్యక్షర
35	సంకటపెట్టి	సంకటపెట్ట
49	అక్షయపల	అక్షయఫల
58	భ్రమశ్చిత	భ్రమనిశ్చిత
77	సంగాదము	సంగానము
98	అంతయునిలుప	అంతయున్నిలుప
129	కాఘుదింప	కాపురింప
132	మహాత్ముడంచు	మహాత్ముడటంచు
168	శేములను	శేమూలను
182	హేతతౌను	హేతుతౌను
191	కాండగదు	కాండగుదు
231	ఎన్నికోటులు	ఎన్నోకోటులుం
284	హృషిక	హృషీక
287	నిస్సంగని	నిస్సంగను
	285 వ పద్యమే పొరపాటున 287 గా పునర్ముద్రితమైనది.	
304	ఎలుగు	ఎలుంగు
306	దరితంబు	దురితంబు
320	శ్రయమ్ము	శ్రమమ్ము
327	శాకరీ	శాంకరీ
341	నిలు	నిను
345	సిద్ధిచు	సిద్ధించు
357	సుతాళికిక	సుతాళిక
359	జనద్గోఖు	జనుద్గోఖ
365	యాగాముడి	[illegible]ముడి
368	దృశ్యము	దృశ్యమ్ము
370	మ్మునెలి	మ్మున్నెలి
398	అలంది	అలంతి
411	టతయున్	టంతయున్
424	విది	విడి
430	యుల్లె	యెల్లె
433	సుతులెగాతో	సుతులెంతో
476	ప్రణీత	ప్రణీత
477	కొండలకె	కొండలకు
	అది	రది
483	పిడె	పిడ
499	ఈదు	ఈఁదు
520	క్షణంబడెల్ల	క్షణంబుడెల్ల
521	శరమ్ము	శిరమ్ము
526	నిచ్చలో	నిచ్చలో
527	ఆధ్యాత్మక	ఆధ్యాత్మిక
530	సంజ	సంజ్ఞ
532	నిమునే	విమునే
533	దీరాయాస	దీర్ఘాయాస
539	లతనిని	లతనిన్
548	సూలమ్ము	స్థూలమ్ము
565	ఫలమ్ముకై	ఫలమ్ముతై
581	దౌలు	డౌలు
590	చెడ	బెడ
599	రట్టతి	రట్టడి
602	నెమ్మదులకె	నెమ్మదులకే

పిబన్తు వాఙ్మయసుధామ్ ! తరన్తు భవసాగరమ్ !

ఆధ్యాత్మిక సాధన లోకమునకు అపూర్వావకాశము !

శ్రీ కాశీవాసి, శ్రీ శ్రీయానందనాథులు

శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారి రచనలు

సిద్ధముగనున్నవి :

1. సౌందర్యలహరి	0-12-0
2. శ్రీ సత్యనారాయణశర్మ సాధనము	1- 8-0
3. శ్రీ దేవీసూక్త పరమార్థము	0-12-0
4. భీమేశ్వర నుతి	0- 8-0
5. దేవపూజా రహస్యము	1-12-0
6. శాస్త్రసాధనము	0- 8-0
7. మహాసౌరమంత్రపాఠము (సస్వరము, ఆంధ్ర పద్య, ఆంగ్లగద్యానువాదము)	0-12-0
8. అమ్మతో ముచ్చటలు (1, 2 భాగములు)	1- 4-0

రాబోవునవి :

1. శ్రీ విద్యాంధ్రభాష్యము
2. శ్రీ సిద్ధాంతశిఖామణి వివరణ (వీరశైవ గ్రంథరాజము)
3. సప్తశతీ (చండీపాఠ) తత్త్వసారము
4. సప్తశతీ (చండీపాఠ) విపులాధ్యాత్మికా వివరణము
5. రుద్రకోటీశ్వర శతకము
6. హ్రీంకార శతకము

* * *

నేనెవరు ? వెల 0-12-0

రచయిత : శ్రీ శ్రీయానందనాథులవారి శిష్యులు

శ్రీ మిన్నికంటి వెంకట సత్యనారాయణశర్మ

"రచయిత ఇందులో వేదశ్రుతులను మూలముతో పాటు సుదీర్ఘంగా వివరించి ఆత్మపరిశీలనను, ఆత్మసాక్షాత్కారమును సుగమం చేయడానికి ప్రయత్నించారు. ఇది అమూల్యమైన గ్రంథము." — కృష్ణాపత్రిక.

ప్రతులకు:- సాధన గ్రంథ మండలి, తెనాలి.

సాధన గ్రంథ మండలి, తెనాలి.

స్థాపితము : 1945

కర్మ, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య, నీతి, చారిత్రక ప్రబోధములైన
ఉత్తమ ఆధ్యాత్మిక గ్రంథములు వెలువరించు సంస్థ.

చందా :	మహారాజపోషకులు	(శాశ్వతము)	రు 116/- లు.
	రాజపోషకులు	,,	రు 58/- లు.
	సభ్యులు	(ప్రతి సంవత్సరము)	రు 10/- లు.

ఈ మూడుతరగతులవారి పేర్లు ప్రతిగ్రంథమున ప్రకటించి గ్రంథములు ఉచితముగా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులు మేమే భరింతుము. మండలిలో చందాదారులుగా చేరి మా కృషిని ప్రోత్సహింప ప్రార్థన.

1	భగవత్ప్రాప్తి - ఉపాయములు	0- 4-0
2	నరసదాసు కీర్తనలు	0-10-0
3	హరినామమహిమశతకం	0-4-0
4	సప్తమహావ్రతములు	0- 6-0
5	ఈశ్వరసాక్షాత్కారము	0- 3-0
6	శ్రీ సీతారామశతకము	0- 2-0
7	గీతాప్రతిభ	0-12-0
8	భాగవతకథ 1, 2, 3, 4, 5 భా. భా 1కి	2- 0-0
	6, 7 భా. భా 1కి	2- 8-0
9	శ్రీ త్రిపురాంతకేశ్వర శతకము	0- 4-0
10	శ్రీ త్యాగరాజచరిత్ర	0- 4-0
11	పరమసాధన	0-12-0
12	కాళహస్తీశ్వరశతకం	0- 8-0
13	ఆశ్వినమాహాత్మ్యము	2- 0-0
14	భారతీయతత్త్వశాస్త్రం	2-0-0
15	శ్రీరామపూజావిధానము	0-4-0
16	బదరీయాత్ర	1- 0-0
17	కల్యాణకుంజము	1- 4-0
18	సిద్ధాంతకల్పవల్లి	1- 0-0
19	మానవధర్మము	1- 0-(
20	అష్టాదశశ్లోకగీత	0-12-(
21	భక్తితత్త్వము	0-12-(
22	ముక్తిగీత	0- 6
23	గురుశిష్యులు	1- C
24	సంకీర్తన మీమాంస	1- (
25	పరమార్థతత్త్వము	0-12
26	శ్రీ శుకుడు	0-1

27	శ్రీరామనామప్రభావము	0_6_0
28	హిందూకోడ్ బిల్లుసమీక్ష	1_0_0
29	రాధారహస్యము	1_4_0
30	జడభరతుడు	0_12_0
31	పద్మపురాణము బ్రహ్మఖండము	1_0_0
32	,, ఆదిమఖండము	1_8_0
33	,, భూమిఖండము	2_0_0
34	మహాత్మాఉపాసనీబాబా	1_3_0
35	అర్థపంచకము	0_12_0
36	గోవిందదామోదర స్తోత్రం	0_8_0
37	భక్తిరసాయనము	2_0_0
38	గీతాకదంబము 1 భా	1_4_0
39	,, 2 భా	1_4_0
40	శంకరగ్రంథరత్నావళి	3_0_0
41	భారతీయదర్శనము	1_8_0
42	సుందరభారతయాత్ర (770 పైగా పేజీలు 280 చిత్రములు)	4_0_0
43	తులసీ-గోపూజ	0_3_0
44	ధ్యానపద్ధతి	0_8_0
45	ఉపన్యాసరామాయణం	0_4_0
46	శివతాండవము	1_0_0
47	శ్రీతులసీమహిమామృతం	1_8_0
48	శ్రీకనకదుర్గానందలహరి	0_4_0
49	భగవద్గీత (మూలం)	0_6_0
50	భగవన్నామసంకీర్తన	0_4_0
51	అష్టాదశశ్లోకగీత	0_2_0
52	నేపాలయాత్ర (చిత్రములు-మ్యాపుతో)	1_4_0
53	శ్రీదేవీసూక్తపరమార్థం	0_12_0
54	భీమేశ్వరనుతి	0_8_0
55	నేనెవరు ?	0_12_0
56	దేవపూజారహస్యము	1_12_0
57	శాస్త్రసాధనము	0_8_0
58	హరినామమహిమ	0_4_0
59	మహాసౌర మంత్రపాఠము (సస్వరము, ఆంధ్రపద్య, ఆంగ్ల గద్యానువాదములతో)	0_12_0

వరా:- రు 1_0_0 కు లోపు వి.పి. లేదు. రు 5_0_0 లకు మించిన ఆర్డరుకు రు 1_0_0 కు రు 0_3_0 లు, రు 25_0_0 లకు మించిన ఆర్డరుకు రు 1_0_0 కు రు 0_4_0 లు కమీషను యివ్వబడును. రు 100/- లకు 33_0_0 లు కమీషను యివ్వబడును.